

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEVİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! • Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! • Karkerên hemû welatan u gelên bindest yekbin!

• Sayı / Hejmar: 191

• 15 Mayıs / Gûlan 2023

• Fiyatı / Biha: 10 TL

**HALKLAR CAN,
EGEMENLER
SEÇİM
DERDİNDE...**

İÇİNDEKİLER

3 Redaksiyondan

SEÇİM

- 4 Egemen sınıfların seçim sahtekârlığına hayır!
10 Emek ve Özgürlük İttifakı, faşizmin tonları arasında bir tercih yapmaya yöneldi
11 Seçim sahtekârlığına karşı yürüttüğümüz çalışmalardan...

DEPREM

- 12 Maraş depremleri devletin niteliğini bir kez daha gözler önüne serdi!
16 Maraş depremi öldürmedi! Aslında öldüren kapitalist sistem!

KOMÜNİST KADIN HAREKETİ

- 18 BOLŞEVİK PARTİ KUZEY-KÜRDİSTAN TÜRKİYE
Görevimiz ülkelerimizde ve dünyada komünist kadın hareketini yaratmaktır!

ORTAK AÇIKLAMALAR

- 20 J. V. STALİN'İN ÖLÜMÜNÜN 70. YILDÖNÜMÜNDE...
Stalin bütün ülkelerin kadın ve erkek işçilerinin ve ezilen halkların mücadelesinde yaşıyor!
27 50 YIL ÖNCE FAŞİST TÜRK DEVLETİNİN CANİLERİ TARAFINDAN
KATLEDİLEN İBRAHİM KAYPAKKAYA YOLDAŞI ANIYORUZ...
İbrahim Kaypakkaya komünistlerin Bolşevik mücadelesinde dünya çapında hâlâ yaşıyor!
33 İbrahim ve İşkencede komünist tavrı

BOLŞEVİK DEVRİM

- 37 Antakya/Arabistan Arap ulusu hakkında

STÊRKA BOLŞEWİK

- 52 Manifesto'dan KCK Sözleşmesi'ne

**BOLŞEVİK
PARTİZAN**

V.i.S.d.P. &Yazışma Adresi: K. İnan
Postale No: 287, 67000 France

İnternet: www.bolsevikparti.org
E-Mail: info@bolsevikparti.org

Fiyatı: 5 TL, £ 2.50, 3 EURO

Sosyal medyada da yazılarımız yayınlanmaktadır.
Bizi sosyal medya üzerinden de takip edebilirsiniz.
Sosyal medya adreslerimiz:
Facebook:
www.facebook.com/bolsevikmucadele
www.facebook.com/cihan.yildiz
Twitter:
[@adal_tanya](https://twitter.com/adal_tanya)

REDAKSİYONDAN

Değerli okuyucu,

Bolşevik Partizan'ın bu sayısı elinize geçtiğinde Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin her halükârda ilk turu ve parlamento seçimleri bitmiş olacak.

Egemen sınıfların kendi içlerindeki iktidar dalaşı açısından büyük önem taşıyan bu seçimlerin "Seçim değil geçim", "seçim değil can" derinde olan halklarımız açısından gerçek anlamı şu:

Önümüzdeki 5 yıl bizi öncelikli olarak egemenlerin hangi kesimi ezecek ve sömürecek? Hangi kesimi bizim olduğunu söyledikleri faşist devletin nimetlerinden öncelikle yararlanacak? Hangi kesimi halklara yönelik faşist devlet politikalarının siyasi sorumluluğunu üzerlenecek? Egemen sınıfların Türkiye'yi emperyalist bir ülke hâline getirme stratejilerinde görece bağımsız emperyalist devletten yana olanlar mı; yoksa Batılı emperyalistlerin yedeğinde emperyalistleşmek planına sahip olanlar mı kazanacak?

Herhâlde belli olan şey şudur:

Bu seçimin de kazananları halklarımız olmayacak!

Aslında bu seçimlerde yapılması gereken, seçim oyununuzu bizsiz oynayın; halklar açısından seçilecek bir alternatif yok bu seçimlerde demektir, demektir.

Halklarımız açısından Millet İttifakı ve Cumhuriyet İttifakı düşman ikiz kardeşlerdir. Birbirlerine karşı, güya bizim çıkarlarımızı savunma adına yürüttükleri gürültülü kavgaya kayıkçı kavgasıdır.

Bizim çıkarlarımızı ancak biz kendimiz savunuruz.

Enternasyonalde söylediğimiz gibi:

*"Tanrı, patron, bey, ağa, sultan
Nasıl bizleri kurtarır?!"*

*Bizi tüm kurtaracak olan
Kendi kollarımızdır!"*

Bunun için yapacağımız şey, her zaman olduğu gibi burjuvazinin yaptığı seçimlerde de sosyalizmin, komünizmin, devrimin "Kurtuluş bayrağı"nı yükselere kaldırmaktır.

Biz ve bizimle birlikte çok küçük bir azınlık bunu yaptık. Devrimcilere egemenlerin iktidar dalaşının yedeği olmamaları gerektiğini anlatmaya çalıştık.

Ne yazık ki, seçimlere –yasaklanma tehdidi altında olduğu için–, doğru bir şekilde; Yeşil Sol Parti listelerinde katılan HDP ve onun kuyruğundaki legal solun ezici çoğunluğu ve devrimci örgütlerin de büyük kesimi açısından bizim söylediklerimizin bir değeri olmadı.

Onlar bizi siyasetsizlikle suçlayarak, yüksek siyaset adına işçi sınıfı ve emekçilerin içinde etkiledikleri kesimi bir faşist ittifaka karşı, bir başka faşist ittifakın kuyruğuna takmayı tercih ettiler! Bir kez daha reformist "ehven-i şer" siyasetini hayata geçirdiler.

Bu aslında demokrasi ufukları en ileri noktada İsviçre sınırı olanların siyasetidir. Bizim ufukumuzda olan ise halk demokrasisi-sosyalizm-komünizmdir!

Biz bütün devrimcileri, ufuklarını genişletmeye çağırıyoruz!

Bu sayımız somut kimi gelişmeler konusunda parti propagandamızdan bir seçki yanında, iki ortak açıklamayı içeriyor...

Bir dahaki sayımızda görüşmek üzere...

Devrim mücadelesinde ısrarla kalın!

**BOLŞEVİK
PARTİZAN**

Egemen sınıfların seçim sahtekârlığına hayır!

Egemen sınıflar, milyonlarca işçiyi, köylüyü, emekçiyi 14 Mayıs 2023'te yine sandık başına çağırıyor. En geç 18 Haziran'da yapılması gereken cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimleri, 14 Mayıs 2023'te yapılacak. Cumhurbaşkanı Erdoğan seçim kararını 10 Mart'ta imzaladı. Erdoğan imzasının ardından "Karar verilmiştir" dedi. Egemenler, halktan önümüzdeki beş yıl için kendilerini kimin "yönetmesi", daha doğrusu hangi hâkim sınıf siyasi yöneticiliği şartlarında ezilmek ve sömürülmek istediği konusunda tercih belirlemesini istiyor.

Komünistlerin burjuva parlamentolarına yaklaşımda çıkış noktaları

Komünistler açısından seçimlere katılıp katılmama taktik bir sorundur. Her seçim durumunda, somut olarak değerlendirmeler yapılır. Seçimlere katılım veya katılmama, katılınacaksa nasılına karar verilir.

İçinde bulunulan anda komünist partisi kendi kendine yeterli bir güç hâline gelmişse, kendi çehresini ortaya çıkarmışsa, sağlam, sürekli bir çekirdek yaratmışsa; dışta öncelikle propaganda temelinde işçi sınıfının öncülerini sosyalizm-komünizm davası için kazanmışsa, kendi bağımsız propagandası temelinde, kendi bağımsız adayları ile parlamento seçimlerine katılabilir.

Komünistlerin parlamento seçimlerine katılmadaki amaçları, sömürü düzenin temellerine dokunmadan sistemi değiştirmek şeklinde vb. bir katılım değildir. Komünistlerin seçimlere katılmalarındaki temel amaç, parlamento

kürsüsünü kullanarak komünist görüşlerin yaygınlaştırılması, hâkim sınıfların iğrenç yüzlerinin teşhiri; burjuva parlamentosunun dağıtılması gerekliliğini kitlelere daha iyi kavratma şeklindeki bir katılımdır.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, komünist sıfatı takan bütün grup ve partiler (biz de dâhil olmak üzere), kendi kendine yeterli bir güç hâline gelmemiştir. İşçi sınıfının öncüleri sosyalizm-komünizm davası için kazanılmamıştır. Bugün komünistlerin güçsüz olmaları, işçi sınıfı hareketi ile bağların çok zayıf olması nedeni ile kendi bağımsız, komünist adayları ile seçimlere katılma durumu yoktur. İşçi hareketi ile komünizm ayrı ayrı kulvarda yürümektedir. 14 Mayıs seçimleri, işçi sınıfının, emekçi yığınların gerçek komünist temsilcilerinin kendi program ve propagandaları temelinde parlamento seçimlerine katılmasının mümkün olmadığı şartlarda yapılan, yani işçi sınıfının ve emekçi yığınların gerçek çıkarlarının temsilcilerinin seçim tercihi olarak gündemde olmadığı şart-

larda yapılan seçimlerdir. İşçi sınıfının ve emekçi yığınların 14 Mayıs seçimlerinde destekleyeceği, oyunu vereceği bir program, parti ve adaylar yoktur. Devrimci bir programla ortaya çıkabilecek adaylar da seçimlerin bu genel niteliğini değiştirmemektedir.

Sömürü sisteminin devleti paramparça edilmedikçe kurtuluş yok

Bugün ülkelerimizde ve dünyada burjuva parlamentolarına yaklaşımda savunulan, uygulanan düşünce Marksizm-Leninizm değil, reformizmdir. Komünist sıfatını taşıyan grup ve partiler, genelde gerçek komünist program temelinde burjuva parlamentolarına seçilme imkânı olmadığı hâlde, seçimlere katılmaktadır. Kuzey Kürdistan-Türkiye somutunda parlamento seçimleri her dönemde, Türk faşist hâkim sınıflarının faşist diktatörlüklerine demokratik bir görünüm verme, demokratik meşruiyet kazandırma sahtekârlığıdır.

Parlamento, burjuva seçimlerinin sonucunda oluşan bir yasama organıdır. "Parlamente demokrasi", burjuvazinin yönetim biçimlerinden biridir. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Alaturka Cumhurbaşkanlığı Sistemi yürürlüktedir. Bu sistemde, parlamentonun fonksiyonu iyice sınırlanmıştır. Parlamento, hükümetin uygulamalarını denetlememektedir. Milletvekilleri, mecliste seçmene karşı sorumluluklarını yerine getirmekte ve seçmenler memnun olmadıkları seçmenleri geri çağırma yetkisine sahip değildir.

Lenin burjuva parlamentarizminin gerçek özünü şöyle değerlendirmektedir:

"Birkaç yılda bir, egemen sınıfın hangi

temsilcisinin halkı parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar vermek – sadece parlamente-meşruti monarşilerde değil, aksine en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlamentarizminin gerçek özü budur." ("Devlet ve Devrim", Lenin, s. 60, İnter Yayınları, Kasım 1995, İstanbul)

Sorunun özü şudur: Yukarda komünistlerin hangi koşullarda parlamento seçimlerine katılabileceğini açıkladık. Komünistler burjuva parlamentosuna katıldıklarında, burjuva sistemini parlamento aracılığı ile değiştirmek için değil, parlamento kürsüsünü devrim-sosyalizm propagandasını yapmak için kullanırlar. Bugün ise komünist sıfatını taşıyan grup veya partiler, parlamento ya kapağı attıklarında sanki sistemi değiştireceklermiş gibi işçilere, emekçilere yanlış bilinç vermektedirler. Reformizm dediğimiz tam da budur.

Marx ve Engels Parisli Komüncülerin deneylerinden öğrendi. Onlar, Komünist Manifesto'nun Almanca baskısı için son kez 24 Haziran 1872'de bir önsöz yazdılar. Bu önsözde, Komünist Manifesto programının "bazı ayrıntılarının artık eskimiş" olduğunu açıkladılar. Ve şöyle dediler:

"Proletaryanın ilk kez siyasi iktidarı iki ay boyunca elinde tuttuğu Paris Komününde (Edinilen-ÇN) pratik deneyimler karşısında, bu program bugün yer yer eskimiş bulunuyor. Özellikle Komün bir şeyi, 'işçi sınıfının hazır devlet mekanizmasını salt eline geçirmekle onu kendi amaçları için harekete geçiremeyeceği'ni tanıtlamıştır." ("Komünist Manifesto", Marx, Engels, s. 80, Dönüşüm Yayınları, Nisan 1994, İstanbul)

Bu alıntıda tırnak içine alınmış son sözler, Marx ve Engels tarafından

Marx'ın "Fransa'da İç Savaş" adlı yapıtından alınmıştır. Marks ve Engels, Paris Komünü'nün belli başlı, temel derslerinden birine çok büyük önem verdiler. O yüzden bu özsel düzeltmeyi Komünist Manifesto'ya ekleme gereği duydular. Marx'ın düşüncesi, işçi sınıfının "hazır devlet makinesini" parçalamak, yıkmak ve onu ele geçirmekle yetinmemek gerektiği yönündedir. Yeni bir toplumun kurulması artık eski toplumun temelleri üzerinde kurulamazdı. Veya eski toplum düzenine kimi yamalar yapılamazdı.

Marx, 12 Nisan 1871'de tam da Komün sırasında, Kugelman'a şöyle yazıyordu:

"... Benim 18. Brumaire'in son bölümünde, eğer yeniden okursan göreceğin gibi, Fransa'da gelecek devrim girişiminin, şimdiye dek olduğu gibi artık bürokratik ve askeri makineyi başka ellere geçirmeye değil, onu yıkmaya dayanması gerekeceğini belirtiyorum (yıkmaya sözcüğünün altı Marx tarafından çizilmiştir). Kita üzerinde gerçekten halkçı her devrimin ilk koşuludur bu. Kahraman Parisli arkadaşlarımızın giriştikleri şey de, işte budur." (Neue Zeit, XX, I, 1901-1902, s. 709).

"Bürokratik ve askeri makineyi yıkmak" Marx'ın temel tezidir. Devlet bürokrasisini her yerde aniden ve tamamen ortadan kaldırmak söz konusu değildir. Bürokrasinin her alanda ve derhal kaldırılması hayalciliktir. Ancak eski bürokratik mekanizmayı derhal parçalamak ve derhâl, yavaş yavaş her türlü bürokraasiyi gereksiz hâle getiren ve ortadan kaldıran yeni bir mekanizmanın inşasına başlamak mümkündür.

Proletarya, sömürü sistemini yıkmadan, yeni bir toplumu inşa edemez. İşçiler siyasi iktidarı ele geçirdikten sonra

eski bürokratik aygıtı parçalayacak, onu temellerine dek yıkacak, taş üzerinde taş bırakmayacaklardır.

14 Mayıs seçimleri

14 Mayıs'ta esas olarak Kemal Kılıçdaroğlu ve Recep Tayyip Erdoğan, cumhurbaşkanlığı için yarışacaklardır. Parlamento seçimlerine 36 partinin katılacağı YSK tarafından açıklandı. Şimdiye kadar Cumhuriyet İttifakı, Millet İttifakı, Emek ve Özgürlük İttifakı, Sosyalist Güç Birliği, Ata İttifakı ve Türkiye İttifakı kuruldu. Emek ve Özgürlük İttifakı ve Sosyalist Güç Birliği dışındaki ittifaklar faşist ittifaklardır. Emek ve Özgürlük İttifakı, Sosyalist Güç Birliği ittifakları küçük burjuva reformist ittifaklardır. Bu ittifaklar da, AKP/MHP, "saray faşizmi"nin geriletilmesi adına Millet İttifakı'nın kuyruğuna takıldılar.

Cumhuriyet İttifakı ile Millet İttifakı'nın iktidar dalaşında, bu dalaşın yanlarından birini tercih etmek, gerçekte işçi sınıfının ve emekçilerin sınıf çıkarlarına terstir. Bu tercih, veba ile kolera arasındaki tercihe benzer. İkisi de birbirinden berbat olan hastalıklardır. İşçiler-emekçiler, dincilerle kemalistler arasında tercih yapmak, kendilerine ehven-i şer görünenin kuyruğuna takılmak zorunda değildir. Bugün Kuzey Kürdistan-Türkiye somutunda, faşizmin uygulanma biçimleri arasında bir tercihte "sol"un bunlardan birinden yana tavır takınması anlaşılır bir şey değildir. HDP, burjuva demokrasisine yakın görüşler savunması ile diğer sistem partilerinden ayrılmaktadır. Fakat HDP, 2023 Türkiye'sinde, AKP/MHP iktidarını yıkmaya adına Millet İttifakı'nın kuyruğuna takılmıştır. HDP, faşizmin tonları arasında bir tercih yapmaya yönelmiştir. Fa-

şizmin bir biçiminin, bir başka biçimine tercih edilmesine karşı çıkıyoruz. Biz, bir bütün olarak faşizme karşıyız. Kuzey Kürdistan-Türkiye’de, Millet İttifakı da iktidara gelse, uygulayacağı faşizmdir. Cumhur İttifakı ile Millet İttifakı arasındaki mücadele, faşizm ile burjuva demokrasisi arasındaki mücadele değildir. Her iki ittifakın da uygulayacağı faşizmdir. Bu anlamda faşizmin tonları arasında ayırım yapılamaz. AL BİRİNİ VUR ÖTEKİNE...

Sonuç

Kuzey Kürdistan-Türkiye’de koyulaştırılmış faşizm uygulanıyor. T.C. faşist sisteminden kaynaklanan sorunlar var. Anti-Cumhur İttifakı karşıtları, sanki bu sorunlar sistemden bağımsızmış, bunların sistemle ilgisi yokmuş gibi tartışıyorlar. Bugün muhalefette olan burjuva partilerinin söylediklerini, yarın iktidardan muhalefete geçebilecek olanlar da söyleyebilir. Kuzey Kürdistan-Türkiye’de, nüfusun %1’lik kesimi toplumsal zenginliğin yarısından fazlasına sahiptir. Bugün muhalefette olan burjuva partilerinin en sosyal adalet yanlısı olanları bile toplumun üst kesimlerinden biraz kırparak alt kesimlere aktarılmasını sağlayan mekanizmaları savunmaktan öte gidemez.

Ülkelerimizde Cumhur İttifakı karşıtları, siyasi iktidarın doğrudan nemandığı, buram buram yolsuzluk kokan kimi uygulamalarını açıkça eleştiriyor! Yap-işlet-devret modelinin devamı niteliğindeki “Kamu-Özel İşbirliği” uygulaması ile AKP yanlısı müteahhitler devlet bütçesi kullanılarak zenginliklerine zenginlik katıyor, bu hizmeti sunan parti kadroları ve yandaşları payı-

na düşeni alıyorlar. Muhalefet, iktidarın bu yolla güçlenmesine karşı çıkıyor. Ama karşı olunan kapitalist sistem, kapitalist sistemin işleyiş tarzı değildir. Karşı olunan işleyiş tarzının hoşlarına gitmeyen kimi uygulama biçimleridir. Sonuçta yapılan işleri müteahhitlerin / sermayenin yapmasına kimsenin ses çıkardığı yoktur. Sorun, devletin “deniz” olan malının hangi “domuzlar” tarafından yenileceği sorunudur. Egemenler arasındaki dalaş bunun içindir.

Hâkim sınıfların partileri arasında özünde genel olarak burjuvazinin çıkarlarını savunmada bir çelişme yoktur. Özde burjuvazinin çıkarlarının savunulması, siyasal açıdan farklılıkların olmadığı anlamına gelmez. Bu partiler, siyasal, toplumsal vb. açıdan bir ve aynı görüşü savunmuş olsalardı, ayrı partiler olmalarına gerek olmazdı. Bu partiler, kendilerini merkez sağ veya sol ve bunun türevleri, muhafazakâr, dindar, milliyetçi, ilerici, laik, sosyal demokrat vb. tanımlamalarla kendi anlayışlarına göre konumlandırıyorlar. Bu konumlandırmalara göre, örgütlenmiş partilerin kadroları ve üyeleri genellikle kendini bu tanımlamaya uygun gören kişilerden oluşur. Burjuva toplumunda kendini siyasi-ideolojik açıdan bu partilerden birine yakın gören, farklı sınıfsal konumdan insanlar, kendilerini o partinin taraftarı olarak görüp, o partiyi destekler. Kitlelerin burjuva partilere taraftar olmalarının sınıfsal konumlarına uygun düştüğü söylenemez. Bilinç düzeyinin belirlediği bu davranışın ardında burjuva görüşlerin toplum içinde egemen duruma gelmesi yanında, uzun geçmişe sahip psiko-sosyal ve sosyo-kültürel nedenler alışkanlıklar vardır.

T.C. faşist sisteminde ekonomide iş-

ler, bir dizi nedene ve kendi çelişkilerine bağlı olarak iyi gitmiyor mu? Bunun sorumlusu muhalefete göre iktidardır ve muhalefetin iddiasına göre kendi iktidarında her şey, bu arada ekonomide de işler güllük gülistanlık olacaktır. Kemal Kılıçdaroğlu, 15 Mayıs sabahından itibaren çözeceği sorunlar için süre vermektedir! Tüm bunlar işin görünür yanıdır. Dalaşın ardında ise bu partilerin kendi özsel, bizzat kendi çıkarlarını ve tabii öncelikle temsil ettikleri burjuva kesimlerin çıkarlarını ilgilendiren yanı yatmaktadır.

Bu yüzden T.C. parlamentosunda hemen her konuda yürütülen tartışmada, partilerin yaklaşımı, yorumları kendi siyasi-ideolojik anlayışları temelinde olur. Siyasi-ideolojik konularda farklı yaklaşımlar sıklıkla hararetli tartışmalara neden olur. Burjuva partileri arasındaki siyasi-ideolojik yaklaşım farkı, iç ve dış siyasetle ilgili farklı tavırlara da yol açabilir. Ancak sonuçta, işçi sınıfı ve tüm emekçiler karşısında burjuvazi birleşir. Son aşamada sınıf olarak burjuvazinin çıkarları belirleyicidir.

Lenin, burjuva parlamentolarında *“burjuva düzenin değişmeyen temelleri üzerinde memuriyet görevleri ‘ganimeti’ni paylaşan ve yeniden paylaşan çeşitli burjuva, küçük burjuva partiler arasında iktidar mücadelesi... yaşandığını”* belirtmektedir. (*“Seçme Eserler cilt VII, s. 42-43, İnter Yayınları, Haziran 1996, İstanbul*)

İşin özü budur. Egemen sınıflar arasındaki dalaşın *“burjuva düzenin değişmeyen temelleri üzerinde”* yürütüldüğü açıktır. Hiçbir burjuva partinin faşist sistemle alıp veremediği yoktur. Halkın çıkarlarını savunur görünmelerinin nedeni oy kaygısından başka bir şey değildir.

Bir yandan, burjuva partileri sistemin sürekliliğinin sağlanması konusunda her biri kendinin daha iyi, daha uygun olduğunu savunmaktadır. Bunun için burjuva partileri, burjuvazinin önemli bölümünü bu konuda ikna ederek desteği arkasına alma uğraşındadır. Öte yandan tabii öncelikle sistemin ekonomik, siyasi, sosyal baskıları altında ezilmekten bunalan ve ama nedenin ne olduğu konusunda sistemle olan bağını kuramayan, bunu sanki sadece siyasi iktidarların yönetsel tercihi imiş gibi kavrayan geniş emekçi kitleler oy konusunda ikna edilmek zorundadır.

İktidarda olan bir parti, devletin niteliklerinden yararlanmaktadır. Siyasi iktidarı ele geçiren parti açısından, kadrolarının ve yandaşlarının nemalanması için büyük kaynaklar söz konusudur. Ve nema kaynağı ne denli büyükse kavga da ona uygun boyutta olmaktadır. Devlet erkinin yönetimi için gerekli olan siyasi iktidarın yitirilmesi çok şeyin yitirilmesini beraberinde getirecektir. Onun için iktidarda olan kesim aynı konumda kalmak için işe tüm gücüyle asılmaktadır. Muhalifler de iktidarın sunacağı olanakların bilincinde olarak bir an önce bunlara kavuşma hırslarıyla davranmaktadır.

Ülkelerimizde seçimler, burjuvazinin hangi kesiminin devlet iktidarının olanaklarından azami yararlanacağını tayini için yapılır. Seçimi kazanan kesimin temsilcisi olan parti(ler), bürokratik devlet aygıtını kendi kadroları ile doldurur. Siyasi iktidar değişikliğine bağlı olarak bürokratik aygıttaki bu değişim bir yandan iktidar olan partinin kadrolarının, devletin olanaklarından azami yararlanması, halkın üstüne çıkıp, görece rahat ve saygın yaşam sürmesini

sağlar. Öte yandan iktidara gelen parti, temsil ettiği sınıfın işlerini en iyi şekilde yürütebilmek için kadrolarda değişiklik yapılmasına gerek duyar. Örneğin bugün burjuva muhalefetin iktidara gelmesi hâlinde ilk iş olarak dokuz bin yüksek bürokrati görevden alıp, yerine yeni, bu kez tabii kendilerine yandaş kişileri atayacağı açıkça konuşulmakta, ilan edilmektedir. Tabii devlet bürokrasisinde atamalarda kıstasın “uzmanlık”, “liyakat”, “ehliyet” vb. olacağı palavrasının eşliğinde yapılıyor bu.

Parlamentoda çoğunluğu, anda ülkelerimizde geçerli olan “Alaturka Başkanlık Sistemi”nde “cumhurbaşkanlığı” makamını ele geçiren parti(ler), yürütme gücünü bütünüyle, yasama gücünü duruma göre tümüyle ya da kısmen ele geçirmiş demektir. Yargıyı da hem seçilmiş cumhurbaşkanının olağanüstü yetkileri, hem de yasama gücüne dayanarak etki altına alabilir. Hatta süreç içinde tümüyle belirleyebilir. Egemenler arasındaki iktidar dalaşının ardında yatan neden bundan ibarettir.

Çözüm nerede?

Devrimcilik, solculuk, sosyalistik vb. adına işçileri, emekçileri sandık başına, egemen sınıfların iktidar dalaşında ehven-i şer olarak gördüklerine oy vermeye çağıran, hâkim sınıfların seçim sahtekârlığına ortak olanlar, Millet İttifakı’nın kuyrukçusudurlar. Bugün ülkelerimizde Sol grupların kahir çoğunluğu “esas mesele AKP/MHP, Cumhur İttifakı iktidarının yıkılmasıdır” gerekçesiyle, belirleyici olan cumhurbaşkanlığı seçiminde Kılıçdaroğlu’na oy vereceklerini açıklıyorlar! Bu Sol, halk yığınlarının devriminden ümidini kesmiş, kendileri bağımsız olarak si-

yaset yapmayı bırakmış, siyaseti egemenlerin kendi aralarındaki iktidar dalaşında, onlardan birinin kuyruğunda yer almak olarak anlayan bir Sol’dur. Böylesi bir Sol’u teşhir etmek Bolşeviklerin görevidir.

Çözüm, hâkim sınıfların sömürü düzeni içinde değildir. Çözüm, hâkim sınıfların faşist devletini işçi sınıfı önderliğinde demokratik devrimle yıkmaktır. Çözüm, sosyalizme gidecek yolu açacak olan işçilerin köylülerin devrimci demokratik iktidarındadır.

Kuzey Kürdistan-Türkiye’nin tüm milliyetlerinden işçileri, köylüler, emekçileri, tüm ezilenleri açısından görev, devrim için hazırlanmak, örgütlenmek, mücadele etmektir. İşçiler, emekçiler, önlerine “sosyalizm”, “komünizm” vb. adına konan reformist lapaları ret etmeli, devrimci tavır takınmalı, devrim için örgütlenme ve mücadeleyi yaşamlarının merkezine koymalıdır. Bu, 14 Mayıs seçimlerinin gerçek niteliğinin ne olduğunu görmek, ona göre davranmak, seçimleri ret etmek anlamına gelir.

Hâkim sınıfların seçim sahtekârlığına hayır!

Emek ve Özgürlük İttifakı, faşizmin tonları arasında bir tercih yapmaya yöneldi

Emek ve Özgürlük İttifakı, 22 Mart'ta yaptığı açıklamada, 14 Mayıs'ta yapılacak seçimlerde cumhurbaşkanı adayı göstermeyeceklerini açıkladı! Desteklenecek adayın ismi açıklanmadı, fakat *"Tek adam yönetimine karşı tarihsel sorumluluğumuzu yerine getireceğiz"* söylemi ile Kemal Kılıçdaroğlu'nun desteklenmesinin işareti verildi. Bu, aslında HDP'nin ve onun kuyruğuna takılan örgütlerin ehven-i şer siyaseti sonucu baştan belli idi.

HDP, EMEP, EHP, TÖP, TİP ve Sosyalist Meclisler Federasyonu'ndan oluşan Emek ve Özgürlük İttifakı, *"Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday çıkarmayacağımızı deklare ediyoruz"* açıklaması ile AKP/MHP, *"saray faşizmi"*nin geriletilmesi adına Millet İttifakı'nın kuyruğuna takıldılar. Cumhuriyet İttifakı ile Millet İttifakı'nın iktidar dalaşında, Cumhuriyet İttifakı'ndan özde bir farkı olmayan Millet İttifakı'nın kuyruğuna takılmak, işçi sınıfının ve emekçilerin sınıf çıkarlarına terstir. Emek ve Özgürlük İttifakı, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, faşizmin tonları arasında bir tercih yapmaya yönelmiştir. Emek ve Özgürlük İttifakı, faşizmin bir biçimini, bir başka biçimine tercih etmiştir. Biz sadece AKP/MHP faşizmine değil, bir bütün olarak faşizme karşı çıkıyoruz.

Faşizm, burjuvazinin bir yönetim

biçimidir. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, Millet İttifakı da iktidara gelse, uygulayacağı faşizmdir. Cumhuriyet İttifakı ile Millet İttifakı arasındaki mücadele, faşizm ile burjuva demokrasisi arasındaki bir mücadele değildir. Genişletilmiş Parlamenter Sistem ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi arasında da özde bir fark yoktur. Her iki sistem de burjuvazinin yönetim biçimidir. Kendilerine sol, devrimci, komünist sıfatlarını yakıştıranların faşizm tonları arasında bir tercihe yönelmeleri kullanılacak bir durumdur.

Kötülerin içinde iyi olarak değerlendirilen kuyruğuna takılma siyaseti, kesinlikle devrimci, sosyalist, komünist bir siyaset değildir. Bu siyasetle işçi sınıfı ve emekçi yığınlar hiçbir zaman burjuvazinin kuyruğu olmaktan kurtulamaz. İşçi sınıfı ve emekçi yığınlar, hâkim sınıfların iktidar dalaşında taraf olacak yerde, kendi iktidar mücadelelerini, hâkim sınıfların düzenini devrimle yıkarak, yerine kendi iktidarlarını kurma mücadelesini yürütmelidir!

Devrimcilik, solculuk, sosyalistlik vb. adına işçileri, emekçileri, Millet İttifakı'nın kuyruğuna takmaya çağırıp yapanlar, hâkim sınıfların seçim sahtekârlığına ortak oldular. Emek ve Özgürlük İttifakı, *"15 Mayıs sabahına umutla"* uyanacaklarını açıklıyor! 15 Mayıs'ta güya AKP/MHP iktidarı, *"saray faşizmi"* yıkılacak, *"demokra-*

Maraş depremleri devletin niteliğini bir kez daha gözler önüne serdi!

06.02.2023'te saat 04.17'de ve ardından 13.24'te merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde iki farklı deprem meydana geldi. İlk deprem yerin 8,6 kilometresinde, ikinci deprem ise 7 kilometre derinliğinde meydana geldi. 20 Şubat 2023'te saat 20:04'te merkez üssü Hatay Yayladağı olan 6.4 büyüklüğünde bir deprem daha meydana geldi.

11 ili sarsan depremlerde, 50 bini aşkın insan yaşamını yitirdi. Ölü sayısının açıklanan resmi rakamların çok üzerinde olduğu bilinmelidir. Deprem bölgesinde yarım milyondan fazla bina yıkıldı ya da ağır hasar aldı. Depremden etkilenen 11 ilin toplam nüfusu 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre 14.013.196 kişidir.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın Mart 2023 verilerine göre:

"Depremden etkilenen 11 ilde 6 Mart 2023 tarihi itibarıyla 1.712.182 binada

hasar tespit çalışması yapılmıştır. Buna göre; 35.355 binanın yıkılmış, 17.491 binanın acil olarak yıkılması gerektiği ve 179.786 binanın ağır, 40.228 binanın orta ve 431.421 binanın az hasarlı olduğu tespit edilmiştir. Yıkılan veya büyük hasar gören binaların arasında mesken olarak kullanılanların dışında tarihi ve kültürel yapılar, okullar, idari binalar, hastaneler, oteller de bulunmaktadır."

6 Şubat 2023'te meydana gelen depremler Suriye'nin kuzeyini de vurdu. Suriye'de de binlerce insan yaşamını yitirdi. Kuzey Kürdistan-Türkiye ve Suriye'de meydana gelen depremlerden 24 milyondan fazla insan etkilendi. 2011'de Suriye'de başlayan iç savaşta, ülke içinde yerinden edilmiş yaklaşık 4 milyon insan en ciddi şekilde etkilenenler arasında yer alıyor. Bu insanlar uzun yıllardır derme çatma barınaklarda, çadırlarda ve kısmen yıkılmış binalarda yaşıyorlardı. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de etkilenenler arasında ise son 12 yıldır burada barındırılan yaklaşık 1,75 milyon mülteci de yer alıyor.

Bu sistem soyguncuların, vurguncuların düzenidir! Bu devlet bunların devletidir!

Deprem, yerkabuğu katmanlarının kırılıp yer değiştirmesi, yanardağların püskürme durumuna geçmesi gibi doğal bir nedeni olan yerkabuğu sarsıntılaridir. Kuzey Kürdistan-Türkiye bir deprem ülkesidir. Deprem, önlenemez bir doğa olayıdır. Deprem, deprem bölgelerinde yaşayan herkesi etkilemesine rağmen, esasta zarar gören, ölen, yaralanan, çöken binaların altında kalan esasta emekçilerdir, yoksullardır. Aynı yerde iskambil kulesi gibi çöken binaların yanında, depremi hasarsız atlatan binaların bulunması bu gerçeğin açık kanıtıdır. Çöken ve on binlerce insanın yaşamına mal olan, kâr uğruna, çimentosundan, demirinden, kumundan, işçiliğinden, mühendisliğinden, denetimden vb. vb. “tasarruf edilen” binalardır. Bu binalarda oturanlar, birçok hâlde diğerlerine göre daha ucuz olan, bu gibi evlere sahip olanlar yoksul veya orta hâlli insanlardır. Deprem bölgelerinde inşa edilen binaların çoğu kaçak inşa edilmiştir. Kaçak inşa edilen binalar, daha sonra çıkarılan “imar afları” ile legalleştirilmiştir. Bunların her birinin doğrudan sorumluları vardır. Bu binaları tasarlayanlar, bu tasarımları kabul edenler, izin verenler, inşaat aşamasında ve sonrasında kontrolden sorumlu olanlar, kaçak binalara sonradan onay verenler, seçimler öncesinde bol keseden tapu dağıtanlar vb. vardır. Birinci derecede deprem kuşağı üzerinde bu biçimde bir “şehirleşme”nin doğrudan sorumluları vardır. Kısacası bütün bunların sorumlusu faşist devlet ve onun temsilciliğini yaptığı burjuvazidir. Burjuvazinin kapitalist düzenidir.

Ölümlerin ve diğer kayıpların çok büyük olması ve şehirlerin yıkılmasının temel nedeni faşist devletin ta kendisidir. Şimdi sorumlu tutulan kimilerinin yargılanması, yargı karşısına çıkarılması ile sorun çözülmez. Bataklığı kurutmadan sivrisineklerle uğraşmak sorunu çözmez. Çünkü bunlar sonuç olarak işleyen bir çarkın dişlileridir. Kâr düzeninin belli bir anlamda bu düzenin gereğini yerine getirerek işi kılıfına uydurup, maksimal kâr elde edenlerdir. Soygunculuk, vurgunculuk, yiyicilik bu faşist devletin temelidir. Sistem, gerçekte bu işleri iyi becerenlerin düzenidir. Devlet gerçekte bunların devletidir.

Depremden sonra “hırsız” müteahhit, yiyici belediye veya kimi devlet memurları hedefe konuluyor. Sorumlu olduğu düşünülen kimi müteahhitler tutuklanıyor. Böylece gerçek sorumlu olan sömürü düzeni, faşist devlet hedef tahtası olmaktan çıkarılıyor, çıkartılıyor.

Deprem kader değil bir doğa olayıdır

Deprem için en çok duyulan laflardan biri, kaderci “takdir-i ilahi” lafıdır. Bu yaklaşımı herkes kendi çıkarları doğrultusunda kullanıyor. Depremi herkese karşı “eşit” davrandığının delili, sonuçta “Allah’ın işi” olarak gösteriliyor! Böylece işler “insanüstü bir güce” havale edilip gayet somut olarak var olanlar hedef olmaktan çıkarılıyor. Din, sömürücüler tarafından onların düzeninin sonsuza dek ayakta tutulması işlevini görüyor. Din, yoksul insanların büyük çoğunluğu açısından, şimdiye kadar kimsenin görmediği bir başka dünyada eşitlik için sığındığı bir kaledir. İnsanlar aniden korkunç bir uğultuyla sarsılıyor. Hâkim sınıflar kendi sorumluluklarını gözler-

den gizlemenin, yakayı ele vermemenin en kolay yolu olarak işi Tanrı'ya havale ediyor! Halklar böyle kandırılıyor. RTE'ye göre meydana gelen depremler "kader planı" içerisinde! Din istismarcılarına göre; yukarlarda bir yerlerde var olduğu sayılan bu güç öyle istemiştir, öyle olmuştur. Tanrı öyle istediye, mutlaka bir bildiği vardır! Ya işlenen bir günahı cezalandırmıştır ya da insanları bir sınava tâbi tutmuştur! Sonuçta "kader planı" açıklaması, ortaya çıkan korkunç sonucun gerçek sorumlularının gözlerden gizlenmesine yarayan, işçileri, emekçileri, yoksulları uyutmaya yarayan bir açıklamadır.

T.C. devleti ne kadar sarsıldı?

Maraş depremlerinin gösterdiği gerçek şudur: Türk devletinin "sosyal devlet", "halkın hizmetinde olan devlet" vb. iddialarının içi boş balonlar olduğunu göstermiştir. Halkın hizmetinde olan bir devlet, en baştan Kuzey Kürdistan-Türkiye gibi önemli bir bölümü birinci derecede deprem bölgesi üzerinde bulunan bir coğrafyada, bu coğrafyaya uygun, her an ağır bir deprem felaketi karşısında somut bir plana sahip olur. Halkın hizmetinde olan bir devlet Kuzey Kürdistan-Türkiye gibi birçok alanı birinci derecede deprem bölgesi olan bir coğrafyada bilinen deprem kuşakları üzerinde hiçbir yapılaşmaya izin vermez, göz yummaz. Deprem kuşağı üzerindeki yapılaşmayı en kısa zamanda başka alanlara taşır. Yapıların büyük depremlere dayanıklı bir biçimde yapılmasını denetler. Depremin hemen ertesinde, bu planı aksamadan uygulayacak işbölümüne, kurumlara, maddi hazırlığa, donanıma sahip olur.

Maraş depremleri bir kez daha açık-

ça göstermiştir ki, T.C. devleti deprem konusunda yeterli bir hazırlığa sahip değildir. Deprem oluyor, ilk planda telefon iletişimi kesiliyor, arama kurtarma ekipleri zamanında deprem bölgelerine intikal edemiyor. Depremin gösterdiği en temel gerçeklerden biri, bütün "büyük", "güçlü" böbürlenmelerine rağmen, bu devletin içi çürümüş, kof bir devlet olduğudur.

Erdoğan, depremin ardından yaşanan yıkıma müdahalede geç kalındığını da itiraf ediyor. Lafa gelince "büyük devlet"lik konusunda mangalda kül bırakmayanlar Maraş depremlerinde acınacak bir duruma düştüler.

1999 Marmara Depreminden bu yana bu devlet deprem vergisi toplamaktadır. Deprem olduğunda "elektrik ve telefonlar" kesik olduğu için, "yollar zarar gördüğü için", deprem bölgelerine ulaşamayan bu devlet, sorun Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesine geldiğinde yaptığı katliamlarla övünen bu devlettir. Bu devletin Kızılay'ı çadır, gıda malzemelerini satarken, depremde halkına su geçirmez bir çadırı bile esirgerken, milyarlarca doları teşvik adı altında vurgunculara peşkeş çeken bu devlettir. Bu devlet, depremde gerçek anlamda halkların yanında değildir. Fakat buna rağmen "işinin başındadır." Yani kimilerinin dediği ve sandığı gibi faşist devlet çökmemiş, "bu depremin altında kalmamış"tır. Bu devlet işinin başındadır: Görevi egemen sınıflar adına halklara zulmetmektir.

Dayanışma halkların silahıdır

Maraş depremleri emekçi yığınlara gerçek dostun kim olduğunu bir kez daha gösterdi. Deprem bölgesinde insanlar birbirlerine yardım etti, edi-

yorlar. Herkes, herkesin kardeşi gibi hareket etti. Deprem bölgesi dışında ilk andan itibaren insanlar ellerindeki imkânları depremzedelerle paylaşmak için harekete geçti. Bunun için kimse faşist devletin kurumlarını beklemedi. Bu depremde de bir kez daha Kuzey Kürdistan-Türkiye’de sivil toplum örgütleri, devlet dışı örgütler, kendiliğinden yardımı organize ettiler.

Yurtdışında da Kuzey Kürdistan-Türkiyeliler arasında da büyük bir dayanışma ruhuyla, yine devletin kontrolü dışında depremzedelere yardım etmek için örgütlenmeler ortaya çıktı. Bu yanılla deprem emekçileri birbirine yakınlaştırdı.

Deprem, uluslararası alanda da emekçi yığınlar nezdinde büyük bir destek ve yardım kampanyasının nedeni oldu. En başta hâkim sınıflar tarafından halklara baş düşmanlardan biri olarak tanıtılan Yunanistan halkının dayanışması, ırkçı hâkim sınıfların suratına bir yumruk gibi indi. Avrupa ülkelerinde de büyük sivil kampanyalarla depremzedeler için bağışlar toplandı, toplanıyor.

Sivil toplum kuruluşlarının gelişmesinin engellenmesi için bütün yardımların “tek el”de toplanması karar altına alındı. Faşist devlet, ilk şoku atlattıktan sonra kendi kontrolü dışında hiçbir yardıma izin vermeme tavrı içine girdi. Hâkim sınıflar, deprem bölgelerinde de kıyasıya bir mücadele içine girdi.

Devletin kontrolü altında olmayan yardım ekipleri geri çevrilmeye, yardım etmeye çalışanlar gözaltına alınmaya başlandı. Deprem bölgelerinde gerçekleri bildirenler hakkında soruşturmalar açıldı. Depremzedeler için toplanan yardımlar devletin elinde toplandı.

Egemen sınıf partileri, AKP/ERDOĞAN hükümeti ile burjuva muhalefeti ile seçimler bağlamında sertleşen iktidar

dalaşlarında depremi kendi lehlerine bir fırsata çevirme yarışına girdiler. Burjuva muhalefet depremin bütün sorumluluğunu Erdoğan’a yükleyip, halkın haklı öfkesini kendisinin iktidar dalaşı için bir araç olarak kullandı, kullanıyor. Erdoğan ise sorumluluğu bir yandan kadere bağlarken, diğer yandan yıkılan 11 kenti bir yıl içinde yeniden inşa etme sözleriyle halkı kandırmaya çalışıyor. Halklar can derdindeyken onlar seçim derdinde!

RTE, yıkılan binaların bir yıl içerisinde yapılacağını söylemekte ve emekçilerden bir yıl süre istemektedir. Yıkılan binaların yeniden yapılması, yeni alanların iskâna açılması, depremzedelerin kısa vadede yerleştirilmeleri, devlet ve vurguncular için öncelikle yeni kâr kapıları, rant kapılarının açılması demektir. Şimdi bir yandan göstermelik suçlular bulunup, göstermelik cezalar verilirken, diğer yandan gelen ve devletin elinde toplanan yardımlarla yeni deprem zenginleri türeyecek, devlet deprem için gelen yardımları gerçek amacı dışında kullanacaktır. Devletin bu uygulamalarına karşı uyanık olmak ve mücadele etmek görevdir.

Bunun için hiçbir yardım, devlet kurumlarına ve onların üzerinden yapılmamalı, bütün yardımlar ya doğrudan depremzedelerin kendilerine ya da devlet kontrolünde olmayan ve güvenilen kuruluşlara ulaştırılmalıdır. Yapılan yardımların yerini bulup bulmadığının peşi izlenmelidir.

Depremzedeler, yardımların devlete değil, kendilerine yapıldığının bilincinde olmalıdır. Bu devletin hiçbir sözüne güvenilmemeli, kendileri için gelen tüm yardımları talep edip kullanımını bizzat kendileri yapmalıdır. Bunun yolu bizzat depremzedelerin her düzeyde kendi içlerinden temsilcilerini seçmeleri, dep-

remzede konseyleri oluşturmalarıdır. Bir alandaki tüm depremzedeler tarafından genel toplantılarda seçilen bu konseyler, yardımların dağıtımını, kullanımını bizzat kendileri örgütlemelidir. Gün artık faşist devletten bağımsız örgütlenmeler yaratma günüdür. Kendi ölü ve yaralılarını çıplak elleriyle enkaz kaldırarak kurtarmaya çalışan halk yığınları, kendilerine gelen yardımları kendi örgütlenmeleri ile dağıtacak yeteneğe sahiptir. Bu devlet kendisinden zam, zulüm, işkence, demagogiden başka bir şey beklenmeyecek bir kurumdur.

Bu devlet çöken çürük binalar gibi çökmeye mahkûmdur

Maraş depremlerinin gösterdiği en temel gerçeklerden biri, bütün “büyüklük”, “güçlülük” böbürlenmelerine rağmen, bu devletin içi çürümüş, kof bir devlet olduğudur. Halk düşmanı bu devlet güçlü ve örgütlü bir halk hareketi karşısında bu depremde iskambil kulesi gibi çöken çürük binalar gibi çökmeye mahkûmdur. Yeter ki bu halk hareketi. Bolşevik bir önderlik altında olsun! O zaman devrim depremi bu devleti siler süpürür. İşçilerden-emekçilerden yana bir devlet, halk için bir devlet ancak böyle bir devrimle yaratılabilir. Depremden çıkarılacak en önemli ders budur! Bir depremde, işçilere, emekçilere gelebilecek zararı en aza indirmenin dolambaçsız tek yolu, halk düşmanı, işçi-köylü düşmanı devleti, devrim depremiyle yerle bir etmektir. Yıkılanın yerine sosyalizme giden yolu açmak için işçilerin-köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü gereklidir. ●

(3 Mart 2023'te yazıldı, 25 Mart 2023'te kimi güncellemeler yapıldı.)

MARAŞ DEPREMİ ÖLDÜRMEDİ! ASLINDA ÖLDÜREN KAPİTALİST SİSTEM!

Çeşitli milliyetlerden işçi sınıfı, ezilenler, halklarımız!

6 Şubat günü saat 04 sularında Maraş/Pazarcık'ta 7,7 büyüklüğünde; saat 13 sularında Maraş/Elbistan'da 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana geldi. Deprem Maraş dışında Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Urfa, Adıyaman, Antep, Malatya, Hatay illerinde de çok ciddi hasarlara ve ölümlere yol açtı. Deprem bu iller dışında, bölgede birçok ilde kendini hissettirdi.

Deprem Kuzey Kürdistan-Türki-

ye dışında Rojava ve Suriye’de insan ölümlerine ve binaların yıkılmasına, hasar görmesine de neden oldu.

Andaki bilgilere göre 3 bin 549 insan hayatını kaybetti. Yaralı insan sayısı 22 bin 168. Yıkılan bina sayısı 5.775 ve binlerce hasar gören binalar var.

Depreme müdahalede devlet ve kurumları yetersiz kaldı, hâlâ deprem sonuçlarına müdahalede çok yetersiz kalmakta. Devlet; söz konusu işçi sınıfı ve emekçilerin, devrimcin ve Kürt halkının mücadelesi olunca tüm gücünü kullanarak havadan ve karadan saldırıyı ihmal etmezken; yaşanan bu depremde gerekli ve yapabileceği müdahaleyi yapmamıştır.

Yıkılan binaların altında çok sayıda insan kurtarılmayı bekliyor. Depremden sağ kurtulan insanlar barınma, yemek, su bekliyor. Yaralıları ciddi sorunlarla karşı karşıya.

Devlet geçmiş dönemlerde yaşanan depremlerden gerekli dersleri ve alınması gereken önlemleri almadı, almıyor.

17 Ağustos 1999 Kocaeli/Gölcük depreminden ders çıkaracaklarını, çıkardıklarını, depreme dayanıklı bina inşa edeceklerini, depreme dayanıklı olmaları yapıların depreme dayanıklı hale getireceklerini vaatlerinde bulundular.

Ama nafi!

Hepsi lafta kaldı. Hepsini insanları kandırmaktan başka bir vaat değildi aslında. Bunun böyle olduğu, 1999 Depreminden bu yana yaklaşık 24 yıl geçmesine rağmen, bu depremdeki yıkım da bunu açıkça göstermiştir.

Deprem değil, kapitalist sistem öldürür!

Kapitalist sistemin temel yasası kârdır, daha fazla kârdır. Zenginlikleri-

ne hep daha fazla zenginlik katmaktır. Kâr hırsında sınır yoktur. Hep daha fazlasını ister.

Peki, ne pahasına?

Milyonlarca emekçi insanı sömürerek, daha fazla sömürerek. Tüm kaynaklarıyla doğayı daha fazla talan ederek. Doğada insanlarda dâhil olmak üzere, tüm canlıların sağlıklı yaşam alanlarını yok ederek.

İnsanların yerleşim alanları, binalar inşa edilirken temel çıkış noktası daha fazla kâr elde etme planıdır. Yapılan binalar depreme dayanıklı yapılmıyor, gerekli malzeme kullanılmıyor, teknik yapımına dikkat edilmiyor, gerekli biçimde denetlenmiyor.

Çünkü sistemin temel dürtüsü kâr, daha fazla kârdır. İnsan güvenliği ve sağlığı fazla önem taşımaz.

Acımız büyük!

Binlerce insan hayatını kaybetti, on binlercesi yaralı, sağlık sorunları, yerleşim ve geçim sorunları yaşamakta.

Gelecekte meydana gelebilecek depremlerde buna benzer acıların ve kayıpların yaşanmaması için, kapitalist sisteme son vermek gerek.

Bunun için de çeşitli milliyetlerden işçi sınıfı önderliğinde, ezilen tüm emekçilerin ve halkların devrim ve sosyalizm için mücadeleyi yükseltmesi ve Bolşevik saflarda örgütlenmesi gerekir.

Kapitalist sistem öldürür!

Demokratik halk iktidarı ve sosyalizm yasatır!

BOLŞEVİK PARTİ

(Kuzey Kürdistan-Türkiye)

BOLŞEVİK PARTİ KUZEY-KÜRDİSTAN TÜRKİYE

Görevimiz ülkelerimizde ve dünyada komünist kadın hareketini yaratmaktır!

Emperyalizmin ve dünya gericiiliğinin giderek daha da saldırganlaştığı, işçi sınıfı hareketi ve kadın hareketinin kazanımlarına saldırdığı bir dönemden geçiyoruz. Cinsiyetçilikle iç içe geçen ırkçılık, faşizm ve her renkten dinci gerici kadınların yaşamını tehdit ediyor. Emperyalist-kapitalist dünyada hâkimiyet ve paylaşım çatışmaları şiddetleniyor. Savaşların ve çevre felaketlerinin sonucu milyonlarca insan göç yollarına düşmek zorunda kalıyor. Ve bunlardan en fazla zarar görenler çocuklarıyla birlikte kadınlar oluyor. Bütün bunlara karşı dünyanın her yerinde kadınların haklı direnişleri ve mücadeleleri yükseliyor. Kürtaj yasaklarına karşı mücadele, #Me Too hareketi, ücret eşitliği için mücadele ("equal pay"), kadın cinayetlerine karşı mücadele, taciz ve tecavüze karşı mücadele vs. bunların somut örnekleridir.

Ülkelerimiz Kuzey Kürdistan-Türkiye'de diğer muhalif hareketlerle karşılaştırıldığında nispeten güçlü ve militan bir kadın hareketi gelişmektedir. Egemenlerin sarf ettiği kadınlara yönelik cinsiyetçi söylemlerde veya hakların kısıtlanmasına yönelik girişimlerde çok hızlı bir şekilde çok farklı kesimlerden kadın grupları ortak bir gündem noktasında birleşerek harekete geçebiliyor. Güncel bir konu ile ilgili geçici eylem birliklerinin yanı sıra kalıcı kadın platformları da oluşmuş durumda: "Kadınlar Birlikte Güçlü", "Kadın Cinayetlerini Engelleyecek Platform", "İstanbul Sözleşmesi Ka-

dın Platformu" ve birçok kentte yerel kadın dayanışma platformları mevcut. Platform bileşenlerini feminist kadın grupları, Kürt kadın hareketi, sol-devrimci-demokrat kadın grupları oluşturuyor.

Hapishanedeki yurtsever-demokrat-devrimci tutuklu kadınlarla dayanışma kampanyaları, gözaltında cinsel taciz ve tecavüze karşı mücadele de son yıllarda ağırlık kazanan kampanyalardı.

Pandemi ve kur krizi-yüksek enflasyonu takiben gelişen işçi direnişleri ile birlikte, bu direnişlerde yer alan, direnişleri örgütleyen işçi kadınların direnişleriyle dayanışma ve destek önemli bir yer kazandı. 2022 yılında çalışanların çoğunluğunun kadın olduğu tekstil ve çorap sektöründe direnen işçi kadınlar, önemli haklar elde ettiler.

Kadınlar devletin tüm baskı ve engellemelerine rağmen sokaklara çıkıyor, militanca mücadelelerine devam ediyor.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki kadın mücadelesi salt kadınlar üzerindeki baskılara karşı değil, aynı zamanda tüm ayrımcılığa karşı mücadele yürütüyor. LGBTİ+lara yönelik saldırılara karşı mücadelede, özelde Suriyeli mültecilere karşı olmak üzere gelişen yabancı düşmanlığı ve ırkçılığa karşı mücadelede farklı kadın platform ve gruplarının ortaklaşmasının sağlanmasına çalışılıyor.

Görevin büyüğü önümüzde duruyor!

Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki kadın hareketinin en önemli eksiği, güçlü bir devrimci-komünist alternatiften yoksun olmasıdır. Bugünkü kadın hareketinin içerisinde ağırlıklı olarak feministler ve reformistler etkilidir. Bu, kendini örneğin yer yer eylemlerde komünist ajitasyon-propagandaya engel olmaya çalışılması biçiminde göstermektedir. Buna karşı şüpheyi mücadele vermek zorundadır. Ancak, bu bağlamda kısa vadeli grup çıkarlarını eylemin genel yöneliminin önüne geçiren yanlış davranışlara düşülmemesi özel önem taşımaktadır. Biz, dayanışmacı bir tartışma içinde eylemde birlik, ajitasyon ve propagandada serbestlik ilkesinin yerleşmesi için mücadele veriyoruz. Kimi sol örgütün, ya da solcu erkeklerin (yer yer kadınların da) pratikte sergilediği küçük burjuva feminist gruplara düşmanca yaklaşımlarını kökten yanlış buluyoruz. Unutulmamalıdır ki, bugün hâlâ sol-devrimci ve hatta komünist çevrelerde güçlü biçimde varlığını sürdüren erkek egemen yaklaşımlar kadın kadroların kazanılmasının önündeki esas engeldir. Okun sivri ucu buna çevrilmek, devrimci-komünist hareket içindeki kaba ve ince erkek şovenizmine karşı mücadele edilmek zorundadır.

Her ne kadar ideolojik konumuyla küçük

burjuva feminist ve reformist kadın hareketinin ufku kapitalizm sınırları içinde kalmakla sınırlı olsa da andaki konumu ve militan mücadelesiyle demokratik kitle mücadelesinin en etkin bileşenini oluşturmaktadır. Ona karşı mücadelede kadın kitlelerini ikna ve kazanmayı hedefleyen yöntem ve biçimler kullanılmak zorundadır.

Kadının kurtuluşu mücadelesinde, nihai konumu açısından uzlaşmacı-feminist siyasetin karşısında bizim görevimiz komünist kadın hareketinin güçlendirilmesidir. Bunun için kadın kitleleri içinde etkili ve etkin olabilecek komünist kadın kadroların yetiştirilmesi ve yetkinleştirilmesi gereklidir. Burjuva feminizminin ideolojik etkisini geriletme, ancak ve ancak kitlelerin haklı taleplerini ve mücadelesini pratikte en iyi şekilde savunma yeteneğinin sergilenmesiyle sağlanacaktır. Görevimiz, ezilenlerin tüm mücadele alanlarında devrimci-komünist kadın siyasetini yerleştirmektir.

Görevimiz, Komünist Enternasyonal'in, Clara Zetkin, Inessa Armand, Nadejda Krupskaya, Alexandra Kollontay ve diğer komünist kadınların önderliğindeki komünist kadın hareketinin kazanımlarından ve yanlışlarından öğrenmektir.

Devrim ve Sosyalizm Komünist Kadın Hareketiyle yükselecek!

Agustos 2022 ●

Bolşevik Parti Kuzey Kürdistan-Türkiye Tüzüğü Açıklamalar Bölümünden:

“KADINLARA VE ÇOCUKLARA KARŞI ŞİDDET İLE İLGİLİ

Konferansımız, kadınlara ve çocuklara karşı şiddet uygulanmasının partimizin üyeliğiyle bağdaşmadığını; kadınlara ve çocuklara şiddet uygulayanların partimize alınmayacağını ve partimizde barındırılmayacağını açıklar.

10. Parti Kongresi'nde, kadınlara ve çocuklara uygulanan şiddet bağlamında alınan karar şöyledir:

“Parti tüzüğümüzde yer alan «Kadınlara ve Çocuklara karşı şiddet uygulaması partimizin tüzüğü ile bağdaşmaz, kadınlara ve çocuklara şiddet uygulayanlar partimize alınmaz, partimizde barındırılmaz» hükmü Merkez Komitesi ve diğer yönetici kurumlar bağlamında ve çok uzun süredir parti üyesi olanlar bağlamında da yalnızca bir tek anlamda yorumlanabilir: Derhâl İhraç.”

Stalin bütün ülkelerin kadın ve erkek işçilerinin ve ezilen halkların mücadelesinde yaşıyor!

5 Mart 2023'te J. W. Stalin öleli 70 yıl olacak. Dünya tarihinde Stalin kadar bütün dünya gericiliğinin kin ve nefretini, gerçek komünistlerin, sınıf bilinçli işçilerin ise saygısını, sevgisini kazanan biri yok gibidir. Josef Vissariyonoviç Stalin (Cugaşvill) öleli 70 yıl oldu. Fakat burjuvazinin ona duyduğu nefret ve kin hiç eksilmedi. Tersine bu nefret güncelde Ukrayna'da yürüyen emperyalistler arası savaşta çılgınlık derecelerine kadar yükseliyor. Stalin'e hakaretler ve iftiralar yağdıran, çamur atan bir sürü kampanyalar düzenliyor. Örneğin büyük Rus şovenisti, savaş suçlusunu Putin Stalin ile eşitleniyor. Ona Stalin'in takipçisi, "Yeni Stalin" sıfatları yakıştırılarak komünist önder Stalin'e çamur atılıyor. Neden? Bu sorunun cevabı basit: Onlar devrimin bu devinden bugün de korkuyor. Onu işçilerin ve emekçilerin yüreğinden ve beyininden söküp atmak istiyor.

Biz gerçek devrimciler ve komünistler Stalin'e karşı yürütülen bu iftira ve çamur kampanyalarını kararlılıkla geri çeviriyoruz! Biz, bu nefret dolu saldırıların karşı devrimin elinde kâr çıkarılmasının gerçekleştirilmesine, işçi sınıfı ve emekçi yığınların ellerinden tüm haklarının alınarak onların savunmasız bir köleler ordusuna dönüştürülmesine hizmet eden silahlar olduğunu bi-

liyoruz ve her gün yeniden yaşıyoruz.

Sömürücü sınıfların ve onların her türden yordakçısının, bu arada revizyonistlerin, Troçkistlerin de, Stalin'in isminden, öğretilerinden, yapıtlarından, hiçbir şeyden olmadığı kadar nefret etmeleri ve korkmalarına şaşırılmıyorduk. Stalin'in dünya gericiliği tarafından, Kruşçev, Gorbaçev, Yeltsin gibi, bir zamanların sosyalist olan ve yozlaşmış, revizyonistleşen Sovyetler Birliği'nin ta but taşıyıcılığını yapanlar gibi sonuçta "değerli", "bizden biri" olarak görülüp alkışlanması düşünülemez bir şeydir. Bir zamanların Sovyetler Birliği'nin iflaslı çöküşünden sonra kayyum görevi gören Putin Batılı emperyalistler ile birlikte çalıştığı dönemde onlar tarafından "güvenilir bir ortak" olarak bayağı seviyordu. Ama o yeniden güçlenen Rus emperyalizminin çıkarlarını merkeze koyup bunları gerektiğinde silah gücüyle de savunduğunda o Batılı emperyalistler gözünde kötü çocuk, saldırgan Rus ayısı oldu. Ve Batılı burjuvazi ona kendisi için kötünün kötüsünü ifade eden ismi koydu: Yeni Stalin! 70 yıl önce ölen Stalin tabii bugün kendine yönelik bu ve benzeri hakaretlere bizzat cevap veremez, kendini savunamaz. Ama biz komünistler varız. Biz Stalin konusunda tarihi gerçekleri hep ortaya koyduk, koymaya devam edeceğiz.

Stalin ve sosyalizm için savaşım

Biz yoldaş Stalin'i andığımızda, onun önderliğinde kazanılan devrimin zaferleri, Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşasında kazanılan başarılar, faşizme karşı kazanılan dünya tarihi açısından belirleyici zafer bize coşku ve sevinç veriyor. Biz onun ismiyle ayrılmaz bir biçimde bağlanmış olan ve onun tarafından da savunulup geliştirilen Marksizm-Leninizm'in öğretilerini daha iyi yarınlar için mücadelemizde en keskin silahımız olarak kullanmaya söz verdik.

Stalin'in ismi, dünyayı altüst eden bir temel düşüncenin uygulanması ve mümkün olduğunun gösterilmesi ile ayrılmaz bir bütün oluşturur: Sömürsüz ve sömürçüsüz bir dünya; burjuvazinin sınıf olarak iktidardan alaşağı edildiğı ve yok edildiğı bir dünya; emeğin özgürleştirildiğı, emekçilerin iktidara sahip olduğu, her şeyi belirlediğı bir dünya; herkesin yeteneğı ölçüsünde katkıda bulunup, katkısı ölçüsünde aldığı bir dünya; halkları birbirine kırdıran burjuva milliyetçiliğinin değıl, proleter enternasyonalizminin egemen olduğu bir dünya; kadının kurtuluşunun sağlanmış olduğu bir dünya; kâr hırısının yok edilmiş olduğu, kapitalist krizlerin ve emperyalist savaşların tarihe gömülmüş olduğu bir dünya mümkündür. Devrimin sürekli kılındığı, sürekli devrimler sürecinde bayrağında "herkes yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre" yazan komünist topluma doğru ilerleyen bir dünya mümkündür.

Böyle bir dünyanın mümkün olduğunu gösteren önderdir Stalin. Onun için nefret etmektedir burjuvazi Stalin'den.

Stalin Rusya'da çarlık diktatörlüğünü yıkmak için 1905 demokratik devrim

mücadelesi içinde çelikleşti. O kendisini hep öğrencisi olarak kavradığı Lenin'in yanında Rusya'da 1917 Ekim Devriminde zirvesine varan devrimci hareketler içinde, devrime önderlik eden Bolşevik Parti'nin en ön saflarında yer aldı, Rusya proletaryasının en önemli önderlerinden biri hâline geldi. Lenin'in ölümünden sonra o, teori ve pratikte Lenin'in en tutarlı öğrencisi olduğunu gösterdi. "Dünyanın altıda biri"nde onun önderliğinde proletarya diktatörlüğü sağlamlaştırıldı, keskin sınıf mücadelesi şartlarında sosyalizm başarıyla inşa edildi. Emperyalist burjuvazinin dünyadaki bu biricik proletarya diktatörlüğü devletini yıkma emel, hayal ve girişimleri, Stalin önderliğinde boşa çıkarıldı. Geçen yüzyılın '20'li yılları sonlarında bütün burjuva dünyası, o güne kadar görülen en büyük ekonomik kriz ve çöküntü içinde debelenirken, emperyalist ülkelerde işsizlik, yoksulluk, açlık kol gezerken ve emperyalist burjuvazi her geçen gün daha fazla demokratik maskesini bırakıp, faşist iktidarlara yönelirken, Stalin önderliğindeki sosyalist Sovyetler Birliği büyük bir hızla gelişiyor; işsizlik ve kriz tanımayan sosyalist ekonomi Sovyet emekçilerine refah sağlıyor; Rusya iki on yıl içinde modern tarıma sahip sanayi ülkesi hâline geliyor; emekçiler en geniş demokrasiyi yaşıyorlardı.

Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği proleter dünya devriminin kalesi, dayanağı, bütün dünyada proletarya ve halklar için umut ve çekim merkezi, bütün dünya proletaryasının sahip çıktığı "anavatan"ı hâline gelmişti. O, burjuvazinin böğrüne saplanmış, burjuvazinin ölümcül yarasını sürekli kanatan bir mızraktı. Stalin bütün dünya komünist hareketinin de tartışmasız önderi hâline gelmişti.

Stalin ve faşizmin yıkılması için savaşı

Emperyalist burjuvazi İkinci Dünya Savaşı'nda Bolşevizm'in kalesi Sovyetler Birliği'ni yıkmak için Hitler rejiminin Nazi sürülerini saldırttı. Sovyetler Birliği'nin üzerine. Fakat Stalin'in başında bulunduğu SBKP (Bolşevik) önderliğindeki Sovyetler Birliği halkları kahramanca bir mücadeleyle bu saldırıyı da geri püskürtmeyi bildiler. Sovyetler Birliği halkları bu mücadelede 27 milyon insanını feda etti. Ve dünyayı Alman, Japon, İtalyan faşizmlerinin kanlı egemenliğinden kurtarmada Sovyet halkları en büyük katkıyı yaptılar.

İkinci Dünya Savaşı'nda Sovyetler Birliği'nin bütün halkları omuz omuza Nazi Almanyası'na karşı savaştılar. Aşırı Ukrayna milliyetçisi Banderistler hariç Ukrayna halkı da bu savaşta bütün diğer Sovyet halkları ile aynı safta idi. Bugünkü Ukrayna politikasında etkin konumda bulunan Banderistler ise İkinci Dünya Savaşı'nda işgalci haydut Alman Nazilerinin müttefiki idiler. Ukrayna'da İkinci Dünya Savaşında Ukrayna halkına yönelik, en başta da Ukrayna'daki Rus ve Yahudi halka yönelik en büyük katliamlarda Banderistlerin imzası vardır. Bugünlerde yeniden Holodomor yalanını gündeme getiren ve tarihi gerçekmiş gibi sunanlar Banderistlerdir. Bunların yeniden piyasaya sundukları yalana göre Stalin 1930'lu yılların başında bilinçli olarak Ukrayna halkını açlık ölümü ile "yok etme" siyaseti gütmüştür.

Tarihi gerçek ise şudur: 1930'lu yılların birinci yarısında yalnızca Ukrayna'da değil, Sovyetler Birliği'nin bir dizi bölgesinde olağanüstü bir kuraklık yaşanmış ve ortaya büyük bir tahıl kıtlığı çıkmıştır. Bu kıtlığı o dönemde yürütülen ko-

lektifleştirme siyasetine karşı çıkan kır burjuvazisi, zengin köylüler/kulaklar bilinçli olarak büyümüş, işçiler emekçiler için açlık felaketine dönüştürmeye çalışmıştır. Bunlar ellerindeki tahıl stoklarını sosyalist devlete satmayı ret etmiş, sosyalist devlet zorlama yöneldiğinde sosyalist devlete verme yerine yakarak yok etmeyi tercih etmiştir. Bu sınıf mücadelesinde Sovyetler Birliği'nin değişik bölgelerinde kısa süreli de olsa açlık felaketi yaşanmış birçok Sovyet insanı ölmüştür. Holodomor burjuvazinin Stalin hakkındaki yalanlarından biridir.

Stalin'in ismi dünya emekçilerinin beyine Nazizm'e/faşizme karşı direnişin ve zaferin muzaffer kumandanının ismi olarak kazındı. Alman emperyalizminin dünya hegemonyası planlarını boşa çıkaran, Avrupalı Yahudilere yönelik ve 6 milyon Yahudi'nin yok edildiği endüstriyel soykırıma dur diyen, her şeyden önce Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği halkları idi. Auschwitz'de Nazilerin ölüm makinesinin sağ bıraktıklarını kurtaran Kızıl Ordu'ydu. İkinci Dünya Savaşı'nın dönüm noktasının, Nazi dünya hegemonyası planlarının kırılma noktasının, Nazi imparatorluğu için sonun başlangıcının adı Stalingrad'dır. Revizyonistler onun adını Volgograd olarak değiştirmiş olsalar da bu tarihi gerçek değişmez. Stalin 1953'te öldüğünde dünyanın her yanında milyonlarca emekçi, burjuvaziye korkuyu öğreten sevgili bir yoldaşı, proletaryanın en büyük önderlerinden birini yitirmiş olmanın acısını, üzüntüsünü, hüznünü yaşadı.

Stalin'in ölümü ve revizyonizmin iktidara gelişi

Yalnızca Sovyetler Birliği'nin değil, dünyanın bütün halkları için derin bir yas

nedeniydi Stalin'in ölümü. Burjuvazi için ise bu bir can düşmanından kurtulma anlamına geliyordu. Bu, onlar için büyük sevinç kaynağıydı. Stalin öldüğünde, emperyalistlerin egemenliğinden kurtarılmış, sosyalist ve halk demokrasili devletlerin oluşturduğu sosyalist bir kamp emperyalist dünyanın karşısında duruyor ve onunla mücadele ediyordu. Bu muazzam eserin yaratılmasında Stalin en ön saflarda yer almıştı.

Yoldaş Stalin öldüğünde ardında bir dizi marksist-leninist eser bırakmıştı. Bunlar onun ölümünden sonra büyük zorluklar içine giren Dünya Komünist Hareketi açısından, bütün komünistlerin elinde önemli silahlar olma işlevine bugün de sahiptir.

Stalin'in ölümü ertesindeki gelişmeler, Stalin'in ölümünün ne büyük bir boşluk yarattığını göstermesi yanında, İkinci Dünya Savaşı'nda Hitler faşizminin Sovyetler Birliği'ne saldırısı sırasında verdiği zararların büyüklüğünü de gösterdi.

Hitler faşizmine karşı en ön saflarda dövüşen yüzbinlerce komünist kadronun yitirilmiş olmasının yarattığı boşluk acıyla duyumsandı. İkinci Dünya Savaşı'nda on binlerce komünist kadronun yitirilmesi, ertesinde 8 yıl gibi kısa bir zaman sonra Stalin'in ölümünün yarattığı boşluklar SBKP(B) tarafından doldurulamadı. Stalin'in ölümü ertesinde, revizyonizm zehrinin SBKP(B)'nin saflarında ne ölçüde yaygınlaşmış olduğu, ne ölçüde tahribat yapmış olduğu ve parti ve devlet aygıtı içinde yeni revizyonist bir burjuvazinin oluşmuş olduğu da görüldü. Aynı şekilde Stalin'in ve onun önderliğindeki marksist-leninistlerin parti ve devlet kurumları içindeki revizyonist yozlaşmaya karşı mücadelelerin yeterli olmadığı görüldü. Parti ve devlet içinde yeni burjuvazi biçiminde gelişen iç düş-

manın felakete yol açacak bir şekilde küçümsenmiş olduğu görüldü.

Sosyalizmin inşası gibi örneksiz, deneyim eksikliği olan muazzam tarihi görevin yerine getirilmesinde komünistlerin bir dizi engellenemez ve engellenebilir hatalar da yapmış olduğu ve bunların da revizyonizmin iktidarı ele geçirmesinde kolaylaştırıcı rol oynadığı bizce açıktır.

Geriye dönük olarak yaptığımız değerlendirmede, revizyonizmin daha Stalin'in yaşadığı son dönemlerinde parti ve devlet aygıtında, ekonomide, kültür alanında, tüm toplumsal örgütlenmelerde oldukça ilerlemiş olduğunu ve fakat onun kendini henüz açıkça gösteremediğini tespit ediyoruz. O kendini gizlemek zorundaydı, çünkü karşısında revizyonizme karşı kararlı bir mücadele yürüten güçlü bir engel vardı, Stalin vardı. Revizyonizm hatta Stalin'in ölümü ertesinde bile derhâl açıkça ortaya çıkmaya cesaret edemedi. O her yolla kendi doğrudan, açık iktidar gaspını hazırladı.

Ancak Stalin'in ölümünden 3 yıl sonra 1956'da yapılan kötü ünlü SBKP 20. Parti Kongresi'nde Kruşçev ve klığı karşı devrimci dönüşümü gerçekleştirebildiler. Bu parti kongresi, oluşmuş olan yeni burjuvazinin iktidarı açıkça ve tümüyle ele geçirmesi, proletarya diktatörlüğünün ve sosyalist inşanın tasfiyesi, kesin kapitalist restorasyon ve sosyal-emperyalizm yoluna girilmesi anlamına geliyordu.

Bütün gericilerin yaptığı gibi, Kruşçev revizyonistleri de sınır tanımayan bir demagoji yolunu tuttular. Revizyonist çizgi utanmazca "Leninizm'e geri dönüş", "Marksizm-Leninizm'in 'yeni çağ'ın somut şartlarına yaratıcı bir biçimde uygulanması" vb. olarak satıldı. Gerçekte olan Marksizm-Leninizm'den açık uzaklaşmaydı! 1956 XX. Parti Kongresi'nde

seçilen Merkez Komitesi adına Kruşçev, seçilmiş delegelere ve konuklara sunduğu bir "Gizli Rapor" üzerinden Stalin'in şahsına karşı da genel saldırıyı başlattı. Bu saldırıyla Kruşçev revizyonistleri karşı devrimin yolunu düzlemek istiyor, aynı zamanda da emperyalist burjuvaziye hangi saflarda olduğunun mesajlarını iletliyordu. Stalin'in şahsına karşı yürütülen saldırı "kişiye tapmaya karşı mücadele" maskesi ardına da gizleniyordu. Sovyetler Birliği'nde gerçekten de Stalin şahsında bir kişiye tapma olayı vardı. Biz marksist-leninistler kişiye tapmayı ret ediyor ve eleştiriyoruz. Fakat Kruşçev revizyonistinin derdi gerçek anlamda sosyalizme yabancı olan kişiye tapmaya karşı mücadeleyle sosyalist pratikteki kimi yanlışları düzeltmek vs. değil, Stalin'in şahsı ve adıyla kopmaz bir biçimde bağlanmış olan marksist-leninist çizgiyi tasfiye etmekte. Onlar güya kişiye tapmaya karşı mücadele adı altında, sosyalizmin inşası sırasında ortaya çıkmış her türlü gerçek ve uydurulmuş hata ve eksikliğin sorumlusu olarak Stalin'i gösterme yolunu tuttular. Stalin'in kendisi birçok yerde ve durumda kendi şahsı etrafında yaratılan kişiye tapmaya karşı tavır takınmıştı. Daha sonra "kişiye tapmaya karşı" mücadele adına en fazla saldıranlar, tapınma olayının gerçek mimarlarıydılar. Onlar Stalin'in halk yığınları içinde kazanmış olduğu haklı otoriteyi, ona halkın duyduğu sonsuz saygı ve sevgiyi kullanarak, yağcılıkta en öne çıkanlardı. Onlar böylece Stalin'in kazandığı haklı otoriteyi kendi amaçları için kullanan ikiyüzlü sahtekârlardı. Stalin'in yer yer utanç verici boyutlara varan yağcılıkları geri çevirmesi de ne yazık ki yeterli olmadı. Onun kimi sadık öğrencileri de yaratılan kişiye tapmanın zararlı sonuçlarını göremediler.

Her halükârda modern revizyonistlerin gerçek derdi -iddialarının tersine- "sosyalizme yabancı kimi görüntülere" karşı mücadele etmek değil, "kişiye tapmaya karşı" mücadele adı altında, partinin, Stalin'in ismiyle kopmaz bir biçimde bağlı olan marksist-leninist çizgisini tasfiye etmek ve revizyonist çizginin egemenliğini perçinlemektir.

Dünya Komünist Hareketi Sovyetler Birliği'nde revizyonistlerin iktidarı ele geçmesiyle çok ağır bir yara aldı. Dünya Komünist Hareketi içindeki partilerin önemli bir bölümünde revizyonist ur zaten daha Stalin ölmeden oldukça gelişmişti. Dünya Komünist Hareketi içinde açık revizyonist çizgiye karşı direnen bir avuç parti kaldı. Bunların başında ÇKP ve AEP geliyordu. Ancak bu partiler de modern revizyonizme karşı mücadelelerinde yeterince tutarlı davranmadılar, kendileri kimi ağır revizyonist hata ve sapmalara sahipti ya da bir bölümü de çok zayıf ve tecrübesizdi. Bu partilerin ve bu partiler etrafında şekillenen yeni dünya komünist hareketinin modern revizyonist çizgiden kopma işi ne zamanında ne de gerekli ve yeterli bir derinlikte başarılamadı. Öyle ki, Sosyalist Sovyetler Birliği'nin ve Stalin'in SBKP(B)'sinin yozlaşması, uluslararası işçi hareketine ve özgürlük hareketine, sonuçları bugün de hâlâ yaşanan çok ağır bir darbe vurmuş oldu.

Marx, Engels, Lenin ve Stalin'in öğretileri ışığında bugünkü görevlerimiz...

Bütün bu gelişmelerin sonuçlarını yaşadık, yaşıyoruz:

Modern revizyonizm, bürokratik devlet kapitalizminin sosyalizm maskeli ideoloji ve siyaseti, Sovyetler Birliği'ni ve

halk demokrasisi devletlerini önce karşı devrimci ve sosyal-emperyalist devletlere dönüşüp yozlaşmaya, sonra da bütünyle çöküşe sürükledi. Emperyalizm bilindiği gibi bu gelişmeyi kapitalizmin komünizme karşı kazandığı nihai zafer olarak sundu, sunuyor.

Bir zamanlar modern revizyonizme karşı mücadelede en ön saflarda yer alan kimi kendini yanlış bir biçimde sosyalist olarak adlandıran halk demokrasisi ülkeler de aynı yoldan geçti. Bir zamanların “Kızıl Arnavutluk”u bugün değişik Batılı emperyalist güçlerin bir yarı-sömürgesi konumunda. Bir zamanların Mao Zedung önderliğindeki “Kızıl Çin”i ise bugün kendini hâlâ utanmadan sosyalist hatta komünist olarak adlandıran emperyalist bir büyük güç olarak, diğer emperyalist büyük güçlerle rekabet içinde, dünya hegemonyası mücadelesinde başat güçlerden biri olarak yer alıyor.

Sosyal emperyalist Çin ve Kuzey Kore gibi güçlerin burjuvazi tarafından komünist olarak adlandırılması; ya da Rus faşist yeni çarı Putin gibi birinin Stalin’le eşitlenmesi gibi terbiyesizlikler bilinçli olarak yapılıyor. Burada burjuvazinin amacı sosyalizm/komünizmi karalamak ve onu proletaryanın gözünde alternatif olmaktan çıkarmaktır.

Bilindiği gibi Batılı emperyalistler bir zamanların Sovyetler Birliği’nin ve Doğu Bloku’nun onursuz çöküşünü “komünizmin çöküşü” olarak adlandırıp, kutladı. Emperyalistler çöküş ertesinde “tarihin sonu” geldiğini, “Liberal demokrasi”nin, “alternatifsiz” olduğunun görüldüğünü açıkladılar.

Biz komünistler bundan 20 yıl önce Stalin’in ölümünün 50. yılında şunları söylemiştik:

“Emperyalizm her zamankinden güçlü ve yenilmez görünüyor. Görüntü böyle.

Bir de ama yaşamın çıplak gerçekleri var: Bu yenilmez görünen emperyalizmin iç çelişmeleri sürüyor ve giderek sertleşiyor. Bir yanda büyük insanlık için yoksulluk, açlık, sefalet büyüyor, dayanılmaz boyutlara erişiyor. Diğer yanda ise küçük asalak bir azınlık için zenginlik muazzam ölçülere varıyor. Bir yandan uluslararası finans kapitalin barbar egemenliği dünyanın en ücra köşelerine kadar yayılıyor, diğer yandan fakat milliyetçilik, ırkçılık görülmemiş boyutlara varıyor. Bir yandan “dünya toplumu” laflarından geçilmiyor, diğer yandan emperyalist büyük güçler arasındaki dalaşlar sertleşiyor. Emperyalizmin gündeminde olan Irak’a karşı hazırlanan canice savaş emperyalizmin haydut yüzünü açıkça gösteriyor. Emperyalizm azami kâr hırslı haydutluklarında her gün artan ölçüde doğal çevreyi harap ediyor ve dünyanın giderek büyüyen alanlarında yaşama temellerini tehlikeye atıyor.”

Bugüne kadar geçen 20 yıl içinde yaşadığımız gelişmeler bu güya “alternatifsiz liberal demokrasi dünyası”nın yüksek ücretli burjuva ideologların uydurması bir hayal olduğunu gelişmelere objektif bakabilen her insana açıkça gösterdi.

Her yanda savaş: Myanmar, Filipinler, Irak, Afganistan, Filistin, Kürdistan, Suriye, Yemen, Eritre, Etiyopya, Kongo, Mali, Liberya vd. Her yanda askeri darbeler ve darbe girişimleri: Mısır, Haiti, Brezilya, Venezuela, Kolombiya, Bolivya, Türkiye vd. Her yanda ilerleyen faşizm. Bunlar bu güya “alternatifsiz” liberal demokrasi dünyasının gerçekleridir. Ve şimdi Avrupa’nın göbeğinde yeniden, yeni bir savaş bütün şiddeti ile yaşanıyor. Ukrayna’da emperyalist büyük güçler dünyayı yeniden paylaşım dalaşında güçlerini yarıştırıyorlar. Ukrayna’da her gün bombalar yağıyor,

cinayetler işleniyor; işkenceler, ırza geçmeler emperyalistler arası bu savaşın ayrılmaz parçaları. Ukrayna nüfusunun dörtte biri göç yollarında. Başta emperyalist büyük güçler olmak üzere bütün emperyalist ve gerici güçler yeni bir dünya savaşına hummalı bir şekilde hazırlanıyor. Bütün devletler silahlanma yarışı içinde. Silah sanayi tekellerinin kârları katlanıyor. Güya bu liberal demokrasi dünyasının "değerleri"ni savunmak adına başta ABD emperyalistleri olmak üzere Batılı emperyalist güçler Ukrayna'daki kukla rejimlerini dişine tırnağına kadar silahlandırıyor. Gerçekte savunulan "değer"ler değil, kârlardır. Amaç emperyalist rakip Rusya'yı azami zayıflatmak ve sınırlandırmaktır. Sahtekârlık tek yanlı değil. Rusya'nın yeni çarı Putin de Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik emperyalist saldırısını anti-faşist bir savaş olarak tanıtıyor.

Burjuvazi yalnızca bütün ülkelerin işçilerine ve ezilen halklara karşı acımasız bir sömürü ve baskı rejimi sürdürmüyor. O aynı zamanda yaşamın temellerine, doğaya karşı da sınır tanımaz bir maksimal kâr savaşı yürütüyor. Bu savaşta iklim değişikliği eğer burjuvazinin iktidarı emekçiler tarafından devrilmez ise, iklim felaketine dönüşme noktasına gelmiş durumdadır.

İşte burjuvazinin "liberal demokrasi"sinin güya alternatifsiz olduğu dünyasının gerçek hâli budur. Uçurumun kenarında bir dünya. Göz göre göre barbarlık içinde çökmeye doğru yürüyen bir dünya.

Dünyanın önünde hiçbir zaman olmadığı kadar net iki yol, tek alternatif duruyor: YA SOSYALİZM YA BARBARLIK İÇİNE BATIŞ!

Emperyalizm her zamankinden daha kesin bir biçimde bütün ülkelerin işçilerini ve ezilen halkları eyleme itiyor! Bu eylem er geç gelecektir!

Marx, Engels, Lenin ve Stalin'in eserleri ve öğretileri, tek tek ülkelerde, söz konusu ülkelerin somut şartlarına göre gerçekleştirilecek anti-emperyalist, demokratik ve sosyalist devrimlerle, dünyanın içinde bulunduğu, tehlike çanları çalan durumundan nasıl kurtulabileceğinin yolunu gösteriyor. Stalin'in önderliğinde Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin inşası deneyimi, başka bir dünyanın mümkün olduğunu; kapitalizm içinde ve kapitalizmle bir başka dünya değil, kapitalizmsiz bir dünya, sosyalist, komünist bir dünyanın mümkün olduğunu gösteriyor.

Biz komünistler bugün dünyayı değiştirme mücadelemizin önünde muazzam görevler durduğunun bilincindeyiz. Bunlar zor ve fakat çözülebilir görevlerdir. Bu görevlerin çözümünde Stalin'in öğretileri, onun proleter dünya devrimine katkıları bizim için yol gösterici ve ışık tutucu silahlardır. Stalin dün olduğu gibi bugün de Marx, Engels, Lenin'le birlikte emeğin kurtuluşunun yolunu gösteriyor.

Bu bilinçle Stalin'in ölümünün 70. yıldönümünde sesleniyoruz:

Stalin'den öğrenerek yeneceğiz!

5 Mart 2023 ●

Bolşevik Parti

KUZEY KÜRDİSTAN - TÜRKİYE

info@bolsevikparti.org
bolsevikparti.org

HERŞEYE RAĞMEN

(ALMANYA)

trotzalledem1@gmx.de
trotzalledem.org

50 yıl önce faşist Türk devletinin canileri tarafından katledilen İbrahim Kaypakkaya yoldaşı anıyoruz...

İbrahim Kaypakkaya komünistlerin Bolşevik mücadelesinde dünya çapında hâlâ yaşıyor!

Türk devletine karşı Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki sınıf mücadelesinde yaşamlarını yitirmiş olan sayısızca devrimciyi anıyor ve yaşlarını tutuyoruz.

Birçok militan sokak ortalarında vuruldu; Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan

ve Hüseyin İnan gibi birçokları idam edildi ve birçoğu işkence edilerek katledildi. Onların can bedeli mücadelesi sınıf mücadelesinde sürdürüldü ve sürdürülüyor.

Türk devleti ve onun canileri tarafından ağır bir şekilde işkenceden geçi-

rilmiş ve katledilmiş olan, hem **Kuzey Kürdistan-Türkiye komünist hareketi** hem de **uluslararası komünist hareket** için özellikle **olağandışı bir öneme sahip** bir yoldaş vardır.

Bu, öncü olarak, Kuzey Kürdistan-Türkiye’de 1972’de komünizmin, Marksizm-Leninizm’in şanlı kırmızı bayrağını yeniden yükseklere kaldırmış bulunan **İbrahim Kaypakkaya**’dır.

Ocak 1973 sonunda daha 24 yaşındaki komünist önder, kısaca **İbo** olarak anılan **İbrahim Kaypakkaya**, Dersim’de bir ihanet sonucu tutuklandı. O faşist hükümet güçleri tarafından dört ay boyunca hunharca işkenceye maruz bırakıldı.

İbo, gaddarca işkenceye rağmen bir tek örgütsel sırrı bile vermediğinden öfkelerle kapılanlar 18 Mayıs 1973’de O’nu vurdular. İbrahim’i genç yaşında bedenlen bizden aldılar. Ne var ki onun **komünist-devrimci düşünceleri-ni, Kuzey Kürdistan-Türkiye’de gerçek bir Komünist Partisi’nin** yaratılması için mücadeleyi bertaraf edemediler.

O, hâlâ bugün de yaşıyor ve proletarya ve ezilenlerin mücadelesinde, **“büyük insanlık”ın yeni bir dünya** uğruna mücadelesinde yaşamaya devam edecek.

O’nun katilleri yaşayan ölülerden başka bir şey değildiler. Onlar çökmekte olan, kokuşmuş bir sistemin alçak yalakalarıydılar. Onlar İbrahim Kaypakkaya’nın lanetlenmiş katilleri olarak tarihe geçtiler.

Her yıl olduğu gibi, İbrahim 50. Ölüm Yıldönümünde sadece Kuzey Kürdistan-Türkiye’de değil, aynı zamanda beş kıtanın birçok ülkelerinde de çeşitli devrimci siyasi güçler, partiler, örgütler ve dernekler tarafından anılmaktadır.

İbrahim, “Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)”nin de öncülü **TKP/ML’nin kurucusu**dur. O, kökleri TKP/ML’ye dayanan tüm örgütler tarafından kendilerine ait görülmekte ve “sahiplenilmekte”dir. Onlar İbrahim’e methiyeler düzmekte, O’nu göklere çıkartmakta ve kendilerini onun gerçek mirasçıları olarak göstermektedirler.

Bu “miras hikâyesi”nden dolayı TKP/ML ve TKP-ML, MP ve diğer daha küçük gruplar, İbrahim Kaypakkaya’nın 1972’de kaleme aldığı **“beş programatik belge”**nin yalnızca kendileri tarafından otantik olarak savunulduğuyla böbürlenmektedirler. Arnavutluk Emek Partisi’nin siyasi yönelimi kaynaklı ortaya çıkmış bulunan, örneğin MLKP gibi bazı örgütler de, eskiden onu “küçük burjuva köylü-devrimci-si” olarak karalamış olsalar da bugün öve öve yere göğe sığdıramamaktadır. Kendilerini devrimci adlandıran tüm diğer örgütler de İbrahim’in şu veya bu meziyetini öne çıkarmakta, “sahiplenme talepleri” öne sürmekte ve İbo mirasçılığı konusunda birbirleriyle rekabet etmektedirler.

Kuşkusuz bizler de, İbrahim’in komünist kazanımlarını içselleştirmiş bulunan, gerçek marksist-leninistler, devrimci komünistler, Bolşevikler olarak bunlara çok değer vererek ve daha da geliştirerek İbrahim’i anacağız. Ama bizim anmamız niteliksel olarak farklı olacaktır.

Bizler, İbrahim’in doğru teori ve pratiğinin savunulmasında O’nu dokunulmaz bir aziz olarak ilan etmeyeceğiz. Bizler, O’nu gerçekten neyse O olarak ortaya koyacak ve savunacağız. O’nun kazanımları ve hatalarıyla birlikte.

O, 1970’lerin erken yıllarının Kuzey Kürdistan-Türkiye’nin koşulları altında

Marksizm-Leninizm'in devrimci içerik ve özünü kavrayan ve sahiplen, aynı zamanda dünya çapında öne çıkan genç komünist bir savaşçıydı. Marksizm-Leninizm'in teorisini toplumsal pratikte ve devrimci mücadelede uygulamayı kendisine kılavuz edinmişti. O, revizyonizm ve oportünizmin her türüne karşı berrak bir şekilde tavır aldı. O, **komünist dünya hareketinin dünya çapındaki bölünmesinde** tereddütsüz Çin KP ve Mao Zedung'un yanında yer aldı.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki devrimin **can alıcı iki sorununda**, **Kemalizm'in değerlendirilmesi** sorunu ve **Ulusal Sorunda** İbrahim, marksist-leninist ilkelere dayanarak bağımsız bir şekilde doğru komünist bir çizgi geliştirdi.

O, her şeyden önce Çin toplumu ve devriminin koşullarını Kuzey Kürdistan-Türkiye'ye **şematik** bir şekilde **aktarılmasından** kaynaklanan bazı yanlış değerlendirmelerde de bulundu.

Ama İbo bir bütün olarak çığır açıcı, olağandışı kazanımlara sahip komünist bir önderdi...

O yoldaşlarıyla birlikte 1972'de Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, devrimci örgütler arasında biricik olarak gerçek komünizmi savunmuş bulunan partiyi kurdu. TKP/ML'nin bu kuruluşu, on yıllardır her renkten revizyonistler, reformistler ve oportünistlerin ihaneti vasıtasıyla ayaklar altında olan proletaryanın kızıl bayrağını yeniden göndere çekmektir. Bundan ne bir eksik ne de bir fazladır. Her renkten revizyonistler, reformistler ve oportünistler on yıllardan beri sosyalizm-komünizm adına onları kendilerinin en yakın müttefikleri olarak gören kemalistlerin destekçilerinden daha

fazlası değildiler.

Bizler **İbrahim Kaypakkaya'yı** “**Ondan öğrenelim, onun doğru düşüncelerini savunalım ve daha da geliştirelim**”, “**hata ve eksiklikleri ortaya çıkaralım ve bunları mücadeleyle aşalım**”, **Bolşevik partilerin inşasını ileriye götürmek için mücadeleyi güçlendirelim**” şiarlarıyla anıyoruz.

İbrahim Kaypakkaya'nın kazanımları ve hataları

İbrahim, kısa 24 yıllık kısa yaşamında komünizmin teori ve pratiğini zenginleştirdi. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de güçlü bir şekilde egemen oportünizm/revizyonizme cesur bir şekilde karşı çıktı ve kendisini komünizmin kızıl bayrağını yeniden yükseklere kaldırma çalışmasına tam olarak adadı.

İbrahim'in eserlerini doğru değerlendirmek için, onun üstün başarılarını yerli yerine oturtabilmek için ve bugün onu savunduğunu iddia eden kimi oportünist örgüt ve tek tek kişilerin gerçek konumlarını kavramak için, içinde yaşamış ve mücadele etmiş oldukları o zamanki **uluslararası durumu ve Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki objektif şartları ve ön koşulları** tanımak zorundayız.

İbrahim Kaypakkaya 1968'li kuşağın bir devrimcisiydi. 1967/68, **Çin'deki Büyük Proleter Kültür Devriminin** etkilerinin tüm dünyada dalgalar hâlinde yayıldığı ve sosyalizm ve komünizm için, yeni bir dünya için, reformizme, revizyonizme karşı gençlik arasında ve özellikle yükseköğretim gençliği arasında yaygınlaştığı yıllardı.

1968 tüm dünyayı derinden sarstı: “**Devrim**” birçok ülkede sadece uzak-taki geleceğin bir perspektifi olarak değil, aynı zamanda **günün talebi ve görevi** olarak kavrandı. Oysa ne yazık ki, görevlerin çözümünde önderliği üstlenebilecek deneyimli bir komünist örgütlenme yoktu. Ne var ki, birçok ülkelerde bu devrimci hareket içerisinde yeni marksist-leninist partiler şekillendiler.

Arnavutluk Halk Cumhuriyeti ile birlikte Sovyetler Birliği Komünist Partisi, SBKP’nin revizyonist yozlaşmasına karşı çıkan Mao Zedung’un Çin’i, **yeni ortaya çıkmış marksist-leninist hareketin** tüm dünyada rol modeli hâline geldi. Çin KP’sinin kabul görmüş önderi olarak, Çin Devriminin ve revizyonist iktidar sahiplerine karşı Büyük Proleter Kültür Devriminin önderi olarak Mao Zedung eğersiz ve amasız “çağımızın en büyük marksist-leninist’i” olarak, “Marksizm-Leninizm’i yeni bir aşamaya yükselten” olarak propaganda edildi.

Kendisini Sovyet-revizyonizminden berrak bir şekilde ayırıştıran ve muazzam hatalara rağmen o zamanlar Marksizm-Leninizm’in devrimci özünü savunan yeni ortaya çıkan marksist-leninist hareket içinde aslında **Çin KP’nin siyasi-ideolojik çizgisine açıktan, kamuoyu önünde eleştiri getiren herhangi bir marksist-leninist parti, örgüt veya grup yoktu**. “Eleştiri” revizyonist taraftan, SBKP’den ve onun uyduları partilerden iftira olarak ve anti-komünist kışkırtmaca olarak burjuvaziden geldi.

TKP/ML ve İbrahim yoldaş kendilerini yeni ortaya çıkmış dünya

çapındaki marksist-leninist hareketin parçası olarak gördüler. İbo, modern revizyonizme karşı mücadele içinde ortaya çıkan yeni marksist-leninist hareketin tümü gibi, “Mao Zedung Düşünceleri”nin hatalarını görmedi ve eleştirmede. İbo’nun hataları ancak bu tarihsel arka planla birlikte değerlendirilebilir.

İbrahim Kaypakkaya’nın öne çıkan kazanımları

İbrahim programatik yazılarında **merkezi siyasi sorunları** ortaya atar ve bunlara temelli marksist-leninist yanıtlar geliştirir. O, “**TİİKP’nin Program Taslağına Eleştiri**”sinde, **sosyo-ekonomik tahlilin** merkezi sorunlarını ve komünist partinin **strateji ve taktiğini** ilgilendiren **şu konuları** odak noktasına koyar:

Kuzey Kürdistan-Türkiye’de komünist partisi için **ad koymanın** önemi.

Yeni demokratik devrimin aşamasının gerekliliği ve komünistlerin görevleri.

Milli burjuvazinin ikircikli niteliğinin açıklanması.

İşçi sınıfının önderlik rolü ve onun diğer emekçi tabakalarla, her şeyden önce köylülükle bağlantısı.

Parlamentar yolla sosyalizme gidiş teorisinin sahtekârlığı.

Sosyalizmin inşasına geçiş için **proletarya diktatörlüğünün** kurulmasının gerekliliği.

Güncel talepler ile sosyalizm uğruna mücadele ilişkisi.

Bağımlı ülkelerde, özellikle Türkiye’de emperyalizmin egemenliği ile bağlantı içinde, **feodalizmin çözülmesi** sorunu.

Hâkim sınıfların ve onların ara-

sındaki çelişkilerinin tahlili.

TKP'nin tarihi ve onun **revizyonist gelişmesi**.

O zamanki sol hareket içindeki egemen siyasetten kopuş: Kürt sorunu, ulusal sorun ve Kemalizm

Milli sorunda İbo marksist-leninist teoriyi benimsedi ve bunu Kuzey Kürdistan-Türkiye'nin durumuna ustaca uyarlamayı başardı. O, **büyük Türk-şovenist düşüncelerin** devrim adına ve hatta **komünizm adına** utanmazca propaganda edildiği ve **ezilen ulusun** neredeyse **hiçbir siyasi hareketinin** bulunmadığı bir zamanda **Kuzey Kürdistan-Türkiye'nin ulusal sorununu marksist-leninist** bir şekilde ele alan komünist bir önderdi.

İbo **Kürt ulusunun varlığını ve onun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını** açık ve seçik savundu ve çözüm olanaklarını ortaya koydu.

O, 1972'de TKP/ML adına Şafak-revizyonizminin şovenist, milliyetçi yüzünü teşhir ettiğinde, PKK henüz yoktu! İbrahim **"Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı"**nı kayıtsız şartsız savunduğunda, Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki sollar Kürt ulusu sorunu yerine daha "Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu-sorunu"nu tartışma seviyesindeydiler. İbo ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını savunurken, Şafak revizyonistleri "bölücülerin" hâkim sınıflar olduklarını kanıtlamaya çalışıyorlardı. İbo Türk sollarının egemen şovenizmine ilk darbeyi indirdi.

İbo **Kemalizm** ve onun önderi **Mustafa Kemal'in** rolünün büyüsunü bozdu ve **Kemalizm'i doğru yerine** koydu. Kemalist Cumhuriyetin, Büyük

Türk şovenizminin, ırkçılığın faşist egemenliğinin kanlı yüzü, komünist ve işçi hareketinin ezilişi teşhir edildi.

İbo, Türk Cumhuriyeti ve **kemalist diktatörlüğün faşist niteliğini** gözler önüne seren biricik komünist önder idi. *"Kemalizm, milliyetçi bazda anti-emperyalist bir tutum alan küçük burjuvazinin en sol, en radikal parçasıdır"*, (Mahir Çayan) veya *"Kemalizm ile sosyalizm arasında bir Çin seddi yoktur"* (Mihri Belli) gibi pozisyonların hâkim olduğu bir atmosferde; Kemalizm'in ilerici, anti-emperyalist ve hatta devrimci olarak değerlendirildiği bir ortamda; İbrahim, Kemalizm'in faşizm olduğunu cesaretle savundu.

O, faşizme karşı mücadelenin devrim için bir mücadele olarak yürütülmek zorunda olduğu doğru marksist-leninist düşünceyi, anti-faşist mücadeleyi sistemin çerçevesi içerisinde egemen sınıfların bir kanadının uzantısı olarak yürüten tüm reformist kuyrukçulara karşı savunan biricik komünist önder idi.

İbrahim genç komünist önder olarak kuşkusuz hatasız değildi. Esasında doğru devrimci, marksist, komünist görüşlerin yanında **bazı önemli hataları** da vardı. Hem siyasi değerlendirmelerde hem de örgütsel çalışmada da mevcut olan onun hataları TKP/ML'nin ilk yenilgisinin kapsamında önemli bir rol oynadı.

İbo 1972'de TKP/ML'i kurduğunda –yine Kültür Devrimi sırasındaki Çin KP'si gibi– **"Mao Zedung-Düşüncesi"**ni, Marksizm-Leninizm'in **daha yüksek bir aşaması** olarak savundu.

O, modern revizyonizme karşı mücadelede kaçınılmaz olarak benimsenmek zorunda bulunulan "Mao Zedung

Düşüncesi”nin devrimci özünü üstlenmekle kalmadı. Bunun yanında anda Mao Zedung Düşüncesi’nin Marksizm-Leninizm’den uzaklaşan bir dizi **sapmalarını** da temel aldı. Tüm dünyada yeni oluşmakta olan, genç marksist-leninist partilerin hepsi ile bu hatayı paylaştı. Böylece birçok marksist-leninist olmayan görüş de TKP/ML’nin kuruluşu sırasında temel pozisyonlar hâline geldi.

Bunlardan biri, İbrahim yoldaşın çağımızın değerlendirilmesini Lin Piao’nun görüşleri temelinde ele almış oluşu ve buna uygun olarak düşmanı, Türk devletini ve dünya çapında emperyalizmi taktiksel olarak küçümsemesidir.

İbrahim’in bir diğer ilkesel hatası, O’nun “**Çin için halk savaşı stratejisi tüm yarı-feodal ülkeler için geçerlidir**” tezini üstlenmiş olması ve Kuzey Kürdistan-Türkiye somutunda uygulamak istemesiydi. Komünist partisinin öncelikli olarak endüstri proletaryası içinde inşa edilmesinin mutlak gerekliliği İbrahim tarafından kavranmadı. Bunun yerine önce yoksul köylülük üzerine yoğunlaşmaya ve komünist partisinin ilk çekirdeğini onlar içinden oluşturmaya çalışıldı.

İbrahim yoldaş, doğrudan Leninizm’i, Lenin ve Stalin’in eserlerini çıkış noktası aldığı tüm sorunlarda **marksist-leninist çizginin temel taşlarını** döşedi.

Fakat “Mao Zedung Düşüncesi”nin hatalarından etkilendiği sorunlarda bunu pratikte uygulamaya çalıştığında hata yaptı.

Toparlarsak:

İbrahim, bu hata ve eksikliklerine rağmen, olağanüstü önemde bir marksist-leninist bir önderdi.

Kuzey Kürdistan-Türkiye’de Bolşevizm, özeleştirici vasıtasıyla bu çizgiyle ve bu çizgideki hataların aşılmasıyla geliştirildi.

Bu nedenlerden ötürü **Bolşevikler** İbrahim’i Lenin’in bir bağlamda Rosa Luxemburg’u değerlendirdiği gibi değerlendiriyorlar: **Komünist dünya hareketinin ölümsüz kartallarından biri olarak; Kuzey Kürdistan-Türkiye’nin komünist partisinin yeniden kuruluşu ve inşasındaki gerçek önderi olarak.**

Her kim İbrahim Kaypakkaya yoldaşın hatalarını sistemleştiriyorsa ve bundan bir “Kaypakkayacılık”, bir “İboizm” geliştiriyorsa ve diğer gruplaşmalarla kimin bu “izm”i en iyi savunduğu konusunda rekabet ediyorsa, o bir kartal İbrahim karşısında bir tavuktur! Bir kartal bazen tavuğun seviyesine inebilir; ama bir tavuk asla bir kartalın yüksekliğine ulaşamaz.

Kuzey Kürdistan-Türkiye’de komünist partisinin yeniden inşası için ilk adımı atmış olan ve yolu açan komünist önder İbrahim Kaypakkaya’nın eserleri ve mücadelesi bugün Bolşeviklerin örgütlenmesi ve mücadelesi vasıtasıyla sürdürülüyor.

İbrahim’i savunmak, Bolşevizm’in, tüm ülkelerde örgütlenmesini savunmak demektir.

Nisan 2023 ●

Bolşevik Parti
KUZEY KÜRDİSTAN - TÜRKİYE

info@bolsevikparti.org
bolsevikparti.org

HERŞEYE RAĞMEN

(ALMANYA)
trotzalledem1@gmx.de
trotzalledem.org

İBRAHİM VE İŞKENCEDE KOMÜNİST TAVIR

1973'te, öncülümüz olan TKP/ML'nin kurucusu İbrahim Kaypakkaya yoldaş, komünistlerin "poliste tavrı"nın nasıl olması gerektiğini yaşayarak gösterdi.

İbrahim Kaypakkaya yoldaş yakalandığı sırada, onun ayrıldığı Şafak revizyonist örgütü ile ilgili operasyonlar hemen hemen tamamlanmıştı. Polis'in elinde Şafak'ın hain revizyonist yöneticilerinin, hepsinin başında da Doğu Perinçek'in verdiği yüzlerce sayfa tutarında ifade vardı. Polis bunlara dayanarak –elinde İbrahim Kaypakkaya'nın Şafak içindeki yeri, vb. hakkında kesin bilgilere sahip olduğu bir ortamda– sorgulama yaptı. İbrahim Kaypakkaya yoldaş, buna rağmen örgütsel faaliyetler hakkında hiçbir bilgi vermedi, dayatılan hiçbir ifadeyi kabul etmedi.

İbrahim'in bu konudaki tavrı şöyledir:

"Ben devrimciyim. Biz devrimci olarak siyasi konularda hiçbir şeyi prensip olarak gizlemeyiz ve fikirlerimizi açıkça söyleriz. Ancak örgütsel yünden faaliyetlerimizi ve örgüt içerisindeki bize inanan arkadaşlarımızı ve örgüt içerisinde olmayıp da bize yardımcı olan şahıs ve grupları açığa vurmaktan katiiyen kaçınırız ve söylemeyiz.

Bu sebeple örgütsel faaliyetlerim hakkında hiçbir şey açıklayamam. Ve zaten herhangi bir örgüte mensup olmadığım gibi açıklanacak örgütsel bir faaliyetim de yoktur." (...) "Ben, örgütteki arkadaşlarımı tanımıyorum ve tamsam da söylemem." (29 Ocak 1973 Savcılık İfadesinden)

"Esasen biz komünist devrimciler, prensip olarak siyasi kanaatlerimizi ve görüşlerimizi hiçbir yerde gizlemeyiz. Ancak örgütsel faaliyetlerimizi, örgüt içinde bizimle

birlikte çalışan arkadaşlarımızı ve örgüt içerisinden olmayıp da bize yardımcı olan şahıs ve grupları açıklamayız." (21 Nisan 1973, TKP/ML, TİKKO, TMLGB Davası, Klasör No: 3, Dosya No 1, Sıra No. 4)

Bir başka bağlamda:

İbrahim Kaypakkaya'nın üzerinde kendi resmi yapışık olan, başkasına ait bir nüfus cüzdanı çıkar. Nüfus cüzdanının sahibi yakalanır. Ve nüfus cüzdanını, İbrahim Kaypakkaya'ya kendisinin verdiğini "kabul etmiştir."

Onun dışında İbrahim Kaypakkaya'ya yataklık ettikleri iddiası ile tutuklanan üç köylü de, yine kendilerine yüklenen iddiayı "kabul etmişler" ve bunların hepsi, İbrahim Kaypakkaya ile yüzleştirilmeye getirilmiştir. İbrahim Kaypakkaya'nın tavrı şöyledir:

"İbrahim KAYPAKKAYA'ya iddia edilen suç konusu anlatıldı ve huzurdaki şahıs gösterilerek soruldu. Sanık, 'ben burada gösterdiğiniz şahsı ve Hacı ÖZDOĞAN'ı tanımıyorum. Sizlerin iddia ettiği gibi bu şahsın nüfus cüzdanı filan almış da değilim. Üzerimde çıkan ve burada gösterilen şahsa ait olduğunu söylediğiniz hüviyet cüzdanını Malatya'da buldum. Sıkıyönetimce arandığım için, hüviyetimi gizlemek amacıyla bulduğum bu nüfus cüzdanına kendi fotoğrafımı yapıştırdım

Ben proletaryanın ideolojisini benimsemiş, halkın kurtuluşunu savunan bir komünisttim. Bir sınıf mücadelesi olan size karşı yürüttüğüm mücadelede böyle şeyleri doğal karşılıyorum. Karşımda bulunan ve üzerimde bulunan hüviyet cüzdanının kendisine ait olduğunu söylediğiniz şahsı tanımıyorum; onun beni tanıyorum demesi, ya

sizin işkence ve baskılarla zorlamanızdan, ya da yine aynı sebeple korkması dolayısıyla yalan söylemesinden ileri geliyor; bunun sebebini ben bilmem' dedi.

Sanık İbrahim Kaypakkaya'nın huzurdaki diğer üç kişi gösterilerek, suç konusu olay izah edilip soruldu. Sanık, 'ben, burada bana göstermiş olduğunuz üç köylüyü tanımıyorum ve bu kişilerle de hiçbir zaman hiçbir yerde karşılaşmış değilim, bu üç köylünün bana baskından sonra yardım ettikleri iddianız da yalan ve uydurmadır. Ben, müsademe sırasında yaralanmış olduğum için ekmek dahi yiyemiyordum. Huzura getirilmiş olan bu üç köylü, benimle hiçbir ilişkileri olmadıkları hâlde, fiilsiz, sebepsiz ve haksız olarak buraya getirilmiş ve kendilerine baskı ve işkence ile gözdağı vermek istenmiştir. Bu, faşizmin bir zulüm örneğidir ve faşistlerden halka zulmetmenin hesabı er geç sorulacaktır' dedi." (TKP/ML, TİKKO, TMLGB Davası, Klasör No: 3, Dosya No 4, Sıra No. 13/2)

İbrahim Kaypakkaya, bu komünist tavrı takınırken "proletaryanın temsilcisi olma" tüylerini takınarak polisin eline düşen Doğu Perinçek haini ve şimdinin "Vatan Partisi'nin faşist başkanı sorulan her soruya kapsamlı cevaplar veriyor ve örneğin:

"Partinizin çeşitli kademelerinde görev alan ve görev almayan bilumum tanıdığınız partili üyeler kimlerdir, takma isimleri ile zikrediniz" sorusuna şu cevabı veriyordu:

"Doğu Perinçek takma isimleri: Tayyar Yılmaz, Hüsamettin, Behiç, Mustafa, Zeynel (Merkez Komitesi Başkanı)

Ömer Özerturgut takma ismi: Hasan Cumali (Başkan yardımcısı olup, hâlen Almanya'dadır.)

Şahin Alpay takma ismi: Selim, Şale, Nilgün (Merkez Komitesi üyesi, hâlen Filistin'dedir.)

Ferit İlsever takma ismi: Selim, Lütfi (Merkez Komitesi yedek üyesi ve Ege bölge-

si sorumlusu.)

Bora Gözen takma ismi: Rüstem (Merkez Komitesi yedek üyesi ve Doğu Bölgesi komitesi üyesi.)

İbrahim KAYPAKKAYA takma ismi: Musa, Bektaş (Doğu bölgesi eski sorumlusu, sonradan hareketten ayrılmıştır);

Muzaffer ORUÇOĞLU takma ismi: Seyit (eski doğu bölgesi komitesi üyesi sonradan hareketten ayrılmıştır);

Haşan YALÇIN takma ismi: Sancar (eski Ankara sorumlusu);

Atıl ANT takma ismi: Musa, Leman (parti üyesidir)

Nejat BAYRAMOĞLU (Parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum Ankara ŞAFAK baskı hücrecindendir), takma ismi Kamil'dir;

Ahmet KUMRULU (Parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum, Ankara ŞAFAK baskı hücrecindendir);

Cengiz ÇANDAR (Parti üyesidir, kademede görev almamıştır);

Alaattin SEVİMLİ (Parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum, Top. Teğm.dir, askeri grupta görevlidir);

Caner ÖZTAŞ, takma ismi: Seyyar'dır (Parti kademeleri arasında habercilik yapar, parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum);

Şule ZALOĞLU takma ismi: Ayşe'dir (parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum, kademeler arasında kuryelik yapar);

Faysal KARAÇALI takma ismi: Fethi ve Temel (Ankara ŞAFAK baskı hücresi üyesidir, parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum);

Nuri ÇOLAKOĞLU, takma ismi: benim bildiğim kadarıyla Hulusi, Yaşar ve Mehmet'tir (Parti Ankara sorumlusudur);

Adil ARSLAN, takma ismi olup olmadığını bilmiyorum (Ankara'da gecekondu kesiminde Partimiz için kitle çalışması yapmakla görevlidir);

Kerim ÖZTÜRK, takma ismi: Yusuf'tur

(Filistin'e gönderilen kadrolardandır);

Bakırköylü İsmet, takma ismi: Kasım (Filistin'de eğitim gören kadrolarımızdan idi, parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum, 1971 Aralık ayı sonunda Aşağı Ay-rancıda meydana gelen patlama sırasında ölmüştür. Bu konu hakkında ayrıntılı bilgi verdim);

Halis ÖZKAN takma ismi: Salih'tir (Parti üyesidir);

(Yukarıda sözünü ettiğim Tğm. Alaattin SEVİMLİ'nin takma ismi FAZİL'dir);

Tğm. Oktay CENGİZBAY (Parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum. Doğu bölgesi kadrolarımızla ilişkileri vardır);

Ömer MADRA (Partiyle ilişkisi olup olmadığını bilmiyorum, benim vekilimdir ve Amerika'ya giderken eşyalarını satarak hareketimize başıslayan Mürüvvet ENÇ'in de vekilidir, aynı zamanda Mürüvvet ENÇ'in bir gayrimenkulünü sattığını ve Mürüvvet'in bu parayla Amerika'da açtığı bir dükkanda Türk El Sanatları üzerine ticaret yaparak, oradan sağlanacak gelirin bir kısmını yine hareketimize başıslamayı vadettiğini biliyorum);

Ercan ENÇ takma ismi: Kemal'dir (Partimiz üyesidir);

Raif ÇAKIR (Parti üyesi olup olmadığını bilmiyorum, İhtilalcı Gençlik Birliği mensubudur);

Raşit GÜRDİLEK (Parti üyesi olup olmadığını bilmem, sempaticandır ve parti kadroları olarak bizleri evde saklamıştır).” (“İki Lider, İki Örnek”, s.144-146, Le-Ya Ya-yınevi, Ocak 1979, İstanbul)

Yakalandığı evde ele geçen 172 adet yazılı belgenin ise, hangisinin ne olduğunu sayıp döktükten sonra, 173. maddede şöyle demektedir:

“173. Yukardaki ifademın ilgili bölümün-de örgütümüzle ilişkili olan elemanların isimlerini ve takma isimleri şunlardır:

Cafer TOPÇU (Veli), Bora GÖZEN (Rüs-

tem), Yıldırım DAĞYELİ (CİHAN), İlyas ÇAKIR (Mahmut), Fatma Gül BALTALI (Elif), Yaşar KARADAĞ (Cabbar, Ekber;

Ekber adını kendisi bilmez, biz kendisi dışında Doğu bölgesiyle çalışmalarımızda ondan bu isimle bahsederiz.), Durmuş UYANIK (Demir), Melek ULAGAY Yüksel), Latif GÜVERCİN (Hasan), Fatih ÇALIŞ-LAR (Tahsin mücadeleden ayrılmıştır) ve Deniz KAVUKÇUOĞLU takma ismi yoktur.” (Age., 171-172)

Doğu Perinçek, poliste çözüldüğünün özeleştirisini hiçbir zaman yapmadı. 1974 sonrasında yine aynı akımın başında “devrimci” önderlik rolünü sürdürdü. Doğu Perinçek haininin verdiği ifade konusundaki tek tavrı; söz konusu ifadenin “MİT belgesi” olduğu, bunu kullanmanın demagoji, iftira, dedikodu, vb. olduğu savunmasıdır.

Doğu Perinçek'in ifadesi tabii ki, “MİT belgesi”dir. Poliste, MİT'in yaptığı sorgulamada ortaya çıkan, bizzat MİT elemanlarının kaleme aldığı bir belgedir bu.

İşte 50 yıl önce iki lider arasındaki fark tam da bu idi. Hâkim sınıflar komünist bir lideri teslim alamadıkları için O'nu katlettiler. Lider geçinen Doğu Perinçek MİT'e teslim oldu. 1970'li yıllarda revizyonist görüşlerin savunucusu olan Doğu Perinçek süreç içerisinde karşı devrim saflarına iltihak etti. Ve günümüzde faşist Türk devletinin akıl hocalığına soyunarak faşist bir lidere dönüştü.

1973 ve sonrası

TKP/ML dava dosyasına bakıldığında, İbrahim'in yanı sıra çözülmeyen iki kişi daha var. Hikmet Şenses ve Güner Alakoç. TKP/ML davasında çözülenlerin bir bölümü, partinin yeniden toparlanmasında aktif görevler üzerlendiler ve yönetici kademelere de seçildiler. Burada çözülenlerin çokluğu, çözülmenin derecelendirilmesini ve “poli-

sin zaten bildiğini onaylama"nın olabileceği yaklaşımını beraberinde getirdi.

Kuzey Kürdistan-Türkiye devrimci-komünist hareketinin çok sayıda kadrosu, sadece 12 Eylül sonrası süreçte değil, 1970'li yıllarda da, işkence tezgâhlarında çözüldü. Sonraki süreçte ise çözülenlerin bir bölümü yönetici kademelerde de yer almaya devam etti. Burada da "çözülmedim, belgeler uydurma belgelerdir" beyanı esas alındı.

Osmanlıdan beri halk arasında kalıcı bir deyim hâlini almış olan "*karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar*" olumsuz özdeyişi, ne yazık ki günümüzde de geçerliliğini koruyor. Poliste çözülenler daha sonra mahkemede ve tutukevinde bu tavırlarını değiştirdiler, değiştiriyorlar. Verilen ifadeler ret ediliyor. Bu tabii ki eğer bir özleştirinin başlangıcı olsa olumludur. Fakat birçok hâlde öyle olmuyor. Mahkeme tavrı esas alınmıyor.

İşkence tezgâhlarında elbette çözümlenyenler ve komünist tavrı takınanlar da var. Ama kural işkence tezgâhlarında çözümlenme. TKP/ML Birinci Merkez Komitesi döneminde teorik olarak işkencelerde çözümlenmenin yanlış olduğu savunuluyordu. Teori/pratik arasındaki bu uyumsuzluk görüliyordu ama bu uyumsuzluğun giderilmesi için doğru ilkenin uygulanması, işkencede çözülenlerle örgütsel ilişkinin kesilmesi, bu alanda tutarlı davranılması yerine, ilkenin sulandırılması ve pratiğe uygun teori yaratılması yoluna gidiliyordu.

Birinci Merkez Komitesi IV. Toplantısında "*Hapse düşen yoldaşlarla ilgilenmeliyiz*" başlıklı bir yazı yayınlandı. Bu yazıda işkencede çözülenlere ayrımcı yaklaşmak adına çözülmeyi meşrulaştıran bir tavrın savunuculuğu yapılıyordu. Çözülme derecelere ayrılıyor ve kısmi çözülme ihanet olarak adlandırılmıyordu. Poliste çözülme ihanettir. Çözülmenin dereceleri üzerine "teori"ler, ihaneti derecelendirmenin teorileridir.

Oysa İbrahim işkence tezgâhlarında pratik tavrı ile komünist tutumun ne olması gerektiğini göstermişti. İbrahim pratik tavrı ile yetinmeyerek Amed zindanından "*Arka daşlara anlatacaklarım var*" başlıklı mektubunda "*poliste çözülenleri saflarımızdan atın*" direktifini verdi. İbrahim'i savunduğunu iddia eden bütün TKP/ML kanatları, İbrahim'in bu açık tavrına hiçbir zaman uygun davranmadı.

Poliste komünist tutum bağlamında da İbrahim diğer devrimcilerden ayrılmaktadır. 12 Mart'ı yaşayan bir dizi kişi ve örgütün polis tavırlarının iyi olmadığı bilinmektedir. 12 Mart'ta çözümlenmenin yanlışları ortaya konulmadan, 12 Eylül'de de tutsak düşen devrimcilerin önemli bir bölümü çözüldü.

Bu boyutlarda ağır darbeler yeme, örgütlerin işlemez hâle gelmesinin iki önemli nedeni var.

Birincisi: İlegal Bolşevik örgütlenme çizgisi yerine, Menşevik yarı-legal, hantal, kitle kuyrukçusu vb. örgütlenme çizgisi ve pratiği sergilenmektedir.

İkincisi: Düşman eline düşülünce de esasta komünist-devrimci direniş yerine, düşmana teslim olan ve evet devrime objektif olarak ihanet eden pratiğin geçirilmesi.

Bu pratik, anlık başarı ve kafa sayısı ile ölçülen örgütler yaratma anlayışı ile küçük burjuva ideolojisi ile hareket eden unsurların, legalist örgütlenme perspektifleri ile uyum içindedir.

Kuzey Kürdistan-Türkiye devrimci komünist hareketi, İbrahim'in 1973'te işkence tezgâhlarında sergilediği komünist tutumu örnek almalıdır. Bu yolda atılacak ilk adım, teslim olmuş "önder"lerle hesaplaşmaktır. İbrahim'in katlinden yarım asır sonra artık işkencelerde direniş destanlarını kitleler hâlinde yazacak bir kuşak yaratmak görevdir.

ANTAKYA/ARABİSTAN ARAP ULUSU HAKKINDA

Araplar, Türkler dışındaki diğer ulus ve milliyetler gibi yok sayılan, inkâr edilen, varlıkları kabul edildiklerinde de gerçekte Türk oldukları iddia edilen uluslardandır. Kemalizm'in bu resmi ideolojisi bir şekilde devrimci hareket içerisinde de kendisine yer buldu. Ülkelerimizde, çoğu zaman Türk/Kürt diye başlanılan ulusları ve azınlık milliyetleri saymada Lazlar, Çerkezler, Ermeniler, Süryaniler, Rumlar vb.leri sayılır. Ama Araplar sayılmaz, yıllarca sayılmadılar. Sömürgeci devletin çoğu zaman devletin "Hatay sorunu" başlığı altında tartıştığı sorunu, devrimci hareket de aynı başlığa indirgedi. Marksist-leninistler, bir ulusal hareketin gelişimi olmadan da o ulusu olgularıyla ortaya koyar. İbrahim Kaypak-kaya, 1970'li yıllarda Kürt ulusal hareketi olmamasına rağmen, Kürtlerin bir ulus olduğunu ortaya koydu. İbrahim, Kürt ulusal mücadelesi görünür değilken, sorun en iyi hâlde devrimci hareket içerisinde "Doğu/Güney Doğu" sorunu olarak görülüp, tartışılırken, İbrahim sorunu bilimsel sosyalizmin ışığı altında Kürt ulusal sorunu olarak tanımlandı ve marksist-leninist çözüm yolunu gösterdi. İbrahim Kaypak-kaya yoldaş, "*Hangi milliyetten olursa*

olsun sınıf bilinçli proletaryanın şiarı da şudur: Bütün uluslar için tam hak eşitliği; ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı; bütün ülkelerin işçilerinin (ve ezilen halkların) birleşmesi (Lenin)" görüşlerini savunarak, ezilen ulus ve milliyetler konusunda doğru tespitlerde bulundu. ("Bütün Eserleri", İbrahim Kaypak-kaya, s. 271, Nisan Yayımcılık, Ekim 2016, İstanbul)

Bugün Antakya/Arabistan bölgesine bakılarak, Arapların ulusal temelde bir mücadelesinin olmadığını, o bölgede konuşulan dilin Arapça değil Türkçe olduğunu, Arapların çoğunluğu oluşturmadığı vb. vb. gerekçeleri sıralayıp Araplar ulus değildir düşüncelerini savunanlar yanılığ içindedir. Bu düşünceleri savunanlar, T.C. devletin 1930'lu yıllardan beri uyguladığı asimilasyon politikalarını, demografik yapının değiştirilmesi için atılan adımları ve vatandaş Türkçe konuş kampanyaları yürüttüğünü vb. vb. görmüyor. T.C. devletin tüm asimilasyon politikalarına rağmen Antakya/Arabistan bölgesinde yaşayanlar asimile edilemedi. Arapça konuşulan bir dil olmaktan çıkarılmadı.

Kuzey Kürdistan-Türkiyeli Bolşevikler açısından Arapların ezilen bir ulus olduğu açıktır. T.C. devleti, çok uluslu, çok

milliyetli bir devlettir. Nisan 2009'da Yayınlanan "Nereden Nereye Türkiye, Sosyo-Ekonomik Yapı Araştırması" başlıklı kitapta şu tespitleri yaptık:

"Yani Türkiye'de Rum, Ermeni, Yahudi, Süryani, Protestan, Bahai gayrimüslim azınlıklar dışında, ağırlıklı olarak Müslüman nüfus içinde Abaza, Arap, Arnavut, Boşnak, Çerkez, Çingene (Sinti / Roman), Gürcü, Kürt, Laz, Pomak, Tatar milliyetinden insanlar yaşamaktadır. Hepsisi "Türk" kimliği içinde eritilmeye çalışılan bu milliyetlerden bir bölümü çok net olarak "ulus" tanımına uymakta (Kürtler ve Araplar) bir bölümü (Kürtler) açıkça kendilerini ulus olarak tanımlamakta, ulusal hakları için ulusal kurtuluş mücadelesi yürütmektedirler." ("Nereden Nereye Türkiye, Sosyo-Ekonomik Yapı Araştırması", H. Yeşil, s. 30, Dönüşüm Yayınları, Nisan 2009, İstanbul)

Bu tespitleri yaptığımız dönemde henüz Bolşevik Parti'nin 9. Kongresi'nde Arapların bir ulus olduğu kararı alınmamıştı.

Bolşevik Parti 9. Kongresi, Antakya/Arabistan bölgesinin ilhak edilmiş bir bölge olduğunu, Arapların da ezilen ulus kategorisi içerisinde ele alınması gerektiği kararını aldı.

Bolşevik Parti'nin 11. Kongresi'nde bir kez daha Arap ulusu hakkında şu tespitler yapıldı:

"Antakya/Arabistan bölgesi T.C. tarafından İkinci Dünya Savaşı'nın arifesindeki uygun uluslararası konjonktürden yararlanılarak ilhak edilmiş bir bölgedir.

Antakya/Arabistan bölgesinde yaşayan Araplar bir ulustur.

Ayrılma hakkı savunulmaksızın, Antakya sınırları içinde yaşayan Arap ulusunun kendi kaderini savunma hakkı savunulmuş olmaz.

Ayrılma hakkını kullanıp kullanmayacağı, kullanırsa nasıl kullanacağı Antakya'da

yaşayan Araplar tarafından belirlenir."

11. Kongre'de alınan karar ışığında Parti Programı'nın 47. Maddesine şu ek yapıldı:

"Demokratik halk iktidarı, Antakya'da yaşayan Arapların ayrı bir ulus olduğu gerçeğinden yola çıkarak, Antakya/Arabistan bölgesinin ayrılma hakkını tanıdığını ilan edecek, bu hakkın kullanımı için de özgür bir referandumun şartlarını yaratacaktır."

Antakya/Arabistan bölgesinde yaşayan Araplar bir ulustur. Bu coğrafi bölgede diğer ulus ve milliyetlerden insanlar da yaşamaktadır. Demokratik halk devrimi zoraki birliği ortadan kaldıracak ve uluslar arasında tam hak eşitliği sağlanacaktır. Antakya/Arabistan bölgesinde bir referandum yapılacaktır, Arap ulusu nasıl yaşayacağına kendisi karar verecektir. Antakya/Arabistan ulusu, Suriye ile birlikte yaşama sorununu da gündeme getirebilir. Antakya'da yaşayan Arapların kendi kaderlerini tayin hakkını bu bilinçle savunuyoruz.

Antakya/Arabistan bölgesi, Arap ulusunun yaşadığı bir bölgedir

T.C. devleti kurulduğu sınırlar içerisinde egemen Türk ulusu dışında, ezilen değişik milliyetlerden ve değişik uluslardan halklar yaşamaktadır. Kuzey Kürdistan-Türkiye'de bugüne kadar komünist, devrimci harekette ezilen uluslardan Kürt ulusu üzerine yoğun tartışmalar ve soruna yaklaşım, çözüm vb. üzerine değişik tavırlar takınıldı. Kürtlerin bir ulus olduğu ortaya konuldu. Kürt ulusu dışında Arapların bir ulus olmadığı düşüncesi kabul gördü ve buna uygun siyasi görüşler savunuldu. Kuzey-Kürdistan-Türkiye'de yaşayan Arap halkı, ezilen bir milliyet olarak değerlendirildi. Tüm ezilen halklar gibi, Arap halkı için de "tam hak eşitliği" savunuldu.

Marksizm-Leninizm'in ulus tanımının

dan yola çıkarak Antakya/Arabistan bölgesinde yaşayan Arapların ulus olduğunu tespit mümkündür.

Stalin'in ulus tanımı şöyledir:

“Ulus tarihi olarak oluşmuş, dil, toprak, iktisadi yaşantı birliği ve kültür birliğinde ifadesini bulan ruhi şekillenme birliği temelinde oluşmuş istikrarlı bir insan topluluğudur.” (“Ulusal Sorun Ve Sömürge Sorunu”, 6. Defter, Stalin, s. 18, İnter Yayınları, Mart 1990, İstanbul)

Ulus olmanın dört tane temel kriteri vardır.

Toprak Birliği: Bir ulusun oluşması bir süreç işidir. Bir ulus, ancak sürekli ve düzenli ilişkiler sonucu, insanların, kuşaktan kuşağa ortak yaşamı sonucu oluşur. Bu ortak yaşam ancak bir toprak parçası üzerinde meydana gelir. Arabistan bir yarım adadır. Bu yarım adanın üç tarafı denizlerle çevrilidir. Arabistan yarımadasının batısında Kızıldeniz ve Akabe Körfezi, güneyinde Hint Okyanusu, doğusunda Umman Denizi ve Basra Körfezi, kuzeyinde Irak ve Ürdün yer alır. Arap yarımadasının en önemli ülkeleri, Suudi Arabistan, Suriye, Irak, Ürdün, Lübnan, Filistin, Yemen, Umman, Birleşik Arap Emirliği, Katar, Bahreyn ve Kuveyt'tir. Antakya, coğrafi olarak Arabistan yarımadası içinde yer almaktadır. Antakya bölgesinde ağırlıklı olarak Araplar yaşamaktadır. 1938'de İskenderun Sancağı'nda yapılan nüfus sayımına göre; 350 bin olan nüfusun 280 bini Araplardan oluşmaktadır. Antakya coğrafi olarak Arabistan yarımadasının bir parçasıdır. Antakya'da Arapların toprak birliğini oluşturduğu çok açıktır.

Hatay'ın gerçek adı, Liva İskenderun'dur. Liva İskenderun'un ismi kemalistler tarafından Hatay olarak değiştirilmiştir. Liva İskenderun, İskenderun, Antakya ve bu sınırlar içinde yer alan tüm, köyler, beldeler ve ilçelerden oluşmaktadır.

Dil Birliği: Liva İskenderun halkının konuştuğu ortak bir dili vardır. Bu dilin adı Arapçadır. Dil birliği, ulusun ayrııcı özelliklerinden biridir. Liva İskenderun döneminde resmi dil Arapça idi. Tabii ki devrim ertesinde zorunlu resmi dile son verilecektir. Hiçbir dilin başka bir dil üzerinde imtiyaz kurmasına izin verilmeyecektir. Halklar zoraki baskı olmadan kendi dillerini konuşacak ve kendi dillerinde eğitim yapacaklardır.

Ruhi Şekillenme Birliği: Ulus olarak birleşmiş insanların, ritüelleri, gelenekleri ve kendilerine özgü kültürleri vardır. Uluslar yalnızca birbirlerinden yaşam koşulları bakımından değil, ulusal kültür özellikleri bakımından da birbirlerinden ayrılırlar. Süreç içerisinde, ulusun kuşaktan kuşağa meydana gelen özgün ruhsal biçimlenişi de şekillenir. Topluların değer yargıları vardır, binlerce yılda oluşan örf ve adetleri vardır. Ruhi şekillenme birliği bir toplumu var eden temel öğelerden biridir. Ruhi şekillenme birliği, her ulusun kendine özgü bir “ulusal kültür”ü olduğu anlamına gelir. Ruhi şekillenme birliği, kültür birliğidir. Liva İskenderun'da, kültür ortaklığında dile gelen ruhsal biçimlenme birliği vardır.

İktisadi Yaşantı Birliği: İktisadi yaşantı birliği, ortak bir iktisadi yaşamın sürdürülmesidir. İktisadi yaşam birliği, iktisadi birlik, ulusun ayrııcı özelliklerinden biridir. İktisadi yaşantı birliği, “ulusun tek tek bölümlerini bir bütünde birleştiren bir iç iktisadi bağ”dır. (Age., s.16) Ulus ve ulusal hareket kapitalizmin kategorileridir. İç iktisadi bağdan anlaşılması gereken kapitalizmin ulusun hayatına girmiş olmasıdır. Uluslaşma için, kapitalizmin toplumsal yaşantıya girmiş olması, eski içine kapalı doğal ekonomiyi yıkarak, üretimi pazara bağlama işine başlamış olmasıdır. İç iktisadi bağdan anlaşılması

gereken, ulusun kendine ait bir ekonomisinin olması değil, kapitalist ekonominin ulusun hayatına girmiş olmasıdır.

Eğer Marksizm-Leninizm biliminin ulus tanımını temel alırsak, Liva İskenderun halkının bir ulus olduğu çok açıktır. Aynı dili konuşan, aynı toprak üzerinde oturan, iktisadi yaşantı birliği ve ruhi şekillenme birliği içinde olan Liva İskenderun halkı bir ulusu meydana getirmektedir.

Bugünkü Türkiye sınırları içinde olan ve T.C. devleti tarafından ilhak edilmiş Antakya/Arabistan topraklarında yaşayan Arap halkı bir azınlık milliyet değil, bir ulustur. Araplar yoğun olarak Antakya'da, Akdeniz şeridinin önemli bir kısmında, Torosların güney yamaç ve düzlüklerinde yaşıyor. Kuzey Kürdistan'da küçüm-senmeyecek oranda Arap nüfus yaşıyor. Arapların etnik kimliğine yönelik yoğun asimilasyon çabalarına rağmen, Türkiye sınırları içerisinde yaşayan Araplar, Arap olarak yaşamlarını sürdürüyor.

Biraz tarih

Antakya dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biridir. Bu özelliği nedeniyle birçok kültürü ve devlet egemenliğini yaşamış, büyük ve güçlü bir kültürel harman oluşturmuştur. Antakya, uzun yıllar boyunca Antakya veya Arapların söylediği biçimde Antäkye adıyla anılmıştır.

Hatay adı T.C.'nin Türkleştirme politikasının bir sonucu olarak 1936'da Mustafa Kemal tarafından verilmiştir. Hatay adı bölgede bir dönem egemenlik kuran Hattina'dan gelmektedir. Hitit Krallığı'nın parçalanmasından sonra Amik Ovası'ndaki prensliklerin birleşerek Hattina Krallığı'nı kurdukları bilinmektedir. Hattina Krallığı'nın başkenti, bugünkü Kırıkhan ilçesi yakınlarında bulunan Kanula'da (Çatalhöyük) kalıntıları bulunan yerleşim yeridir.

Antakya, Roma İmparatorluğu'na M.Ö. 64 yılında katılır. Bu dönemde Antakya, Suriye eyaletinin başkentidir. Hristiyan tarihi açısından da Antakya önemlidir. Antakya, Hristiyanlığın Kudüs dışında yayıldığı ilk şehir olma özelliğine sahiptir. İlk kilise Antakya'dadır. Bu kilise, Hristiyanlığı yaymak amacıyla Antakya'ya gelen Aziz Pierre'in adıyla anılmaktadır. Antakya, İsa Peygamber'e inananların "Hristiyan" ismiyle anıldığı ilk yerdir. Antakya, M.S. 1. yılında Roma ve İskenderiye'den sonra Roma İmparatorluğu'nun üçüncü büyük şehridir.

Hz. Ömer'in halifeliği sırasında Ebu Ubeyde bin Cerrah komutasındaki İslam orduları Antakya'yı kuşatır ve teslim alır. Daha sonra Abbasi hükümdarlığı başlar. Bir dönem Selçuklular egemenliğini sürdürür. Haçlılar, şehirde Antakya Prensliği'ni kurar. Prensliğin yıkılışından sonra bölgeye Moğollar ve Memluklar hükmeder. Bu durum, Osmanlıların gelişine kadar sürer. Suriye ve Antakya, Osmanlı Devleti tarafından Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında alınır. 1516'da Memluklularla, Osmanlılar arasında Mercidabık savaşı yapılır. 1518'de Yavuz Sultan Selim, Halep'e girip Antakya ve bölgedeki diğer şehirleri kontrolü altına alır.

Sykes-Picot anlaşması

Osmanlı Devleti'nin Suriye'deki hâkimiyeti 400 yıl sürdü. Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'na kadar, bölge Osmanlı Devleti'nin hâkimiyeti altında kaldı.

Birinci Dünya Savaşı'nın galipleri Antant güçleri 8 Mart 1915'de, kendi aralarında bir anlaşma imzaladı. Savaşın kazanılması durumunda kendi aralarındaki nüfuz alanları belirlendi. Buna göre; Anadolu toprakları Fransa ve İngiltere arasında bölüşülecekti! Savaşın galipleri,

daha önce Ortadoğu'da sınırların nasıl çizilmesi gerektiği konusunda kendi aralarında anlaştılar.

Birinci Dünya Savaşı ertesinde paylaşım mücadelesinde Fransa önemli rol üsleniyordu. İngiltere Dışişleri Bakanlığı'nın Ortadoğu uzmanı Mark Sykes ile Fransa'nın Beyrut eski büyükelçisi Georges Picot arasındaki ilk görüşmeler Kasım 1915'de başladı. Şubat 1916'da, Fransa ve İngiltere mutabakat sağlanan anlaşmayı onayladı. İki emperyalist ülkenin onayladığı Sykes-Picot anlaşması, Rusya'nın onayına sunuldu. Üzerinde bazı değişiklikler yapılan anlaşma metni, 16 Mayıs 1916'da üç emperyalist ülke tarafından onaylandı. Gizli tutulan Sykes-Picot anlaşması, Osmanlı Devleti'nin Ortadoğu'daki topraklarının paylaşılmasını öngörüyordu. Bu anlaşmaya göre; Antakya'nın içinde yer aldığı Suriye toprakları Fransa'ya verilmişti.

Birinci Dünya Savaşı devam ederken, Sykes-Picot anlaşması kaleme alındığı şekli ile uygulanamıyordu. Çünkü Rusya'da, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi başarıya ulaşmış ve Rusya savaş dışında kalmıştı. Ekim Devrimi'nden sonra Bolşevikler, Çarlık Rusya'sının emperyalist ülkelerle imzaladığı bütün gizli anlaşmaları açıkladılar. Gizli yapılan anlaşmalardan biri de Sykes-Picot anlaşması idi.

Suriye'de manda yönetimi

Birinci Dünya Savaşı ertesinde, Ortadoğu'da İngiliz/Fransız çıkarlarının nasıl korunacağı sorunu üzerine tartışılıyordu. Daha önce hiç denenmemiş "Manda" rejiminin kurulması düşüncesini, Güney Afrikalı General Smuts tarafından Aralık 1918'de yayınlanan bir kitapta ortaya attı. ("Milletlerarası Siyasi Teşkilatlanma", Mehmet Gönülöbol, s. 108, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, 1975, Ankara) Manda rejimi ile genel an-

lamda bir vesayet rejimi kuruluyordu.

Kurulacak bu vesayet rejiminin ne kadar süreceği belirtilmiyordu. Manda bölgelerinin kendi kendilerini yönetebilecek duruma gelene kadar, savaştan galip çıkan devletlerin vesayeti altına alınmaları öngörülmüyordu. Manda rejimi düşüncesi, Milletler Cemiyeti Sözleşmesi'nin 22. maddesinde tanımlanmaya başlandı. 22. maddede tanımlanan düzenlemeye göre; vesayet altına alınacak bölgeler gelişmişlik düzeyine göre sınıflandırılıyordu. Buna göre; A, B ve C türü manda rejimleri ve bunlara tâbi olacak bölgeler açıklanmıyordu. Osmanlı Devleti'nden ayrılacak bölgelere "A türü manda rejimi" kurulması kararlaştırıldı. 24 Temmuz 1922'de, Milletler Cemiyeti'nin kabul ettiği "Manda Yasası" ile Suriye, Lübnan Fransa mandası altına, Irak, Filistin ve Ürdün İngiltere'nin mandası altına girdi. Bu antlaşma 29 Eylül 1923'te yürürlüğe girdi.

Fransız sömürgecilerinin Suriye'ye yönelik planlarında mezheplere dayalı üç devlet öngörülmüyordu. Bunlar, kuzeyde bir Alevi devleti, merkezde bir Sünni devleti ve güneyde bir Dürzi devleti idi. Bu üç devlet, federal Suriye çatısı altında birleştirilecekti!

Manda idaresi sınırları içerisinde bulunan Lübnan çevresinde bir Hristiyan devleti inşa edildi. Maruni liderlerle iş birliği yapan Fransızlar, 1926'da Lübnan devletini kurmak için mevcut Hristiyan devletin sınırlarını genişletti. Doğuda ezici çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu topraklar Hristiyan devletin sınırları içine dâhil edildi. Suriye'nin geri kalan kısmı, dini ve bölgesel farklılıklar gözetilerek beş ayrı otonom bölgeye ayrıldı. Bu bölgeler, Cebel-i Dürzi, Halep, Lazkiye, Şam ve İskenderun'du. Dürzilere, yoğun olarak yaşadıkları Cebel-i Dürzi bölgesinin idaresi verildi. Suriye'deki en büyük

dini azınlık olan Alevi (Nusayriler) nüfusun toplandığı kuzey sahili ve Cebel-i Nusayriye bölgesi de Lazkiye devletin çatısı altında birleştirildi. İskenderun bölgesi de ayrı bir idari yapıya sahipti. Sömürgecilerin parçalama siyaseti, coğrafya üzerinde yaşayan toplumların istek ve beklentilerini değil, kendi hedef ve çıkarlarını önceleyen yaklaşımlarının tipik bir örneğini teşkil ediyordu. Fransa, Suriye'nin kontrolünü eline aldıktan sonra, Arap muhalefetine bütünlüğünü parçalamak için, Suriye'yi parçalama yoluna gitti.

Antakya Arap hükümetinin kuruluşu

27 Ekim 1918'de, Antakya Kaymakamı İbrahim Ethen başkanlığında "Hükûmet-i Arabiye-i Muvakkate" adı altında bir hükümet kuruldu. Hükümet konağında asıllı Osmanlı bayrağı indirilip yerine Faysal hükümetinin bayrağı asıldı. İbrahim Ethen başkanlığında kurulan hükümet, 3 Kasım'da Ali Bey komutasındaki bir Osmanlı tümen Antakya'yı geri aldı.

Mondros Mütarekesi'nin imzalanması sonucunda Osmanlı ordusunun 41. Tümeni Antakya'dan geri çekilme emri aldı. 8 Kasım 1918'de, Antakya'da bulunan 41. Tümene bağlı askerler geride 23 kişilik bir müfreze bırakarak Antakya'dan ayrıldı.

24 Kasım 1918'de, İbrahim Hananu'nun önderliğinde 500 kişilik Arap kuvveti Antakya'ya girdi. Arap hükümeti yeniden ilan edildi. Hükümet başkanlığına İbrahim Hananu getirildi. İbrahim Hananu hükümeti uzun sürmedi. O sırada Halep'i işgal eden İngilizler, Antakya'da son Osmanlı Kaymakamı İbrahim Ethen yeniden Kaymakam olarak atandı. Jandarma komutanlığına bir Arap tayin edildi. Araplar, İngilizlerin desteğinde Hükümet Konağı'nı yeniden işgal ettiler. Bir kez daha 3 Aralık 1918'de, Arap hükümetinin

kurulduğu ilan edildi. Antakya, Halep vilayetine bağlandı.

Antakya, 30 Aralık 1918'de Fransızların egemenliği altına girdi. İngilizlerin kurduğu Arap hükümetinin varlığına son verildi. 21 Ocak 1919'da, Hükümet Konağı'na Fransız bayrağı çekildi. Fransızlar, uzun bir süre işgale karşı çıkan çeteci gruplarla savaşmak zorunda kaldı. Ankara hükümeti ile varılan uzlaşma sonucu, bölgedeki çeteci grupların eylemleri sona erdi.

27 Kasım 1918'de, merkezi Beyrut'ta bulunan Fransız Yüksek Komiserliği'nin, bir kararnamesi ile İskenderun merkez olmak üzere Antakya, İskenderun ve Reyhanlı kazalarını içine alan "İskenderun Sancağı" (Liva İskenderun) kuruldu.

8 Ağustos 1921'de, Fransız Yüksek Komiserliği, İskenderun Sancağı'nın yönetim şeklini belirleyen yeni bir kararname yayınladı. Bu kararname ile İskenderun Sancağı'na bağımsızlık verildi. Bu kararnameye göre; İskenderun Sancağı Fransız işgal bölgesi içinde tam özerkliğe ve özel bir idare sistemine sahipti! Sancağı bir "Mutasarrıf" (sancak yöneticisi) yönetecek ve mutasarrıf, Halep Hükümet Başkanı'nın yetkilerine sahip olacaktı. Sancakta, Türkçe de Arapça gibi resmi dil kabul edildi, Sancak'ın kendine özel bütçesi olacaktı. Türkiye ile Fransız işgal bölgesi olan Suriye arasında, Payas'tan başlayan, düz bir hat hâlinde Kilis'e ve oradan Fırat'a doğru uzanan bir sınır çizildi.

Fransız sömürgecilerinin idaresindeki Antakya'nın mülki yapısı 3 kaza ve 15 nahiyeden oluşuyordu. Antakya kazasının nahiyeleri; Ordu, Kesep, Süveydiye, Bityas, Yukarı Kuseyr (Şeyh köyü), Orta Kuseyr (Babutrın), Aşağı Kuseyr (Karsu), Harbiye ve Karamurt (Avakya)'du. Kırıkhan kazasının nahiyeleri ise Kırıkhan, Reyhaniye, Hacılar ve Beylan'dı. İskenderun kazasının merkezleri de İskenderun ve Arsuz'du.

İskenderun Sancağındaki idari yönetim

Fransız sömürgecileri, işgal ettikleri bölgelerde kalıcı olabilmek için birtakım önlemler aldı. Fransa, işgal ettiği bölgelerde kendisine karşı gelişebilecek büyük bir güç unsurunun oluşmasını engellemek amacıyla, işgal bölgelerini etnik, dini, yöresel özellikleri dikkate alarak, küçük bölümlere ayırma yoluna gitti. Suriye'nin tek bir birim olarak bir arada tutulması yerine mümkün olduğu kadar çok sayıda birime bölünmesiyle, Suriye genelinde daha iyi kontrol sağlanması düşünülmüyordu!

Suriye'nin farklı bölgelerinde bulunan uluslar farklı bir öneme sahipti. Fransız işgal bölgesi, 1 Eylül 1920'de, Büyük Lübnan, Şam ve Halep olmak üzere dört bölgeye ayrıldı. İskenderun Sancağının özerk statüsü korunarak Halep hükûmetine bağlandı. Fransa, Lübnan'ı ayrı bir birim olarak belirledi. Lübnan'a verilen önemin bir göstergesi olarak, manda rejiminden sorumlu Fransız Yüksek Komiser Beyrut'ta ikamet ediyordu. Suriye'deki idari yapılanmaları Fransa çıkarlarına uygun şekilde değiştirebiliyordu. Birçok idari değişiklik yapılmasına rağmen, manda rejimi süresince İskenderun Sancağı özerk statüsünü hep korumaya devam etti.

1922'de, Şam, Halep ve Alevi bölgeleri bir federasyon altında toplandı. Bu federasyon 1924'ün sonunda dağıtıldı. 1925 başında, Halep ve Şam'ı içine alan Suriye Devleti, bugünkü Lübnan'ın bulunduğu bölgede Büyük Lübnan Devleti, Arap Alevilerinin yoğun olarak yaşadığı Lazkiye ve çevresinde Alevi Devleti ve Durzi Dağı'nı içine alan bölgede de Cebeli Durzi Devletleri'nden oluşan bir yapı oluşturuldu. Bu yeni düzenleme çerçevesinde Şam-Halep Devleti'ne bağlanan İskenderun Sancağı özerk yapısını korumaya devam etti.

Manda rejiminde Fransız sömürgeci-

leri, işgal bölgelerinde sıkı bir denetim kurdular. Her bölgede yerel meclisler oluşturuldu. Ancak yerel meclislerin görevleri sembolik olmaktan öteye gidemiyordu. Yerel meclislerin aldığı bütün nihai kararlar, Beyrut'ta bulunan Fransız Yüksek Komiserliği'nin onayından geçmesi gerekiyordu! Yüksek Komiser'in atadığı yerel temsilciler, Sancak'taki idari birimlerin aldığı tüm kararları denetliyordu. Önemli konularda alınan kararlar ancak Yüksek Komiser'in onayından geçtikten sonra yürürlüğe giriyordu. Onay zorunluluğu, yerel meclisler içinde geçerliydi. Bu kararların üzerinde Yüksek Komiser veto yetkisine sahipti. Yargı alanında, Osmanlı sivil ve şeriat mahkemeleri devam ediyordu. Ancak bu mahkemeler üzerinde de Fransızların kontrol yetkisi vardı. Ayrıca Yüksek Komiser, vakıfları denetliyor ve vakıf kararlarını veto etme yetkisine sahipti.

İskenderun Sancağında, Yüksek Komiser'in atadığı delege en yetkili kişi idi. Delege, Sancak sınırları içerisinde bütçeyi ve alınan kararları denetliyordu. Sancak sınırları içerisinde, delegeye bağlı olarak çalışan politik ve güvenlik işlerinden sorumlu delege yardımcısı da atanmıştı. Kazaların idari yönetiminden kaymakamlar sorumluydu. Sancak dâhilinde ki esas yetkili delege idi. 1921'de alınan bir kararla İskenderun Sancağında bir "İdare Meclisi" oluşturulmasına karar verildi. "İdare Meclisi" toplam 12 kişiden oluşuyordu. Dördü atama, sekizi ise seçimlerle belirleniyordu. "İdare Meclisi"ne seçilecek üyeler, Sancak'ta yaşayan ulus veya ulusal azınlıkların nüfus oranlarına göre belirleniyordu.

İskenderun Sancağı kurulduğunda, İskenderun merkez olmak üzere Antakya, Harim, Beylan kazalarını da içine alıyordu. 1920'de yapılan değişiklikle Cisrişuğur, Bayır, Bucak ve al-Akrad Sancak sınırlarına dâhil edildi. 12 Eylül 1921'de

Sancak sınırlarında yeniden değişiklikler yapıldı. Sancak sınırları içerisinde yer alan kimi bölgeler Sancak sınırları dışında bırakıldı. Arap nüfusunun çoğunlukta olduğu Harim, Türk nüfusunun çoğunlukta olduğu Reyhaniye, Sancak sınırları içinde kalmasına rağmen Halep devletine bağlandı. Bayır, Bucak ve al-Akrad da Alevi devletine bağlandı. Yapılan bu sınır değişiklikleri sonucu Sancak'taki nüfus dengesi Türkler lehine oldu. Yapılan bu sınır değişikliklerini, Sancak içerisindeki idari yapıda gerçekleştirilen değişiklikler takip etti. Yeniden düzenlenen idare, İskenderun merkez olmak üzere İskenderun, Antakya ve Kırıkhan'dan oluşan üç kazaya bölüldü.

Aralık 1925'de, 14 kişilik bir grup, Fransız Yüksek Komiserliği'ne başvurarak, Suriye ile olan siyasi/ekonomik ilişkilerin kesilerek, İskenderun Sancağının Fransız Yüksek Komiserliği'ne bağlanmasını istedi. 1926 Ocak'ında, Suriye Meclisi'nde bulunan İskenderun Sancağının temsilcileri, Sancak'ın Suriye'den ayrılarak Fransız Yüksek Komiserliği'ne bağlanmasını istediler. Suriye'nin küçük bölgelere bölünüp yönetilmesi Fransız sömürgecilerinin çıkarına olan bir durumdu. Fransız Yüksek Komiseri, 1926'da, İskenderun Sancağının doğrudan Beyrut'taki Yüksek Komiserliğe bağlanmasını, Sancak için bir millet meclisi oluşturulmasını, anayasa hazırlanmasını ve hükümet başkanı seçilmesini öngören bir kararname yayınladı. Sancak'ta seçimler için dini ve etnik özellikler esas alınarak kategoriler oluşturuldu. Buna göre 3 Sünni Müslüman, 2 Arap Alevi, 1 Ermeni ve 1 Ortodoks Hristiyan seçilecekti. Seçimler sonucu oluşan meclis, Mart 1926'da Anayasa hazırlayıp bağımsızlık ilanında bulundu. Böylece Fransız manda rejimi altında İskenderun hükümeti kuruldu. Meclis, kurulan hükümetin başkanlığına Yüksek Komiser'in Sancak'taki temsilcisi

M. Durieux'u seçti. İskenderun Sancağında bir hükümetin kurulması Suriye'de geniş tepkilere yol açtı. Bu tepkiler karşısında Fransız Yüksek Komiserliği geri adım attı. Mart 1926'da bağımsızlık kararı alan meclis, 12 Haziran 1926'da toplanarak, bağımsızlık kararını geri aldı. İskenderun Sancağının Suriye içerisinde özerk bir bölge olarak kalmasını öngören bir kararı kabul etti.

T.C. devletinin İskenderun Sancağı atakları

1926'da "Türkiye-Fransa Dostluk ve İyi Komşuluk Sözleşmesi" imzalandı. Anlaşmada, iki devlet arasındaki uyuşmazlıkların dostça ya da anlaşma yolu ile çözümlenmediği takdirde, Uluslararası Adalet Divanı'na götürüleceği hükme bağlandı. 1926'da "Türkiye-Fransa Dostluk ve İyi Komşuluk Sözleşmesi"nin imzalanması ile kimi sorunlar çözüldü! Ama süreç içerisinde yeni sorunlar ortaya çıktı. Fransızları en çok ilgilendiren sorun Osmanlı borçlarının Türkiye tarafından ödemesiydi. 13 Haziran 1928'de, Paris'te Türkiye ile "Dünyu Umu-miye" temsilcileri arasında bir anlaşma yapıldı. Ancak 1929'daki "Dünya Ekonomik Krizi" nedeniyle, borçların ödemesinde zorluklar meydana geldi. Borçların ödemesi ile ilgili anlaşmazlık, 22 Nisan 1933'de Paris'te yapılan bir sözleşme ile çözüldü!

Fransa, Osmanlı Devleti'nde en geniş yatırımlara, işletme ayrıcalıklarına, çeşitli öğretim, din, sağlık ve yardım kurumlarına sahipti. 1921 Ankara, 1923 Lozan, 1926 Ankara Anlaşmaları ile anlaşmazlıklar kısmen çözüldü. Fransa-Türkiye, 1930 başlarında anlaşmazlıkların bir bölümünün çözüldüğünden yola çıkarak, diğer anlaşmazlıkların çözülmesi için 3 Şubat 1930'da, Paris'te "Dostluk, Uzlaştırma ve Hakemlik Anlaşması"nı imzaladılar.

"Dostluk, Uzlaştırma ve Hakemlik Anlaşması", üç buçuk ay sonra Türk

Meclisi'nde onaylandı. Anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için her iki ülkenin meclisi tarafından onaylanması gerekiyordu. Ancak Fransa hükümeti, üç yıllık bir sürenin geçmesinden sonra anlaşmayı onayladı. “Dostluk, Uzlaştırma ve Hakemlik Anlaşması”, 13 Mayıs 1933’de yürürlüğe girdi. Anlaşmanın süresi beş yıldır. Hatay ile yaşanan gerginlik nedeni ile Türkiye, 29 Aralık 1937’de Fransa’ya verdiği bir nota ile anlaşmayı bozduğunu açıkladı.

3 Temmuz 1938’de, Hatay’ın toprak бүтүнлүгүнү korumak ve Türk askerinin İskenderun Sancağına girmesini öngören “Askersel Anlaşma” imzalandı. 4 Temmuz 1938’de, Ankara’da yeni “Dostluk, Uzlaştırma ve Hakemlik Anlaşması” imzalandı. Bu Anlaşma, Türk Dışışleri Bakanı Tefik Rüştü Aras ile Fransa Büyükelçisi M. Ponsot tarafından imzalandı. Türk Meclisi’nde onaylanan bu anlaşmayı, Türk Devleti, 1938 sonlarında geri çekti. Çünkü İskenderun Sancağındaki gelişmeler Türkiye’nin lehinde geliyordu. Sancağın Türkiye’ye iltihak ettirileceği belli olmuştu. 4 Temmuz 1938 Anlaşması’nın 1. maddesinde “Sancak sorununun Türkiye için bir toprak sorunu olmadığı” şeklinde bir hüküm vardı. Bu hüküm, Sancağın ilhak edilmesinin önünde engeldi. Bu yüzden meclisin onayladığı bir anlaşma hükümet tarafından geri çekildi. (“Tarihçeleri ve Açıklamalarıyla Birlikte Türkiye’nin Siyasal Antlaşmaları”, İsmail Soysal, Cilt 1, s. 390, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 3. Baskı, 2000)

Fransa, 9 Eylül 1936’da Suriye ile bir anlaşma yaptı ve bu anlaşma 22 Aralık 1936’da imzalandı. Bu anlaşma, 25 yıllık süre için yapılan bir anlaşmadır. Anlaşmaya göre; Suriye üç yıl sonra bağımsızlığına kavuşacaktı. Suriye’ye bağımsızlık veren ve Suriye ile Fransa arasında ittifak kuran 1936 anlaşmasında İskenderun Sancağı hakkında açık hiçbir hüküm yoktu.

Fransa ile Suriye arasında bağımsızlık anlaşmasının imzalanmasından sonra, Türkiye’de yoğun olarak bir kampanya başlatıldı. Öncelikle Antakya’da yaşayan Alevi Arapların Türk kökenli olduğu tezi işlendi! Türk basınında makaleler yayınlandı. Kitaplar basıldı. Türk Dışışleri Bakanı Tefik Rüştü Aras, Sancak meselesini 28 Eylül 1936’da Milletler Cemiyeti Konseyi’nin gündemine getirdi. Bunun ardından Türkiye ile Fransa arasında diplomatik yazışmalar başladı.

Mustafa Kemal, Fransa ile ilişkilerde Antakya/İskenderun meselesinin çözülmesini şart koşuyordu. Mustafa Kemal’in TBMM açılış konuşmasındaki Sancakla ilgili bölümü, Atatürk’ün resmi ile birlikte bir kart postal hâline getirildi. Beş bin adet basılan kart postallar Sancak’ta dağıtıldı. Mustafa Kemal daha sonra yaptığı konuşmalarda, Antakya’dan ‘Hatay’ olarak söz etti. Daha önce kurulmuş olan “Antakya, İskenderun ve Havalisi Türkleri Yardım Birliği” adı altında faaliyet gösteren derneğin “Hatay Erginlik Cemiyeti” olarak değiştirilmesi ve Sancak sınırına yakın yerlerde şubelerinin açılması talimatını verdi. Atatürk’ün direktifleri doğrultusunda, İçişleri Bakanı Şükrü Kaya, “Hatay Erginlik Cemiyeti”nin genel başkanı, Emniyet Genel Müdürü Şükrü Sökmensüer de genel sekreteri oldu. Cemiyetin merkezi İstanbul’du. Ancak Sancak sınırına yakın olması nedeniyle faaliyet merkezinin Dörtöl olması kararlaştırıldı. 17 Aralık 1936’da, “Hatay Erginlik Cemiyeti”nin Dörtöl şubesi açıldı. Bunu diğer şubelerin açılması takip etti. Dörtöl’de kurulan şubenin Yönetim Kurulu Başkanlığı’na Abdurrahman Melek seçildi. Şubelerdeki bütün inisiyatif, şubelerin genel temsilcisi olarak görev yapan Tayfur Sökmen’in elinde idi. Cemiyet şubelerine Türk bayrağına benzeyen Ha-

tay bayrağı çekildi. Bu bayrak daha sonra Hatay bayrağı oldu.

“Hatay Erginlik Cemiyeti” Sancak politikasında önemli bir yere sahipti. Cemiyet, Sancak’ta yaşayan Türkleri örgütledi. Türkçülük siyasetinin geliştirilmesinde Cemiyet önemli bir rol oynadı. Diğer yandan Türk hükümeti diplomatik yolların kullanılmasına da ağırlık verdi. Fransa ile Suriye anlaşmasından sonra, Türk hükümeti, Sancak’ın kendisine bağlanmasını talep etmeyip, öncelikle Sancak’ın Suriye’den ayrılmasına yönelik bir politika izledi. Türkiye, Milletler Cemiyeti’nde, Fransa nezdinde Sancak’ta bağımsız bir idare kurulmasını savundu. Bağımsız idare sağlandıktan sonra, ikinci adımda Türkiye’ye Sancak’ın iltihak ettirilmesi sağlanacaktı.

İskenderun Sancağı ve Türkiye/Fransa Kapanması

Fransız sömürgecilerinin Suriye’ye bağımsızlık tanıyan anlaşmanın imzalanması Türkiye’yi rahatsız etti. Karşılıklı notalar verildi. Türkiye, İskenderun Sancak bölgesindeki Türkleri kıskırttı. Fransa, Avrupa’da gelişen konjonktüre bağlı olarak zor durumda idi. Fransa, İskenderun Sancak sorununu Milletler Cemiyeti’ne götürdü ve Türkiye ile uzlaşma yollarını orada aramayı tercih etti.

Milletler Cemiyeti Konseyi, 14-16 Aralık 1936 tarihleri arasında sorunu görüştü. Türk Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras ve Fransız Temsilcisi M. Vienot görüşlerini açıkladı. 16 Aralık 1936’da Konsey, uyuşmazlığın çözümü için bir rapor hazırlamak üzere, Konseydeki İsveç Temsilcisi Sandler’i raportörlükle görevlendirdi. Üç kişilik bir gözlemci grubunun Sancağa gönderilmesi kararlaştırıldı. Türkiye, Konseyin bu kararında çekimser oy kullandı.

Milletler Cemiyeti gözlemcileri, 31 Aralık 1936’da İskenderun Sancağına geldi ve

göreve başladı. Bu dönemde, Paris’te Türk/Fransız görüşmeleri yapılyordu. Türkiye, Sancağın bağımsız bir devlet olarak, Suriye ve Lübnan ile bir konfederasyon oluşturmamasını, askerlikten arındırılmasını, İskenderun limanında Türkiye’ye bir yer kiralatılmasını ve kurulacak düzenden iki ülkenin sorumlu olmasını talep ediyordu. Fransa, Türkiye’nin önerilerini ret etti.

20 Ocak 1937’de, Milletler Cemiyeti’nde sorun yeniden görüldü. O sırada Cenevre’de, İngiltere Dışişleri Bakanı Anthony Eden, Türkiye ve Fransa’yı uzlaştırmak için yoğun çaba sarf ediyordu. İngiliz Dışişleri Bakanı’nın yoğun çabası sonucu, Fransa tutumunu değiştirdi. Fransa’nın tutumunu değiştirmesi Türkiye’nin görüşüne yakın bir anlaşmanın yapılmasının zeminini hazırladı. Sandler, bu uzlaşmayı yansıtan raporunu Konsey’e sundu. İskenderun Sancağına Milletler Cemiyeti’nin raportörü olarak gönderilen İsveç temsilcisi Sandler, iki ülke arasında Cenevre’de varılan uzlaşmayı da dikkate alarak raporunu Konsey’e sundu. 27 Ocak 1937’de, Sandler’in raporu Milletler Cemiyeti Konseyi’nde oybirliği ile onaylandı.

Sandler’in hazırladığı rapora göre:

*Uzmanlar Komitesi tarafından Sancak Statüsü ve Anayasa hazırlanacaktır.

*Sancak, içişlerinde bağımsız, dışişlerinde ise Suriye devleti tarafından yönetilecektir.

*Ancak Suriye devleti, Milletler Cemiyeti Konseyi’nin iznini almadan Sancağın bağımsızlığına zarar verici kararlar alamayacaktır.

*Suriye ile Sancak arasında bir gümrük ve para birliği olacaktır. Ortak işler için özel memurlarla eşgüdüm sağlanacaktır.

*Resmi dil Türkçe olmak üzere, ikinci bir dil için Milletler Cemiyeti Konseyi karar verecektir.

*Sancak Statüsü ve Anayasa’sına uyul-

masını Milletler Cemiyeti Konseyi adına denetlemek üzere sancağa Fransız uyruklu bir delege atanacaktır.

*Sancağın yeterli jandarma ve polisten başka askersel gücü bulunmayacaktır.

*Türkiye ve Fransa, Milletler Cemiyeti Konseyi'nin kararlarına saygılı kalacak ve aralarında yapacakları bir anlaşma ile sancağın toprak bütünlüğünü güvence altına alacaklardır.

*Türkiye, Fransa ve Suriye-arasında bağtlanacak bir antlaşma ile Türkiye-Suriye sınırının dokunulmazlığı ve kışkırtmaların önlenmesi gibi işler için yükümlülükler getirilecektir.

*Türkiye'nin İskenderun limanından yararlanması için Sancak statüsüne hükümler konulacaktır.

*Statü ve Anayasa, Milletler Cemiyeti Konseyi'nin kararı ile yürürlüğe girecektir. Milletler Cemiyeti Konseyi'nde, Sancak ile ilgili kararlar 2/3 çoğunlukla alınacaktır.

Milletler Cemiyeti Konseyi, 20 Şubat 1937 günü yaptığı oturumda, Sandler'in önerisi uyarınca, Sancak statüsü ve anayasa metinlerini hazırlamak üzere beş üyeli bir uzmanlar komitesi kurulması kararlaştırıldı. Uzmanlar Komitesi, 25 Şubat 1937'de kuruldu. Bu komite gözlemcilerle birlikte çalışacaktı. Gözlemcilerle birlikte çalışmak üzere hemen Sancağa giden bu uzmanlar komitesinde, Türkiye'yi Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Numan Menemencioğlu, Fransa'yı Caix temsil etti. Diğerleri, İngiliz, Belçika ve Hollandalı idi. Ayrıca Sandler'in temsilcisi olarak İsveçli Vestman komite ile birlikte çalışacaktı.

25 Nisan 1937'de, Uzmanlar Komitesi ve gözlemciler çalışmalarını tamamladı. Hazırlanan Sancak Statüsü ve Anayasa Milletler Cemiyeti Konseyi'ne gönderildi. Milletler Cemiyeti Konseyi, Türkiye ve Fransa tarafından sunulan tasarıları da göz önünde bu-

lundurarak 15 Mayıs 1937'de, Sancak Statüsü, Anayasa ve Sancak sınırlarını belirleyen bir rapor hazırladı. Rapora göre, Sancak'ta resmî dil Türkçe ve Arapça olacaktı.

Uzmanlar Komitesi, çalışmalarını sürdürürken diğer yandan Türkiye ile Fransa arasında Cenevre'de direk görüşmeler yapılyordu. Bu görüşmeler sonunda Sancak üzerinde birçok noktalarda anlaşmaya varıldı. İki devlet arasında Cenevre'de, 29 Mayıs 1937'de; İskenderun Sancağının Sınırları, Sancak Statüsü, Sancak Anayasası, Sancak'ın Toprak Bütünlüğünü Güvence Altına Alan Anlaşma ve Türkiye/Suriye Sınırının Güvence Altına Alınmasına İlişkin Anlaşma, Türkiye ve Fransa arasında imzalandı. Aynı gün, Milletler Cemiyeti Konseyi'nin tayin etmiş olduğu Uzmanlar Komitesi'nin raporu onaylandı.

Sancak statüsüne göre, resmi dil Türkçe ve Arapçadır. Anayasa'ya göre, iki turlu seçim ile kırk üyeden oluşan milletvekilleri seçilecektir. Meclis, cumhurbaşkanını, cumhurbaşkanı da hükümet başkanını atayacaktır. Hükümet, başbakan ile birlikte beş üyeden oluşacaktır. Yargı bağımsızdır. İnsan hakları anayasa ile güvenceye alınmıştır! Tabii ki burada yazılanlar kâğıt üzerinde de kalsa demokratik haklardır.

Sancak Statüsü ve Anayasa, 29 Kasım 1937'de yürürlüğe girdi.

Seçmen yazılımı hazırlıkları

Milletler Cemiyeti, 4 Ekim 1937'de Seçim Komisyonu atadı. Seçim Komisyonu, 10 Aralık 1937'de, Milletler Cemiyeti Konsey Başkanlığı'na, Sancak'ta yapılacak seçimlerde uygulanacak esaslarla ilgili raporunu sundu. Türk devleti, Seçim Komisyonu'nun raporuna itiraz etti. Türk devleti, seçim düzenlemesinin kendisine danışılmadan hazırlandığını ve tüm bu hususların Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından görüşülmesini talep etti. Türk

devleti, Seçim Komisyonu'nun seçmenlerin ait oldukları cemaatlere göre seçmen olarak kaydetmelerine karşı çıkıyordu. Türk devleti, seçmenlerin beyanlarına göre isteyecekleri cemaate yazılmalarına izin verilmesini istiyordu. Seçim Komisyonu'nun öngördüğü düzenlemeye göre; Türk olmayanların Türk cemaatine yazılmaları engelleniyordu. Seçmen yazılımlarında uygulanacak yöntem, Sancak'ta kimin çoğunluğu sağlayacağını da önemli bir nedendi.

Türk devletin itirazları, Milletler Cemiyeti Konseyi'nin 28, 31 Ocak 1938'deki toplantılarında görüşüldü. Türkiye, bir komite kurularak seçim düzenlenmesinde değişiklik yapılmasını, oluşturulacak komitede yer almayı ve komitenin oybirliği ile karar almasını talep ediyordu. Avrupa'da yaklaşan savaş tehlikesi nedeniyle, Fransa/İngiltere, Türkiye'yi kendilerinden uzaklaştıracak herhangi bir adım atmak istemiyorlardı. Fransa/İngiltere, Türkiye'nin talebini destekledi. Milletler Cemiyeti Konseyi, 31 Ocak 1938'de, Türkiye, Fransa, İsveç, İngiltere ve Belçika temsilcilerinden oluşan bir komite kurularak, Türkiye'nin itirazlarının görüşülmesine karar verdi. Seçim düzenlenmesini hazırlayan Seçim Komisyonu ise Türkiye'nin istediği değişikliklere karşı çıktı. Bu nedenle, oluşturulan Geçici Komite'nin çalışmalarına katılmayı reddetti. 19 Mart 1938'de, Geçici Komite Türkiye'nin talepleri doğrultusunda değişikliklerin yapılmasına karar verdi. Buna göre; seçmen yazılımı sırasında başvuruda bulunan kişinin vermesi istenen bilgiler azaltıldı. Seçmenlerin sadece beyanları dikkate alınarak, istedikleri cemaate kayıt olabilmelerine imkân tanındı. Seçmen olabilmek için Sancak'taki zorunlu ikamet tarihi 31 Aralık 1937'den, 31 Mart 1938'e ertelendi. Bu erteleme, Sancak'ta doğup ta Sancak'ta

oturmayanların Sancak'a gelip oy kullanmaları imkânını yaratıyordu. Araplar, Alevi, Sünni ve Hristiyan Arapların ayrı ayrı cemaat olarak yazılmalarına itiraz edildi. Alevi, Rum Ortodoks kategorilerinin kaldırılması talep edildi. Arapların söz konusu itirazları Geçici Komite tarafından reddedildi.

Sancak Statüsü ve Anayasa'sında, Sancak meclisi 40 üyeden oluşacaktı. Seçimin ilk aşamasında, Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu'nun gözetiminde, "Türk Cemaati", "Alevi Cemaati", "Arap Cemaati", "Ermeni Cemaati", "Rum-Ortodoks Cemaati", "Kürt Cemaati" veya "Diğer Cemaatlerden" birisine kaydediliyorlardı. Anayasa'ya göre; seçmen yazılım işlem sonuçları ne olursa olsun, oluşturulacak mecliste her cemaatin sahip olacağı asgari vekil sayıları da belirlenmişti. Buna göre seçim sonucu oluşacak mecliste; Türk Cemaati'nden en az 8, Alevi Cemaati'nden en az 6, Arap Cemaati'nden en az 2, Ermeni Cemaati'nden en az 2 ve Rum-Ortodoks Cemaati'nden en az 1 milletvekili bulunacaktı.

Sancak seçimlerinde uygulanacak yönetime göre, en çok seçmen yazılan cemaate en fazla milletvekili verilecekti. Seçmen yazılım sürecinde Sancak'ta gerilim had safhaya ulaştı. Gruplar arasında en yoğun çatışmaların yaşandığı bir dönem oldu. Fransız delege Garreau, Sancak dışından bin kişilik asker getirmek zorunda kaldı. Sancak'ta açılan seçmen kayıt bürolarına Seçim Komisyonu üyeleri başkanlık ediyordu. Başkan dışında, bürolarda her cemaatten birer temsilci bulunuyordu.

Türk devleti, Sancak seçimlerini kazanmak için tüm imkânlarını seferber etmişti. Sancak'ta seçmen kayıt işlemleri başlamadan önce, Türkiye ile Fransa arasında 10 Mart 1938'de bir uzlaşa sağlandı. Bu uzlaşıya göre, Sancak Meclisi'nde 40 milletvekilinden 22'si Türk Cemaati'ne veri-

liyordu. Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu, Türkiye ile Fransa arasında varılan uzlaşıdan habersiz olarak çalışmalarını sürdürüyordu. Fransa ile Türkiye birlikte hareket ediyor, seçmen bazında Türk çoğunluğunun sağlanmasına çalışıyorlardı!

Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu'nun Sancak'tan ayrılması için provokasyon üstüne provokasyon yapıyordu. Sancak'taki Fransız delegesi Collet, Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu'na güvenliklerinin garanti edilemeyeceğini söylüyordu! 23 Haziran 1938'de Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu, Milletler Cemiyeti Konseyi'ne bir telgraf göndererek, Sancak'taki seçim işlemlerinin yapılamaz hâle geldiğini ve bu nedenle de seçmen yazılımının durdurulması kararı alındığını bildirdi. Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu'nun seçmen kayıt işlemlerini durdurarak, Sancak'tan ayrılacağını Milletler Cemiyeti Konseyi'ne bildirmesi Türkiye'de sevinçle karşılandı.

Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu, Sancak'taki seçmen kayıt işlemleri hakkında 26 Temmuz 1938'de bir rapor yayınladı. Seçim Komisyonu, 22 Haziran 1938 tarihi itibarıyla kayıt edilen seçmenlerin cemaatlara göre dağılımı açıklanıyordu. Türkiye'nin Seçim Komisyonu faaliyetlerine karşı çıkmasının nedeni ortaya çıkıyordu. Rapora göre; 50.782 olarak tahmin edilen birinci derece seçmenlerin 45.543'ünün seçmen kayıt işlemleri tamamlanmıştı. Henüz kaydı yapılmayan beş bin civarında seçmen olduğu tahmin ediliyordu. Kaydı yapılan seçmenlerin %45.8'i Türk Cemaati'ne yazılmıştı. Bu oran 22 milletvekili talebini karşılamıyordu.

Türkiye'nin “Seçim” Zaferi

Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu, çalışmalarını sonlandırdıktan sonra, artık Türk devletin önünde hiçbir engel kal-

madı. Fransa ile Türkiye arasında yapılan görüşmelerde, seçimlerin bir süre ertelenmesi ve Türk askerinin Sancak'a girmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılması konusunda uzlaşıldı. 5 Temmuz 1938'de, 2500 Türk askeri Sancak'a girdi. Türk ve Fransız temsilcilerden oluşan bir Seçim Komisyonu kuruldu. Seçmen kayıt işlemleri 22 Temmuz 1938'de yeniden başladı. Yeni Seçim Komisyonu'nun hedefi Türk çoğunluğunu sağlamaktı! Milletler Cemiyeti Seçim Komisyonu'nun hazırladığı listelerde değişiklikler yapıldı. Yüzlerce kişinin isimleri seçmen listelerinden çıkarıldı. 1 Ağustos 1938'de Seçim Komisyonu çalışmalarını sona erdirdi. Seçim Komisyonu, 2 Ağustos'ta yaptığı açıklamada, Türk Cemaati'ne yazılan seçmenlerin %63.5 olduğu açıkladı! 10 Mart 1938'de, Fransa ile Türkiye arasında varılan uzlaş “başarıya” ulaşmıştı! Sancak Anayasası'nda belirtildiği üzere, her cemaate verilecek ikinci derece seçmen ve milletvekilliği sayısını da belirleyen seçmen yazılım sonuçları, birinci derece seçim sonucu olarak kabul edildi. Türk Cemaati çoğunluk sağlarken, diğer cemaatlerin seçmen oranları ciddi oranda düştü, düşürüldü.

Seçim Komisyonu, 3 Ağustos'ta aldığı kararla, seçmen yazılımı sonuçlarına göre cemaatlara verileceği bildirilen ikinci derece seçmenlerin ve milletvekillerinin Sancak kazaları arasında nasıl dağıtılacağını duyurdu. İkinci derece seçmen olabilmek için Seçim Komisyonu'na başvuranların kayıt işlemleri 8 Ağustos'ta tamamlandı.

Türk, Ermeni ve Arap Cemaatleri'nden ikinci derece seçmen olabilmek için başvuruların sayısı, bu cemaatlara ayrılan kontenjanı aşmadığından, bu kişiler kendi cemaatlerinden ikinci derece seçmen olarak kabul edildiler. Alevi ve Rum-Ortodoks Cemaatleri'nde ise başvuruda bulunan

kişi sayısı kontenjanı aştığı için, bu cemaatlerden ikinci derece seçmenlerin belirlenmesi için 19 Ağustos'ta seçim yapılması kararlaştırıldı. Ancak daha sonra Alevi ve Rum-Ortodoks Cemaatleri'ndeki kontenjan fazlası ikinci derece seçmen adayları istifa ettiği seçime gerek kalmadı.

Milletvekili olabilmek için 20 Ağustos 1938'e kadar Seçim Komisyonu'na başvuruda bulunmak gerekiyordu. Başvurular, Seçim Komisyonu'nun incelemesinden sonra kabul ediliyordu. Başvurusu kabul edilenlerin tümü, ikinci tur seçimlerin yapılması beklenmeden milletvekili seçilmiş sayıldı. Meclisin 2 Eylül 1938'de toplanacağı duyuruldu.

Seçim sonucuna göre; Türk cemaati listesinden 22, Alevi Cemaati listesinden 9, Ermeni Cemaati listesinden 5, Rum-Ortodoks Cemaati listesinden 2, Arap Cemaati listesinden 2 milletvekili seçildi.

Hatay Millet Meclisi

Hatay Millet Meclisi, 2 Eylül 1938'de Antakya'da Gündüz sinemasında toplandı. Meclisin toplanmasıyla Antakya devleti fiilen kurulmuş oldu. Hatay Millet Meclisi'nin toplandığı ilk günden sonra Türkiye'nin belirleyici siyaseti esas hâline geldi. Hatay Millet Meclisi'nde kimlerin yer alacağını Ankara belirliyordu.

Hükümet programında, programın özünün Kemalist olduğu özenle vurgulandı. T.C.'nin ulusal marşı olan İstiklal Marşı, Hatay Cumhuriyeti'nin ulusal marşı olarak kabul edildi. Hatay Bayrak Kanunu kabul edildi. Kanun dört maddeden ibaretti. Bayrak, al zemin üzerine beyaz ve ortası al bir yıldızdır. Bu bayrağın T.C. bayrağından tek farkı yıldızın içinin al olmasıdır. Yeni Hatay Anayasası kabul edildi. Bu anayasa, Mayıs 1937'de Milletler Cemiyeti tarafından kabul edilen Sancak Statüsü ve Anayasası'nın yerini

alıyordu. Anayasa Türklük esasları üzerinden tanımlanıyordu.

Anayasanın 1. maddesine göre 'Sancak' yerine devletin adı Hatay olarak kabul edilmişti. Yine aynı maddede Hatay Devletinin Türk çoğunluğuna dayandığı ve idare şeklinin cumhuriyet olması benimsendi. Anayasanın 2. maddesi ile Antakya'nın Hatay Devleti'nin başkenti olması kabul edildi. Anayasanın 3. maddesi ile ilk seçimlere mahsus olarak belirlenmiş ifade değiştirildi. Hatay milletinin cins ve mezhep ayırımı gözetilmeksizin bir bütün olduğu hükmü getirildi.

Hatay Devleti kurulduktan sonra, Türkiye tarafından maddi yardım yapıldı. Personel takviyesi yapıldı. Hatay Devleti, Türk devletine paralel bir dış politika izledi. Türkiye, 1938'de çıkardığı kanunlarla, Avrupa'dan kaçan Yahudilerin Türkiye topraklarına girmesine sınırlamalar getirdi. Başka ülkelere gitmek için vizeleri bulunmayan Yahudilerin Türkiye'ye girişleri yasaklandı. Hatay Devleti de Yahudi göçmenler konusunda Türkiye ile benzer bir politika izledi. Romanya'dan kaçan iki vapur dolusu Yahudi İskenderun limanına geldi. Ancak Yahudilerin karaya basmasına izin verilmedi. Limanda iki gün kalan gemiler tekrar denize açılmak zorunda kaldılar.

Antakya devletinin Türkiye'ye iltilhak anlaşması

23 Haziran 1939'da Türkiye ile Fransa arasında, Hatay'ın Türkiye'ye iltilhak ettirilmesi anlaşması imzalandı. İltihak antlaşması, Türkiye Dışişleri Bakanı Şükrü Saraçoğlu ve Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Renê Massigli tarafından imzalandı. Bu anlaşma ile Milletler Cemiyeti sınır komisyonunun 19 Mayıs 1939'da belirlediği Hatay Devlet sınırlarını Türkiye-Suriye sınırı olarak kabul edildi. Anlaşmaya göre;

Türkiye, Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı gösterecek, iç işlerine karışmayacaktı. Fransız askerleri de bir ay içerisinde Hatay'ı terk edecekti. Hatay devleti vatan-daşları iltihak nedeniyle uyrukluğun seçme hakkına sahip olacaktı.

29 Haziran 1939'da Hatay Meclisi Abdülkani Türkmen başkanlığında toplandı.

Bu toplantıda otuzdan fazla imza ile şu karar önergesi verildi:

“Türk camiasının ayrılmaz bir parçası olan Hatay'ın anavatanına kavuştuğunun bir kararla tespitini teklif ederiz.” (Cumhuriyet Gazetesi, 01 Temmuz 1939)

Bu karar önergesi kabul edildi. Hatay Meclisi, Türkiye'ye katılma kararı aldı. Hatay, iltihak edildikten sonra Fransız askerleri de Hatay'dan çekildi. 17 Temmuz 1939'da ilk Hatay valisi olan Şükrü Sökmenşüer görevine başladı. 23 Temmuz 1939'da iltihakçıların heyeti Hatay'a geldi. Heyet, şaşaalı törenle karşılandı. Daha sonra ise Hatay devleti bayrağı İsmet İnönü'ye teslim edildi.

Sonuç

Fransızlar savaş sonrası kendi yönetimlerine bırakılan Suriye'de uzun yıllar varlıklarını devam ettirebilecek bir yapı oluşturdular. Suriye'nin genelini kapsayan, kendilerine yönelik bir direniş hareketinin gelişmesini önlemek esas siyasetleri idi. Bu yüzden bölgeleri birbirinden bağımsız bir şekilde yönettiler. Böl/yönet siyaseti, Fransız sömürgecilerinin siyaseti idi.

18 Temmuz 1932'de Türkiye Milletler Cemiyeti'ne üye oldu. Bu dönemde Faşist İtalya ve Nazi faşistlerinin tehlikesi giderek artıyordu. Naziler Almanya'da 30 Ocak 1933'de iktidara geldi. İtalyan ve Alman tehlikesinin yarattığı konjonktür içinde Türkiye ile batılı ülkeler arasında ilişkiler giderek gelişti. Nazi Almanya'sının yük-

selmesi ve savaşa hazırlanması sonucunda Fransa, Türkiye'yi kendisine yakın tutmak istiyordu. Dört Balkan devleti Yunanistan, Yugoslavya, Romanya ve Türkiye, 9 Şubat 1934'te, Atina'da “Balkan Antantı”nı imzaladı. Bu “Antant”a göre; Balkan ülkeleri birbirinin varlığına saygı gösterecekti.

Böylece Balkan ülkeleri sınırlarını karşılıklı olarak güvenceye almış olacaktı. Fransa, Balkan Paketi'nı destekledi. 1935 yılında İtalya Habeşistan'a saldırdı. Türkiye, İngiltere ve Fransa ile birlikte Milletler Cemiyeti'nin İtalya'ya uyguladığı yaptırımlara katıldı. Bu olumlu konjonktür içinde Türkiye, İngiltere ve Fransa'nın desteğini aldı. 20 Temmuz 1936'da Montrö Boğazlar Sözleşmesi, Bulgaristan, Fransa, İngiltere, Avustralya, Yunanistan, Japonya, Romanya, Sovyetler Birliği ve Yugoslavya tarafından imzalandı.

Hitler, 1936 baharında ordusunu Ren ırmağının batısına geçirdi. 1936'da Faşist İtalya Habeşistan'ı işgal etti. Akdeniz'de büyük bir İtalyan tehdidi ortaya çıktı. Nazi Almanya'sı ve Faşist İtalya Ortadoğu ülkelerinde İngiltere ve Fransa aleyhine yoğun bir propagandaya girişti. Fransa, Suriye ve Lübnan'la ilişkilerini daha yumuşak bir formüle bağlamak için, 1936 Eylül'ünde Suriye ve 1936 Kasım'ında da Lübnan ile ittifak antlaşmaları yaptı.

İkinci Dünya Savaşı'nın ön günlerinde, Faşist Türk devleti uluslararası konjonktürden de yararlanarak İskenderun Sancağı'nı ilhak etti. Hatay'ın Türkiye'ye katılması yönündeki irade Fransız işgalcileri ile kemalist faşist Türkiye tarafından pazarlıklarla belirlendi. Tarihte Suriye'nin parçası olan Antakya/Arabistan bölgesini işgal eden Fransız emperyalistleri sömürgeci bir güçtü. Sömürgeci bir güç ile faşist kemalist devlet, Arap halkı adına karar alma yetkisini kendilerinde gördüler.

stêrka bolşewîk

WEŞANA VEDORA MARKSÎST-LENÎNÎST (KURDISTANA BAKUR)

MANİFESTO'DAN KCK SÖZLEŞMESİ'NE

Kuzey Kürdistan'da 39 yıldan beri bir savaş yürüyor. 1984'ten 1993 yılına kadar faşist devlet ile PKK arasındaki savaş kesintisiz olarak sürdü. PKK'nın savaşının çıkış noktasında haklı demokratik bir özü vardı. PKK, ezilen ulusun ulusal haklarını talep ediyor ve bu talepleri elde etmek için savaş yürütüyordu. Savaş dışında, ulusal hakların elde edilmesinin başka bir yolu da yoktu. Ulusal hareket çıkış noktasında, hedef olarak Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan'ı savunuyordu. Savaş, Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurması, bütün parçalarda Kürdistan'ın bir Kürt ulusal devleti içinde birleştirilmesi hedefini ön görüyordu. 1993'te bu hedeften vazgeçildi. Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devletini kurma hedefi bir kenara bırakıldı. 1993'te birinci ateşkes ilan edildi. Vazgeçilen siyaset ne idi?

"Kürdistan Devriminin Yolu" (Manifesto), PKK'nın sonal hedefini açıklayan ilk yazılı belgedir. Örgütün kuruluş amacını ortaya koyan bu belge 1978'de yayınlandı. 1978 Manifestosu, "Sınıflı Toplum ve Sömürgecilik Tarihi", "Kürdistan Toplumu" ve "Kürdistan Devrimi" başlıkları altında üç ayrı bölümde oluşuyor.

Manifesto'da, Kürdistan olarak tanımlanan dört parçalı bölgenin emperyalist bir sömürge sistemi altında bulunduğu, gericiğin kaynağı olarak nitelenen bu durumdan kurtuluşun ancak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile mümkün olabileceği vurgulanıyordu. Kürdistan'daki olası bir devrim hareketinin tüm Ortadoğu'ya yayılacağı ileri sürülerek şöyle deniliyordu:

"Ortadoğu'da güçlendirilmek istenen emperyalist zincirin en zayıf halkasını Kürdistan oluşturmaktadır. Bu halkada devrimci mücadeleyi yoğunlaştırmak, halkanın kopmasına yol açacaktır. Bunu takiben Ortadoğu halklarının devrimci mücadeleleri gelişerek zafere gidecektir." ("Kürdistan Devriminin Yolu" (Manifesto), Abdullah Öcalan 1978, s. 133-134, Agri Verlag, 5. Baskı, Haziran 1993, Köln)

"Kürdistan'ın dört parçasında ayrı ayrı ve birbirleriyle belirli bir destek ve paralellik içinde geliştirilen sömürgecilik, Kürdistan ulusal bağımsızlık ve birlik mücadelesi inisiyatifi ele almadıkça veya dünya ve bölge çapında büyük bir değişiklik olmadıkça daha da ağırlaşarak sürüp gidecektir." (Age., s.88)

*"Kürdistan Devriminin özelliklerinden ve hedeflerinden kaynaklanan **Kürdistan Devriminin görevleri, Bağımsız ve Demokratik bir Kürdistan yaratmayı öngörür.***

"...Bağımsız bir Kürdistan yaratmak, ... kültürel ve siyasal sömürgeciliği ve askeri işgali ortadan kaldırmakla mümkündür. ... Demokratik bir Kürdistan yaratmak ise, Kürdistan'ın toplumsal yapısı üzerindeki ağır feodal-komprador baskıların ortadan kalkmasına bağlıdır. ...Birbirine bağlı olan bu iki alandaki baskı ve sömürüye karşı görevlerimizi yerine getirmek, ancak bilimsel sosyalizmin rehberliğinde bir politik örgüt, bu politik örgütün önderliğinde bir ulusal kurtuluş cephesi ve bu cepheye bağlı savaşan güçlü bir halk ordusunun örgütlenmesiyle mümkündür. Parti, cephe ve ordu

örgütlenmelerinin içerik kazanması ve gelişmesi için de, işçilerin, köylülerin, esnafın, gençliğin ve kadınların kitlevi örgütlerinin yaratılması gerekir.” (Age., s. 121-122)

1978’de Manifesto’da ortaya konulan bu stratejik hedeften 1993’te vazgeçildi. Savaş, çok geri düzeyde öne sürülen talepler temelinde, sömürgeci devletle masaya oturma, pazarlık yapma hedefi ile yürütülen bir savaşa dönüştü. 20 Mart 1993’te ilk tek taraflı ateşkes ilan edildi. 1993’ten itibaren birçok kez PKK tarafından ateşkes ilanları yapıldı, çatışmasızlık dönemleri yaşandı. Abdullah Öcalan, 15 Şubat 1999’da uluslararası bir komplo ile Türkiye’ye teslim edildi. 1999-2004 dönemi, çatışmasızlık dönemidir. 1 Haziran 2004’te, silahlı mücadele PKK tarafından yeniden başlatıldı. 13 Nisan 2009’da yeniden ilan edilen ateşkes 7 Aralık 2009’a kadar sürdü. 2009 yazında Oslo’da PKK ile T.C. devleti arasında yapılan görüşmeler kesintiye uğradı. 2012’nin sonlarında yeni bir süreç başladı. 2013 Newroz’unda okunan Öcalan’ın mesajı ile yeni bir döneme girildi. 21 Mart 2013’te yeniden ilan edilen ateşkes 22 Temmuz 2015’e kadar devam etti. 24 Temmuz 2015’te başlayan savaş hâlâ devam ediyor. Sömürgeci devletin yeniden yoğunlaştırdığı savaş, Rojava ve Güney Kürdistan’a da taşındı.

PKK’nin yeni siyaseti

Abdullah Öcalan’ın uluslararası bir komplo ile Türkiye’ye teslim edilmesi sonrasında, PKK yeni arayışlara yöneldi. 2000 yılı Şubat ayında olağanüstü toplanan PKK 7. Kongresi’nde, yeni parti stratejisinin Demokratik Siyasal Mücadele’ye kaydırıldığı vurgulandı ve Öcalan’a siyasal çalışma özgürlüğü temelinde kapsamlı bir barış projesi hazırlanması önerildi. Bu stratejiye uygun olarak PKK, yasal zeminlerde siyasi faaliyetlere ağırlık verdi.

PKK, 2002’de “KADEK” (Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi), 2003’de “KONGRA-GEL” (Kürdistan Halk Kongresi) ismini aldı. 2005’de yeniden PKK söylemi paralelinde, kapsayıcı bir örgütlenme modeline geçme girişimini yansıtan ve birbirinin devamı niteliğinde olan “TÜDEK” (Türkiye

Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonu) ve “KKK” (Kürdistan Demokratik Konfederalizmi) yapılanmaları ortaya çıktı. KKK yapısının istenilen düzeyde etkili olmaması üzerine, 25 Mayıs 2007’de bir üst/çatı yapılanma olarak “KCK” (“Kürdistan Topluluklar Birliği”/ “Koma Civakên Kurdistan”) ilan edildi. “KCK Sözleşmesi”nin mimarı –devletin elinde sıkı tecrit ve denetim şartları altında tutsak olan– Abdullah Öcalan’dı.

“KCK Sözleşmesi”nin 2. Maddesi’nde şöyle denilmektedir:

“Koma Civakên Kurdistan demokratik, toplumcu-konfederal bir sistemdir. Demokrasi, cinsiyet özgürlüğü ve ekolojik yaşamı esas alır. Devlet olmayan, yatay ve piramit tarzı örgütlenmiş, demokratik, siyasal ve toplumsal bir organizasyondur. Halk toplulukları iradesini komün, ocak, meclis ve kongreler ile ortaya koyar. Aynı zamanda seçilmiş ve denetlenebilir demokratik yönetimler yolu ile kendini yönetirler. Tabandan gelişen demokratik seçeneği gerçekleştirmek esastır. Topluluk demokrasisi, toplulukların eşit ve özgür bir arada yaşaması benimsenir. Her düzeyde katılımcılığı öngörür. Burada söz, tartışma ve karar topluluklarıdır. İçte demokratik ulusu, dışta ise ulus üstünlüğü esas alır.” (<https://tr.wikisource.org>)

Burada tarif edilmeye çalışılan konfederal sistem gerçekleşirse kuşkusuz çok iyi olur! Konfederal sistemden anladıkları “devlet olmayan, yatay ve piramit tarzı” bir örgütlenmedir. Sorulacak soru şudur? Burjuva devlet sistemleri içerisinde, burjuvazinin iktidarları yıkılmadan “Konfederal bir sistem”in kurulması mümkün müdür? Kürdistan’ın dört parçasında sömürgeci devletler egemenliğini sürdürüyor. Sömürgeci devletlerin varlığı koşullarında böyle bir “Konfederal sistem”in kurulması mümkün değildir. Bu sömürgeci devletler bırakalım konfederal sistemi bir yana, Kürtlerin ulusal varlığını ve en temel ulusal haklarını bile ret ediyor. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi bir istisnadır. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi esas olarak Baasçı faşist Saddam rejiminin ABD emperyalizmi tarafından yıkılması sürecinde kurulan bir yarı devletsel yapıdır. Yönetim

bilindiği gibi 25 Eylül 2017’de bağımsızlık referandumu yaptı. Bağımsızlık referandumu yapılmasına, bölgenin sömürgeci devletleri karşı çıkarak, Kürt yönetimi üzerinde baskı kurdu, ambargo uyguladı. PKK’de Güney Kürdistan’da bağımsızlık referandumun yapılmasına karşı çıktı. Sonuçta bu parçada da bağımsız ayrı bir Kürdistan yok. Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi sömürgeci devletlerle, emperyalistlerle birlikte hareket ediyor. Varlığı onların desteği ve onayına bağlı.

Önerilen konfederal sistem, var olan burjuva devletler içinde, bu devletlerin varlığı şartlarında devlete paralel yaşanacak “demokratik özerk yapılar”dır. “Konfederal birlikler”den anlaşılan, bağımsız devletlerin eşit şartlarda tek devlet çatısı altında birleştiği konfederasyonlar değildir. “Konfederal birlikler”den anladıkları, ulusal devletler içinde yerel özerk bölgelerin varlığıdır. Bu tip “devlet olmayan!”, “Konfederal birlikler”in kapitalist burjuva devlet egemenliği koşullarında uygulanabilmesi mümkün değildir. Bunun mümkün olmadığını Kuzey Kürdistan-Türkiye’de her gün görüyor ve yaşıyoruz.

Kuzey Kürdistan-Türkiye’de, HDP yerel seçimlerde *“demokrasi ve yerinden yönetim mücadelesi için büyük bir dönüşümü”* başlatacaklarını açıklamıştı. Bunun bir yanlığı olduğu kısa süre içinde ortaya çıktı. Çünkü Türkiye’de yerel seçimlerde seçilecek olanların yetkileri olağanüstü sınırlıdır. Yerel seçimlerde, yerel yönetimler kazanıldığında, merkezden bağımsız bir “yerel yönetim” ve “yöneticilik” yapmak mümkün değildir. Merkezi devlete rağmen, alttan demokrasi-nin inşa edileceğini söylemek, objektif olarak en baştan seçmeni kandırmaktır. Altan demokrasi-nin inşa edileceği, yerelde merkezden bağımsız bir siyaset izleneceği, genel siyasette köklü bir değişiklik yaşanacağı vb. de söz konusu değildir. Çünkü siyaset yerel yönetimlerde değil, merkezde belirlenmektedir. 2019 seçimlerinde HDP’nin kazandığı 65 belediyenin 58’ine kayyum atandı. Ülkelerimizde faşist devletin uygulamaları bir kez daha alttan demokrasi-nin kurulmasının mümkün olmadığını gösterdi, gösteriyor. Savunulan siyasetin yanlışlığı pratikte her geçen gün görülmesine rağmen, bu siyaseti

savunmaya devam etmek anlaşılmazdır.

“KCK Sözleşmesi”nin 4. Madde’sinin b) bendinde; *“Koma Civakên Kurdistan bir devlet sistemi olmayıp, halkın devlet olmayan ve sınırları esas almayan demokratik sistemi olduğu”* anlatılmaktadır! Yüz yıldır Kürtleri katleden, birçok Kürt katliamı gerçekleştiren sömürgeci devletler yıkılmadan, demokratik bir sistem nasıl gerçekleştirilecektir? Sömürgeci devletlerin egemenliği şartlarında gerçek ve kalıcı bir barış olamaz. Sömürgeci devletlerin varlığı koşullarında, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin edeceği şartlar yaratılamaz. Kalıcı bir barış ve Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirleyeceği şartların yaratılması sömürgeci ülkelerin demokratikleştirilmesine bağlıdır. Ülkelerin gerçek anlamda demokratikleştirilmesi ise bir devrim sorunudur.

“KCK Sözleşmesi”nin 4. Madde’sinin birinci bendinde, *“Kürt halkının demokratik konfederasyon ilkeleri temelinde birliğini esas almak, bölge halklarıyla eşitlik ve kardeşlik temelinde Ortadoğu Demokratik Toplum Konfederasyonunu geliştirmek, küresel emperyalizme karşı halkların Küresel Demokrasi Kongresinin yaratılması temelinde mücadele ederek sömürsüz, baskısız, adil bir küresel sistem”* yaratacaklarını belirtiyorlar. “KCK Sözleşmesi”nde yazılan birçok talep evet doğru ve burjuva demokratik taleplerdir. Karşı çıkmamızın nedeni şudur:

Kürt ulusu üzerindeki baskıların uygulayıcı aktörü burjuvazi-nin sömürgeci “ulusal devlet” aygıtıdır. “KCK”, bu geçeceği yok sayıyor. Sömürgeci ulusların burjuva devlet hâkimiyeti sürdüğü sürece, halkın şu ya da bu kesiminin, ezilen bir ulusun ya da çeşitli diğer azınlıkların kent, ilçe, köy ve mahalle komünleri kurarak, “komünal ekonomik birlikler federasyonu” oluşturarak, bir toplum projesini hayata geçirmeleri boş bir hayaldir. Abdullah Öcalan ve Kürt ulusal hareketi, bu boş hayalin yanlışlığı ortaya çıkmasına rağmen, hiçbir zaman gerçekleştireme imkânı olmayan bir hayali savunmaya devam ediyor. İlginç olan, aslında bir zamanlar anarşist, sonraları kendine bağımsız-özgürlükçü komünist diyen bir ABD’li yazarın, Murray Boockchin’in Abdullah Öcalan tarafından

üzerlenilen bu teorisi, şimdi Batıdaki birçok devrimci grup tarafından da Abdullah Öcalan'ın devrimci teoriye katkısı, halkalara kurtuluş yolunu gösteren yepyeni bir teori olarak sahiplenilmesidir.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de "Bizim devlet iktidarı diye bir sorununuz yoktur" söylemi, sömürgeci devletin Kürtlerin ulusal varlığını ve en temel ulusal haklarını ret politikasını esas olarak sürdürdüğü koşullarda gündeme getirildi. Kürdistan'ın parçalanması ve Kürt ulusu üzerindeki baskıların önündeki temel engelin sömürgeci burjuva devlet aygıtı olduğu gerçeğinin üzeri örtüldü, örtülüyor. Burjuva ulus devletler içerisinde çözüm önerenler, kapitalizm ve onun devlet iktidarını sorun olarak görmüyor. Kapitalizm koşullarında, sömürgeci devletler hedef alınmadan, sömürgeci devletler içinde demokratik bir çözüm modelinin sunulması, Kürtlerin kandırılmasından başka bir anlam ifade etmemektedir.

Kürtler elbette federasyon, özerklik gibi biçimler altında aynı devlet içinde diğer uluslar ve ulusal topluluklarla birlikte yaşayabilir. Hangi biçimi tercih edip uygulayacağına karar verme hakkı Kürtlerin kendisine aittir. Kürtlerin "idari model" olarak "bölgesel" ya da daha çok kullanıldığı şekliyle "demokratik özerklik"i öngörmeleri, serbest iradeleriyle verecekleri kendi kararları ve haklarıdır. Ancak şu bilinmelidir: Sömürgeci devletler varlığını sürdürdüğü sürece, "demokratik konfederal sistem ve bu temelde öngördüğü demokratik özerk yapılar"ın oluşturulması boş hayaldir. Bu hayalin gerçekliğe dönüştürülmeye çalışılması durumunda, var olan devlet iktidarı ile silahlı çatışma kaçınılmazdır. Bunu 2015 Ağustos'unda Kuzey Kürdistan'da gerçek "özerklik ilan" denemelerinde, Batı da ise tırası komik özerklik açıklamalarında gördük ve yaşadık. Sömürgeci Türk devleti, bugün sadece Kuzey Kürdistan'da değil, Güney ve Batı Kürdistan'da da savaş yürütüyor. Kürtler söz konusu olduğunda, sömürgeci devletler (Türkiye/İran/İrak) birlikte hareket ediyor. Bu gerçekliğe rağmen, nasıl oluyor da "KCK" hâlâ sömürgeci devletlerin varlığı koşullarında hiçbir zaman gerçekleşmeyecek olan "toplumcu konfederal" bir sistem önerebiliyor!

Nereden nereye

Vazgeçilen sadece Bağımsız Birleşik Kürdistan'ın kurulması değildi. Abdullah Öcalan, uluslararası bir komplo ile İmralı'ya getirildikten sonra, önce Türk devletine hizmet etmek istediğini, PKK'nın Türk devletinin bir gücü olması hâlinde T.C.'nin Ortadoğu'da büyük bir güç olacağını vb savundu. Devlete bu temelde anlaşma önerdi. Kürtler için talep edilen ulusal haklar, adı bölgesel özerklik olması bile gerekmeyen, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda öngörülen düzeyde bir yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, anadilde eğitim, silah bırakan gerillaların sivil siyasete katılma imkânlarının yaratılması ve Abdullah Öcalan'ın tutukluluk şartlarının düzeltilmesi gibi oldukça geri düzeyde demokratik taleplerle sınırlı hâle getirildi.

Fakat faşist devlet böyle bir anlaşmaya henüz hazır değildi.

Sonraki gelişme içinde Abdullah Öcalan Murray Boockchin'i keşfetti. Ulusal devletlerin miadını doldurduğunu, devlet iktidarı için mücadele etmenin yanlış olduğunu, var olan devletler içinde konfederal sistemlerin kurulmasının doğru olduğunu savunmaya başladı. T.C. devletinden talepler artık aslında kültürel özerklik taleplerine kadar geri çekildi.

"Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa, İmralı Notları" adlı kitapta, "çözüm süreci" denen çatışmasızlık döneminde yürütülen görüşmelerde Öcalan'ın taleplerinin karşılanmasında epey yol alınmıştı. Abdullah Öcalan'ın öne sürdüğü talepler, sömürgeci devleti, en başta da savaşı PKK ile anlaşarak sonlandırmak isteyen AKP hükümetini fazla rahatsız etmeyen taleplerdi. Sömürgeci devletin üniter yapısını sorgulamayan taleplere yönelik bir siyasetin savaşla sürdürülmesinin bir yararı ve anlamı yoktu. Tersine savaş bu siyasi amaçlara ters sonuçlar getiren bir araçtı.

2012'nin son günlerinde İmralı ile yeniden görüşmeler başladı. 2,5 yıl çatışmasızlık dönemi yaşandı. PKK ortaya çıkışından beri en güçlü olduğu bir döneme girmişti. Rojava'daki gelişmeler, Güney Kürdistan'da IŞİD'e karşı yürütülen mücadele, PKK'nın

güçlenmesinin nedenlerinden bazıları idi. Artık emperyalist metropollerde, PKK'nin 'terör' örgütü listesinden çıkarılması tartışılıyordu. 2,5 yıl süren çözüm sürecinde Kürt sorununda çok önemli gelişmeler yaşandı. Türk devleti PKK arasında yürütülen görüşmeler toplumda T.C. sınırları içinde 1984'ten beri süren, zaman zaman T.C. sınırları dışına da taşan savaşın, PKK ile devlet arasında bir anlaşma ile sonlandırılabilceğine dair umutlar yeşertmişti. AKP hükümeti ile İmralı'da tutsak Öcalan arasında yapılan görüşmelerde 2015'in Newroz'u öncesinde, PKK'nin "bahar aylarında Kongre toplayıp Kuzey Kürdistan'da savaşa son verdiğini ilan etmesi" konusunda anlaşmaya varılmıştı. Devlet içindeki Kürt düşmanı ve savaştan nemalanan ırkçı güçler gibi PKK'nin savaşı doğrudan yürüten güçleri de bu gelişmeden rahatsızdı. Sonuçta, Newroz'da okunan Abdullah Öcalan'ın çağrı metninden PKK'nin kongre yapıp, Kuzey Kürdistan'da savaşa son verdiği ilanını yapacağı kısmı çıkarıldı. Erdoğan, Newroz gösterisinin hemen ertesinde "masa dağılmıştır, masa masa yoktur" açıklamasını yaptı. PKK de halk savaşına çağrılar yaptı. T.C. devleti PKK'nin yaptığı kimi hataları bahane ederek 24 Temmuz 2015'te, PKK'nin gücünü kırmak için savaşı yeniden başlattı. 2015'te yeniden yoğunlaştırılarak başlatılan savaş hâlâ devam ediyor.

PKK, uzun süredir resmen savunduğu çizginin, T.C.'nin bugünkü sınırlarını sorgulamayan, ayrılma ve ulusal devlet kurma hedefini bir kenara bırakmış olan, sivil toplumcu, reformist bir çizgiye evrimlenmişti. Bu siyaset temelinde savaşın sürdürülmesinin mantıkî temeli ortadan kalkmıştı. Bu reformist çizgi temelinde T.C. ile PKK'nin anlaşması mümkündü, mümkündür. Hâl böyle olduğu için de aslında PKK-T.C. görüşmeleri sonucu anda yürüyen savaşın durdurulmasının, alanda savaşın esas kurbanı durumunda olan Kürt işçi ve emekçileri açısından doğruydı. Savaşın durdurulması, Türk egemenlerinin şovenist-ırkçı propagandaları temelinde halkları birbirlerine karşı kışkırtma imkânlarını ortadan kaldıracaktı. Bu yüzden Kuzey Kürdistanlı komünistler olarak, geçici bir çözüm de olsa bu savaşın son-

landırılmasının doğru olduğunu tespit ettik.

Kişî kültü ve Öcalan

"KCK Sözleşmesi"nin 11. Maddesi'nde şöyle deniliyor:

"Koma Cîvakên Kurdistan (Kürdistan Demokratik Toplum Konfederalizmi) kurucusu ve Önderi, Abdullah Öcalan'dır. Ekolojiye ve cinsiyet özgürlüğüne dayalı demokrasinin felsefik, teorik ve stratejik kuramcısıdır. Her alanda bütün halkı temsil eden önderlik kurumudur. Kürdistan halkının özgür ve demokratik yaşamına ilişkin temel politikaları gözetir ve temel konulardaki en son karar merciidir. Kongre Gel Genel Kurul kararlarının demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü devrim çizgisine uygunluğunu gözetir. Yürütme Konseyi Başkanını görevlendirir. Temel konulara ilişkin Yürütme Konseyi kararlarını onaylar."

Abdullah Öcalan, her şeyi, herkesten iyi bilen biridir! Öcalan, "Ekolojiye ve cinsiyet özgürlüğüne dayalı demokrasinin felsefik, teorik ve stratejik kuramcısı" olarak tanımlanmaktadır! En son karar mercii Öcalan'dır! "Önderlik" kurumu Öcalan ve "şehitler"den oluşmaktadır! "Şehitler"ın karar verme imkânı olmadığı bir durumda Öcalan tek karar vericidir. Bu en azından söylemde böyledir. PKK söylemde bu acayip tek adamlığı savunmaktadır.

Bugün "Tek adam diktatörlüğü"ne karşı mücadele ettiğini söyleyen Kürt ulusal hareketi, "KCK Sözleşmesi"nde yazılanlara, son karar mercii Öcalan'dır söylemi üzerine düşünmelidir.

Abdullah Öcalan, her konuda uzmandır! Siyasetçidir, sanatçıdır, hukukçudur, sinemacıdır, tarihçidir, fizikçidir vb. Kendisinin deyimi ile "önderlik" yapmak kolay değildir! "Önderlik" yapacak birisini bulsa görevini devretmeye hazır! Ama görünürde "önderlik" yapabilecek kimse yoktur. (İmralı Notları) Her şeyi kendisi ile başlatan ve kendisi ile bitiren bir "önderdir" Öcalan! Öcalan'ın kendisine tapması, kişinin kendisine âşık olması olarak tanımlanabilir. Öcalan, kendisi dışında hemen hemen hiç kimseye tam olarak güvenmemektedir. Ken-

disini hayatın merkezine alarak karşısındaki bireyleri ötekileştirmesi yönü ortaya çıkmaktadır. Kişi kültü, lider kültü atalar kültürünün modern toplumlardaki uzantısıdır. Özellikle siyasi alanda kendini gösterir ama dinsel olanları da vardır. Öcalan'ı, yüceltenler ve kutsallaştıranlar tarafından bir kült hâline getirildi. Biz, ayrıcalıklara, eşitsizliklere karşı mücadele ediyoruz. Yaşadığımız kapitalist sistem ayrıcalıklar üzerine şekillenmiştir. Bu sistemde dokunulmayanlar ve sorgulanamayanlar vardır. Öcalan da Kürt ulusal hareketi açısından sorgulanamayan bir "önderdir!" Onu sorgulayabilecek tek kişi kendisidir! Öcalan her zaman haklıdır, ne söylese doğrudur, yerindedir, dokunulmazdır! Öcalan şeyhtir. Mürit, müritler, şeyhlerini yücelterek, onda olmayan özellikleri var göstererek, boyun eğdikleri şeyhini yücelterek gidermeye çalışırlar! Müritleri, Öcalan'ı uçurmaktadır. "KCK" sisteminde Öcalan'ın son karar mercii olması, demokratik bir sistem inşası ile ilgisi yoktur ama tek kişi diktatörlüğü ile birçok benzerliği vardır. Bütün bunlar söylemde böyledir. Pratikte ise PKK. Abdullah Öcalan'la açık ters düştüğü noktalarda kendi bildiğini yapmaktadır. 2015 Newroz'u bunun açık örneğidir. 2019 yerel seçimleri bunun açık örneğidir.

Ulusal sorunda çıkış noktaları

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında ulusal sorun, ancak proleter devrimin zemini üzerinde çözülebilir. Proleter devrimin zemini dışındaki bütün çözümler gerçek, kalıcı çözümler değildir. Stalin, Leninizm'in sorunu ortaya koyuşunu açık-larken şöyle der:

"Leninizm tanıtlamış ve emperyalist savaş ile Rusya'daki devrim doğrulamıştır ki, ulusal sorun ancak proleter devrim ile bağlantı içinde ve proleter devrimin zemini üzerinde çözülebilir; batıdaki devrimin zafer yolu, sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin emperyalizme karşı kurtuluş hareketiyle devrimci ittifaktan geçer. Ulusal sorun, proleter devrimi genel sorunun bir parçası, proletarya diktatörlüğü sorununun bir parçasıdır." ("Marksizm, Ulusal Sorun ve

Sömürge Sorunu", Stalin, s. 232-233, İnter Yayınları, 1996, İstanbul)

Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi'nde karar altına alınan tezlerin 4. Maddesinde Lenin sorunu şöyle ortaya koyar:

"...Komünist Enternasyonal'in ulusal soruna ve sömürge sorununa ilişkin tüm siyaseti, bütün ulusların ve bütün ülkelerin proleterlerinin ve emekçi yığınlarının, toprak sahipleri ile burjuvaziyi devirmeyi amaçlayan ortak devrimi bir savaşım için karşılıklı yakınlaştırmalarından yola çıkılmalıdır. Çünkü yalnızca böyle bir yakınlaşma, kapitalizm üzerinde zaferi sağlar, bu olmadan, ulusal baskının ve hak eşitsizliğinin ortadan kaldırılması olanaksızdır." ("Leninizm Dizisi", Defter 6, s. 63, İnter Yayınları, Mart 1990, İstanbul)

Ulusal soruna ve sömürge sorununa ilişkin temel siyaset; burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarını devirmektir.

Ezilen bir ulusun, ezen ulusa karşı verdiği ulusal kurtuluş mücadelesinde, tüm demokrat, devrimci ve komünistlerin savunması gereken, ulusal baskıya karşı çıkan **haklı yandır**. Ulusal hareketlerin bağrında devrimci potansiyel her zaman vardır. Fakat bu, her şart altında ve her zaman, her ulusal harekete destek verileceği anlamına gelmez.

Komünistler tarafından desteklenmesi gereken ulusal hareketler **devrimci ulusal hareketlerdir**. Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongresi'nde Lenin tarafından sunulan rapor üzerine tartışmada ulusal hareketlere yaklaşım ortaya konulmuştur. Lenin, karar hakkında tavır takınırken yapılan değişikliğin anlamını şöyle ifade eder:

"Bu değişikliğin anlamı şudur: Biz komünistler olarak sömürge ülkelerde burjuva kurtuluş hareketlerini ancak bu hareketler gerçekten devrimci ise, bunların temsilcileri bizim köylüleri ve geniş yığınları devrimci bir ruhla (yani, burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarını yıkmak ruhuyla –BN) eğitmemizi ve örgütlememizi engellemelerse desteklemek zorundayız ve destekleyeceğiz. Buna karşı eğer bu koşullar yoksa o zaman bu ülkelerdeki komünistler reformist burjuvaziye ki bunlara II. Enternasyonal'in kahramanları da dâhildir, karşı mücadele

etmek zorundadır.” (Aktaran H. Yeşil, “Ulusal Sorun Üzerine Eğitim Notları, s. 201, YDI Yayınları, Mart 1994, İstanbul)

Desteklenmesi gereken ulusal hareketin hangileri olması gerektiği bağlamında Stalin şöyle der:

“... Burada söz konusu olan, emperyalizmi sağlamlaştırmaya ve sürdürmeye yönelik hareketler değil, onu zayıflatmaya, devirmeye yönelik ulusal hareketlerin desteklenmesidir.” (“Marksizm, Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu”, Stalin, s. 233, İnter Yayınları, 1996, İstanbul)

Bir bütün olarak emperyalist sistemi zayıflatan, onu yıkmaya yönelik ulusal hareketler, desteklenmesi gereken ulusal hareketlerdir. Emperyalizme darbe vuran ulusal hareketler devrimci ulusal hareketlerdir. Komünistler açısından emperyalizmi yıkmaya yönelmeyen, emperyalizmi zayıflatmayan ve reformist olan ulusal hareketler desteklenmez. Reformist ulusal hareketin desteklenmemesi, bu hareketlerin demokratik muhtevasının olmadığı anlamına gelmez.

Kürt ulusal hareketinin niteliği

Kürt ulusal hareketinin bir bütün olarak desteklenmesi veya desteklenmemesi bağlamında, marksist-leninist teorinin çıkış noktalarının ne olduğunu yukarıda açıkladık.

PKK kurulduğunda, şu ya da bu emperyalist gücün doğrudan denetiminde değildi. PKK, devrimci bir örgüt değil, Kürt milliyetçisi bir örgüttü. Bu, bir olgu idi. PKK'nin ortaya çıktığındaki siyaseti, kendi savaşına destek verilmesi şartlarında emperyalist güçlerle anlaşmaya ve işbirliğine açık bir siyasetti. PKK'nin gericilikle ve emperyalizmle anlaşma ve işbirliğine açık olan siyaseti, teorik olarak savunduğu görüşlerle, Ortadoğu somutunda gerici faşist rejimlerle yaptığı ittifaklarla ortaya çıkmıştı. Abdullah Öcalan, 1980'den 9 Ekim 1998'e kadar faşist Suriye rejiminin kontrolü altındaydı. Bu dönemde de PKK önderliğindeki ulusal hareket, bir bütün olarak emperyalizmi zayıflatmaya, yıkmaya yönelmiyordu. Emperyalizmi zayıflatmaya, yıkmaya yönelmemesine rağmen bu ulusal hareket doğrudan emperyalizmin

uzantısı konumunda da değildi.

PKK önderliğindeki ulusal hareket, sömürgeci Türk devletine ve onun arkasında duran emperyalist güçlere darbe vuruyordu. Bunun ötesinde PKK önderliğindeki ulusal hareketin ulusal baskıya başkaldıran haklı, demokratik bir özü de vardı. Bütün bu nedenlerle PKK önderliğindeki ulusal harekete sınırlı bir destek vermek, ulusal baskıya karşı haklı başkaldırıdan yana tavır koymak, Kürt ulusunun ayrılma hakkını savunmak, somut olarak faşist Türk devlet güçleri ile savaşta PKK'den yana tavır takınmak, güç ölçüsünde pratik destek vermek doğrudur.

Rojava ulusal hareketi de çıkış noktasında hiçbir emperyalist güç tarafından desteklenmeyen, bağımsız bir ulusal hareketti. Bu ulusal hareket Rojava'da ortaya çıkan iktidar boşluğundan yararlanarak kendi iktidar alanlarını kurdu. Buralarda seküler ve görece demokratik bir yapı oluşturuldu. Bütün bunlar doğru adımlardı. 2014'de Kobanê, IŞİD tarafından kuşatıldı. Kobanê, yeterli askeri araç/gereç/malzeme yokluğundan boğulma tehlikesi ve tehdidi ile karşı karşıya idi. IŞİD'i baş düşman gören ABD emperyalizmi devreye girdi. PYD/YPG'ye silah desteği verildi. IŞİD'in Kobanê kuşatması geri püskürtüldü. PYD/YPG, IŞİD'e karşı savaşta, “alandan en iyi savaşan güç” olarak ABD emperyalizminin “müttefik”leri hâline geldiler. PYD/YPG'nin, ABD gibi büyük bir emperyalist güç ile “müttefik”liği, gerçekte o emperyalist büyük gücün savaşının bir parçası hâline gelmeyi beraberinde getirdi. Suriye Demokratik Güçleri (SDG), ABD'nin baş düşman ilan ettiği IŞİD'e karşı savaşta, ABD'li uzmanların deyimi ile ABD'nin kara ordusu olarak işlev görmeye başladı. Rojava alanları dışında IŞİD'e karşı yürütülen savaşta binlerce kayıp verildi. Suriye'de yürüten savaşta, YPG/PYD/SDG (SDG Ekim 2015'te kuruldu), ABD'den bağımsız olarak ele alınacak bir güç olmaktan çıktı. YPG/PYD/SDG'nin demokratik Rojava mücadelesi bir bütün olarak emperyalizme darbe vuran bir hareket olma niteliğini yitirdi. Rojava ulusal hareketi, emperyalistlerin bir bölümü ile işbirliği yapan silahlı reformist bir ulusal harekete dönüştü. Komünistler açısından

böyle bir hareketi destekleme yükümlülüğü ortadan kalktı.

Rojava ulusal hareketi PKK'den ayrı ele alınamaz. PKK, Rojava ulusal hareketi, gelişen aşamada emperyalizme darbe vurmak yerine, emperyalizmle işbirliğine yönelmiştir. Kürt ulusal hareketinin desteklememek demek, o ulusal harekete karşı savaşmak vb. anlamına da gelmez. Her ulusal hareketin ister desteklensin ister desteklenmesin demokratik bir yanı vardır. Ulusal hareketi bir bütün olarak desteklemek ayrı bir şeydir, demokratik muhtevasının olduğunu söylemek ve bu desteği bu demokratik muhtevanın desteklenmesi ile sınırlamak başka bir şeydir.

Kuzey Kürdistan'daki savaş sonlandırılmalıdır!

24 Temmuz 2015'te Kuzey Kürdistan'da savaş yeniden başladı. Bu savaşın iki tarafı var. Savaşış kişkırtan ve yeniden başlatan sömürgeci Türk devletidir. Bu savaşta sömürgeci devlet haksız bir konumda bulunmaktadır. Savaşın diğer tarafı ise PKK'dir. PKK, Kürt ulusunun ulusal haklarını savunduğu ölçüde haklı bir konumdadır. Bu savaş içerisinde PKK'nin hedefleri değişikliğe uğradı. PKK ve Öcalan hedef olarak; T.C. devletinin toprak bütünlüğü içinde "demokratik özerklik"i ilan etti. PKK'nin bu talepler için savaşmasının bir anlamı kalmamıştır. PKK'nin Kürt ulusal haklarını savunduğu ölçüde, bu savaşın haklı ve demokratik yönü vardır. Oldukça geri düzeydeki talepler için savaşmanın bir mantığı yoktur. Geri düzeyde ortaya konulan taleplerin, demokratik mücadele içerisinde elde etme imkânları vardır. Çok geri düzeydeki talepler için gencecik insanların ölmesi gerekli değildir. Türk Savunma Bakanlığı'nın verilerine göre; 2015'ten bu yana 40 bine yakın Kürt öldürülmüştür.

Bu savaşın sonlanması, ülkelerimizde yaşayan halklar açısından ve savaşın ağır yükünü taşıyan Kürt ulusu açısından, bir bütün olarak sınıf mücadelesi açısından gereklidir. Bu savaşın sürdürülmesi, savaştan nemalananların iktidarının sürmesi demektir. Savaşın sürmesi demek, Kuzey Kürdistan'da ilan edilmemiş olağanüstü

hâlin sürmesi, kitlesel tutuklamaların sürmesi demektir. Savaşın sürmesi demek, ülkelerimizde "PKK terörüne" karşı mücadele adına her türlü demokratik hakkın ayaklar altına alınması, faşizmin katmerli bir şekilde sürdürülmesi demektir. Savaşın sürmesi demek, faili meçhul cinayetlerin ve ölümlerin giderek artması demektir. Savaşın sürmesi demek, Türk şovenizmi ve Kürt milliyetçiliğinin daha da güçlenmesi, halkların birlikte yaşama imkânının ortadan kaldırılması demektir. Halkların çıkarına olmayan bu savaş sonlandırılmalıdır.

Kuzey Kürdistanlı komünistler olarak diyoruz ki; Kürt sorunun gerçek anlamda çözümü bir devrimi gerektirir. Halklar hapisanesine son vermenin tek yolu demokratik halk devrimidir. Ulusal sorunda temel sorun, ülkelerimizin gerçek anlamda demokratikleştirilmesidir. Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirlemesi için demokratik bir ortamın yaratılması gerekmektedir. Özgür ve gerçek anlamda demokratik bir ortamın yaratılması bu sistem içerisinde mümkün değildir. Öncelikli hedef zoraki birliğin ortadan kaldırılmasıdır. Ulusların birlikte yaşamasının ön şartı, zoraki birliğin parçalanması ve milliyetler arasında tam hak eşitliğinin sağlanmasıdır. Yaratılan demokratik bir ortam içerisinde, Kürt ulusu nasıl yaşayacağına kendi özgür iradesi ile karar verecektir. Biz, özgür ve eşit ulusların sıkı bir birliğinden yanayız. Ama istediğimiz zoraki bir birlik değildir. Birlikte yaşamanın ön şartı, ayrılma özgürlüğünün tanınmasıdır. Ayrılma özgürlüğünün tanınması, Kürt ulusunun kendi kaderini belirlemesi ve nasıl yaşayacağına kendisinin karar vermesi anlamına gelir. Biz, Kürt sorununda gerçek ve kalıcı bir çözümün nasıl olması gerektiğini anlatıyoruz. Bu söylediklerimiz, T.C. sistemi içerisinde Kürtlerin demokratik hakları için mücadeleye edilmeyeceği anlamına gelmez. Biz, gerçek çözümden ve kalıcı barıştan yanayız. Bu yüzden halklar hapisanesine son vermenin yolu faşist T.C. devletinin yıkılmasına bağlıdır. Görev, demokratik halk devrimi için mücadeledir. Görev, Kuzey Kürdistan'da Bolşevik Parti'nin inşa edilmesidir.

İBRAHİM'İ SAVUNMAK...

TKP/ML kanatları, İbrahim'in 1972 şartlarında yaptığı hataları sistemleştirerek savunuyor. İbrahim'i savunduğunu iddia edenler, Marksizm-Leninizm'in yerine "İboculuk"u geçiriyor. İbrahim'i savunduğunu iddia edenler, anti-marksist-leninist görüşlerini ortaya sürebilmek için İbrahim'in isminin ve hatalarının ardına gizleniyor. İbrahim'i savunduğunu iddia edenler, İbrahim'in ülkelerimiz devrimci çevrelerinde sahip olduğu haklı devrimci saygınlığını sömürüyor. İbrahim'i savunduğunu iddia edenler, parti kurulduktan 47 yıl sonra nihayet! Birinci Kongrelerini yapmakla övünüp, İbrahim'in gerisine düşüyor.

Bolşeviklerin İbrahim değerlendirmesini yok sayanlar, şimdiye kadar tüm eleştirilerimize cevap veremeyenlerin İbrahim savunması, onun ML, komünist devrimci özü yerine lafzının değiştirilmeksizin savunulmasıdır. Bolşevikler de anıyor İbrahim'i. Ancak Bolşeviklerin İbrahim'i anması Menşevik grupların anmasından nitel olarak değişiktir. 50 yıldır İbrahim'in attığı temel üzerinden bir yapıyı inşa edemeyen, 1972 yanlışlarını sistemleştirip sürekli bunları savunanlar İbrahim'in gerçek savunucuları değildir.

İbrahim'i savunmak, O'nun doğrularına sahip çıkıp geliştirmek, hata ve eksikliklerini aşmak demektir. İbrahim'i savunmak, O'nu Bolşevik mücadelede yaşatmakla olur. Biz O'nu mücadelemizde yaşıyoruz.

BOLŞEVİK
PARTİZAN